

Lohjan kaupungin turvallisuussuunnitelma

Kaupunginhallitus 15.11.2010
Kaupunginvaltuusto 8.12.2010

SISÄLLYSLUETTELO

- Osa I:** Suunnitelman lähtökohdat ja toteuttaminen
- Osa II:** Asukasnäkökulman loppuraportti: Kuntalaiskyselyn purku ja työryhmän mietintöjä
- Osa III:** Kaupungin sisäisen työympäristön näkökulma
- Osa IV:** Arjen turvallisuuden toimenpideohjelma vuosille 2010-2017

LIITTEET:

- Osa II:** Kuntalaiskyselyn tulokset (webropol-raportti)
- Osa III:** Tulosalueiden turvallisuusriskikartoitukset (excel-taulukot)

LOHJA • LOJO

Lohjan kaupungin turvallisuussuunnitelma

OSA I: Suunnitelman lähtökohdat ja toteuttaminen

Kaupunginhallitus 15.11.2010
Kaupunginvaltuusto 8.12.2010

LOHJAN KAUPUNGIN TURVALLISUUSUUNNITELMAN LÄHTÖKOHDAT

1. JOHDANTO

1.1 Valtakunnallinen ohjelma ja paikallistason suunnittelu

Paikallisen eli kuntakohtaisen turvallisuussuunnitelman laatiminen perustuu valtioneuvoston tekemään päätökseen 23.9.2004 sisäisen turvallisuuden ohjelmasta. Sisäasiainministeriö on omassa työryhmässään laatinut ehdotuksen seudullisen ja paikallisen turvallisuussuunnittelun edelleen kehittämiseksi ja valtakunnallisen mallin laatimiseksi. Valtakunnallinen Arttu-tietokantamalli on ollut monen kunnan turvallisuussuunnittelun välineenä ja se kattaa kaikki sisäisen turvallisuuden ohjelman toimeenpanon kannalta keskeiset alueet, jotka ovat ennalta ehkäisevän työn tehostaminen, liikenneturvallisuus, onnettomuudet, rajaturvallisuus, rikoksen uhrin palvelujen varmistaminen, viranomaisten välisen yhteistyön parantaminen sekä rikoslajikohtainen tarkastelu.

Viranomaisten välisellä yhteistyöllä paikallistasolla on pitkät perinteet. Yhteistyö voidaan jakaa kahteen eri tasoon: 1) perinteinen kenttätason yhteistyö ja 2) monen toimijan (kolmas sektori mukana) strateginen ja kokonaisvaltainen yhteistyö paikallistasolla. Yhteistyötä ohjataan turvallisuussuunnittelun avulla ja näin koordinoidaan kenttätason yhteistyötä sekä jaetaan vastuu turvallisuudesta ja rikollisuuden ehkäisystä.

1.2 Lohjan kaupungin turvallisuussuunnittelun lähtökohdat ja lähdeaineisto

Lohjan vuodet 2009-2017 kattavassa kaupunkistrategiassa on nostettu elämisen laatua koskevaksi yhdeksi merkittäväksi tavoitteeksi terveellinen ja turvallinen elinympäristö. Turvallisuussuunnitelma ja erityisesti sen pohjalta laadittu toimenpideohjelma vastaa osaltaan tähän tavoitteeseen. Turvallisuussuunnitelmaan tavalla tai toisella liittyviä muita ohjelmia on erityisesti perusturvakeskuksessa (mm. Terve ja hyvinvoiva LOST, lasten ja nuorten hyvinvoinnin suunnitelma, ikäpoliittinen ohjelma jne.) ja sivistyskeskuksessa (mm. KIVA-koulu hanke, Monet-ohjelma jne.).

Lohjan kaupungin turvallisuussuunnittelun pääasiallisena lähtökohtana on arjen turvallisuus ja sitä kohtaavien riskien analysointi, hallintakeinojen pohtiminen sekä vastuutahojen selvittäminen. Turvallisuussuunnitteluun liittyvää nykytilan analysointia ja turvallisuuden parantamiseen tähtääviä toimenpiteitä on Lohjan kaupungin turvallisuussuunnitelmassa katsottu sekä kuntalaisen asuin- ja elinympäristön että kaupungin oman työympäristön näkökulmasta. Valtakunnallista Arttu-mallia on soveltuvin osin hyödynnetty turvallisuuden nykytilan kartoittamisessa.

Lohjan kaupungin turvallisuussuunnitelman lähdeaineistona on käytetty seuraavia asiakirjoja ja muita tiedonlähteitä:

- Lohjan kaupunkistrategia 2005-2013 ja 2009-2017
- tulosalueiden ja toimintojen strategiset ja työsuojeluun liittyvät riskikartoitukset
- johtoryhmien seminaari ja valtuustoseminaari syksyllä 2008; ryhmätöiden johtopäätökset turvallisuuden edistämisestä Lohjan kaupungissa

- Lohjan kaupungin tietohallinnon tietoturva koskeva ohjeistus
- rikostilastoanalyysit 2006 ja 2008
- kaupungin asukkaille tarkoitetun avoimen webropol-kyselyn (toteutus syksyllä 2009) tulokset
- kaupungin omien viranhaltijoiden sekä keskeisten yhteistyökumppanien haastattelut
- turvallisuus- ja valmiussuunnitteluun liittyvät seudulliset ja valtakunnalliset seminaarit
- lehtiartikkelit
- internet-artikkelit
- kaupungin valmiussuunnitelma ja kiinteistökohtaiset pelastussuunnitelmat

1.3 Lohjan kaupungin turvallisuussuunnittelun toteutusprosessi

Lohjan kaupungin turvallisuussuunnitelman valmistelu aloitettiin elokuussa 2008 perustumalla moniammatillinen työryhmä, johon kuului 14 jäsentä kaupungin eri toimi- ja tulosalueilta sekä kaupunkikonsernista. Työryhmän ja samalla koko turvallisuussuunnitelman koordinoijaksi sovittiin kaupungin tarkastuspäällikkö. Valmiussuunnittelun osalta koordinaattorina on toiminut kaupungin kehittämisspäällikkö.

Työryhmässä sovittiin työnjaosta siten, että kunkin tulosalueen edustaja huolehtii siitä, että ko. tulosalue tekee riskianalyysin omasta näkökulmastaan. Tulosalueen kohdistuvien turvallisuusriskien kartoitus tehtiin yhdenmukaisella kartoitusmallilla sekä työympäristön että asiakkaan (kuntalaisen näkökulmasta). Nämä kartoitukset valmistuivat pääsääntöisesti kevääseen 2009 mennessä. *Turvallisuussuunnitelman eri osioiden perusteella tehty turvallisuuden edistämisen toimenpideohjelma (osio 4) valmisteltiin tulosalueiden kesken osin poikkihallinnollisena yhteistyönä ja se esiteltiin kaupunginhallituksen teemakokouksessa 15.11.2010.*

Kaupungin johtoryhmien jäsenten ja päättäjien näkökulmaa asiaan kartoitettiin marraskuussa 2008 pidetyissä johtoryhmien seminaarissa sekä valtuuston strategiaseminaarissa. Toteutustapana oli Learning Cafe-menetelmällä toteutetut ryhmätyöt, joissa kartoitettiin turvallisuuden painopistealueita lähinnä kuntalaisen elinympäristön näkökulmasta. Kaupungin johtoryhmien seminaarissa näkökulmana oli myös työympäristön eli työntekijän näkökulma. Johtopäätökset näistä on esitetty kappaleessa 3.

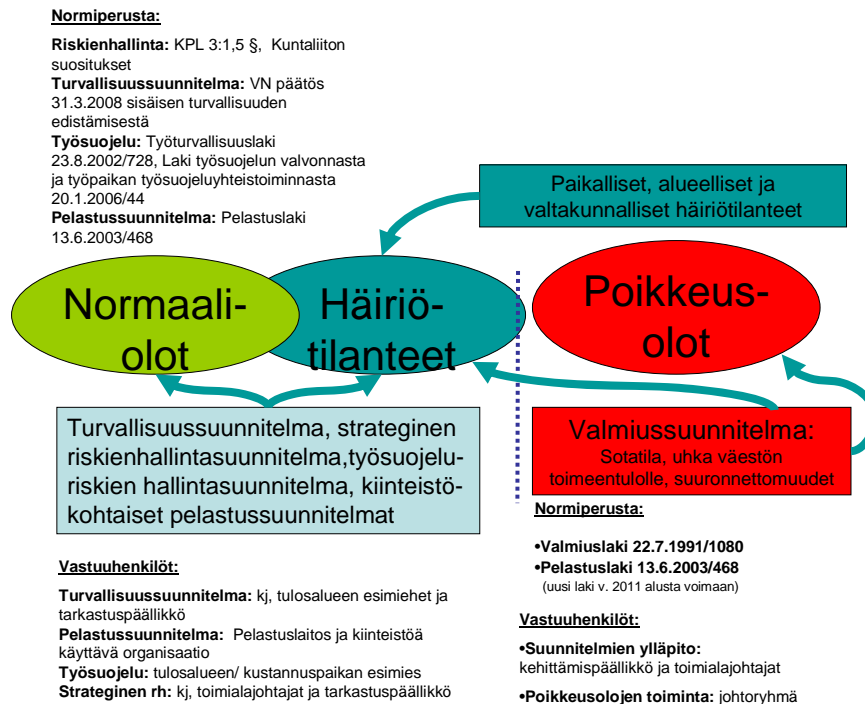
Turvallisuussuunnitelmaa on laadittu tiiviissä yhteistyössä Lohjan poliisin ja Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen yhteyshenkilöiden kanssa. Lisäksi eri toimialojen edustajat ovat olleet yhteydessä kolmannen sektorin edustajiin.

Asukasnäkökulma kartoitettiin kaupungin internet-sivuilla syys-lokakuussa 2009 toteutetulla kaikille kunnan asukkaille avoimella webropol-kyselyllä. Tämä kysely toteutettiin sekä suomen- että ruotsinkielisenä versiona ja siihen oli mahdollista vastata myös Lohjan kaupungin asiakaspalvelusta saatavalla paperilomakkeella. Määräaikaan 19.10.2009 mennessä saatiin yhteensä 211 vastausta. Kyselyn vastausten ja kuntalaisen asuin- ja elinympäristöön liittyvien näkökulmien analysointi toteutettiin pääasiassa Espoon Laurean ammattikorkeakoulun turvallisuusalan koulutusohjelmaan kuuluvana työharjoitteluna. Lohjan kaupungin asukkaan asuin- ja elinympäristöön liittyvät turvallisuustekijät sekä niihin kohdistuvat kehittämissuunnitelmat on laadittu yhdistämällä kaupungin päättäjien, johtavien virkamiesten, Laurea-ammattikorkeakoulun työharjoittelijan sekä yhteistyökumppanien (poliisi, pelastustoimi) kommentit ja kehittämisideat loogiseksi kokonaisuudeksi. Tärkeimmät kehittämiskohteet ja

niiden edellyttämät toimenpiteet on dokumentoitu turvallisuuden edistämisen toimenpideohjelmassa, joka on dokumentoitu tämän suunnitelman osiossa 4.

1.4 Lohjan kaupungin riskiviitekehys

Alla olevassa kuvassa on Lohjan kaupungin riskienhallinnan kokonaisviitekehys, josta selviää turvallisuussuunnitelman rooli, normiperusta ja vastuutahot.

2. TURVALLISUUDEN PAINOPISTEALUEET LOHJAN KAUPUNGISSA

2.1 Kuntalaisen asuin- ja elinympäristön näkökulma

Lohjan kaupunginvaltuuston syksyn 2008 strategiaseminaarissa nousi tärkeimpinä kuntalaisen elinympäristöä koskevinä osa-alueina seuraavat kolme painopistealuetta:

A. Syrjäytymisen ehkäisy: lapset, nuoret, aikuisväestö, ikäihmiset

- harrastustoiminnan tukeminen
- kolmannen sektorin hyödyntäminen (SPR, Linkki, Kartsa)
- poikkihallinnollinen yhteistyö
- koulukiusaamisen ehkäisy (erityinen painopistealue)

B. Yhteisöllisyys ja turvallisuuden tunne

- asennekasvatus lapsesta pitäen
- toisista huolehtiminen ja välittäminen (kansalaisten omavastuu)
- kaupungin ja median viestinnän ja tiedotuksen vaikutus kuntalaisen turvallisuuden tunteeseen

C. Infrastruktuurin suunnittelu, ylläpito ja kehittäminen

- kadut, tiet, puistot, valaistus, rakennukset, risteysalueiden näkyvyys
- turvallisuuskäytöiden priorisointi kaavoitusvaiheessa
- varautuminen katastrofeihin (esim. vesikatastrofi) ajan tasalla olevilla vara- ja valmiussuunnitelmilla
- kunnallisten lähipalveluiden taso ja saavutettavuus (mm. terveys, liikenteen sujuvuus)
- tilaketjumallin soveltuvuus turvallisuuskäytöstä

Yllä luetellut kolme painopistealuetta korreloivat hyvin kunnan asukkaille suunnatun ja syys - lokakuussa 2009 toteutetun turvallisuuskyselyn tulosten kanssa. ***Puhtaasta asukasnäkökulmasta valmisteltu turvallisuusselvitys ja siihen liittyvät kehittämissuositukset on käsitelty kokonaistarkasteluna tämän turvallisuussuunnitelman osiossa 2.***

2.2 Kaupungin oman organisaation ja työympäristön näkökulma

Lohjan kaupungin työympäristöön sekä palvelujen tuottamiseen liittyviä turvallisuuden painopistealueita kartoitettiin johtoryhmien seminaarissa syksyllä 2008. Johtoryhmien seminaarissa olivat edustettuina kaikkien kaupungin tulosalueiden esimiehet. Alla esitettyjen painopistealueiden lisäksi tulosalueet ovat tehneet yksityiskohtaisemman turvallisuusriskien, niiden hallintakeinojen ja vastuutahojen kartoituksen omassa yksikössään ja nämä riskianalyysit ovat tämän turvallisuussuunnitelman liitteenä (liitteet x.x - x.x). ***Kaupungin sisäiseen toimintaympäristöön liittyvä turvallisuusselvitys kehittämissuosituksineen on käsitelty tämän turvallisuussuunnitelman osiossa 3.***

A. TURVALLINEN TYÖYMPÄRISTÖ

- kulunvalvonnan kehittäminen ja sen merkitys
- turvallisen työpaikan muut fyysiset edellytykset
- henkilöstön kouluttaminen ja perehdytys
- työsuojelun näkökulmat (mm. työpaikkakäynneillä esille tulevat asiat)

B. TIETOTURVA JA TIETOYHTEISKUNNAN HAASTEET

- 24/7/365 maailma
- etätyövalmiudet
- tietoturvan varmistaminen häiriötilanteissa (yksityisyyden suoja ym.)
- tietoturva- ja tietosuojalainsäädännön tuntemus ja sen soveltaminen käytäntöön
- tietomassan hallinta ja olennaisen tiedon priorisointi

- tunnistamiseen liittyvät tekniikat: sähköinen allekirjoitus, käyttäjätunnukset ja salasanat ym.

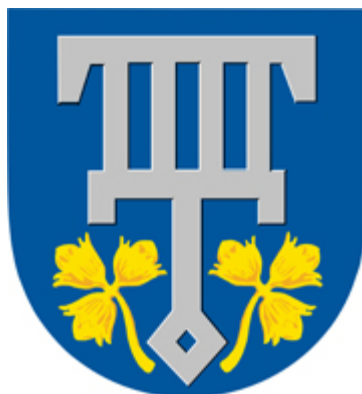
C. KAUPUNGIN TUOTTAMIEN PALVELUJEN TURVALLISUUS

- koulujen, päiväkotien ja muiden tilakokonaisuuksien turvallisuus (kulunvalvonta, valaistus, liikennesuunnittelu, aitaamiset, paloturvallisuus, tilojen soveltuvuus käyttötarkoituksiin jne.)
- liikennesuunnittelu
- syrjäytymisen ehkäisy (mm. hyvin, riittävästi resursoitu/kohdennettu ja ennaltaehkäisevä nuorisotyö, sosiaalityö jne.)
- yhteistyökumppanien näkökulma (mm. poliisi, pelastusviranomainen, Apuomena, SPR) kaupungin tuottamien palvelujen turvallisuudesta

Lohjan kaupungin turvallisuussuunnitelma/OSA II

Kaupunginhallitus 15.11.2010
Kaupunginvaltuusto 8.12.2010

ASUKASNÄKÖKULMAN LOPPURAPORTTI Kuntalaiskyselyn purku ja työryhmän mietintöjä

"Turvallisuus luodaan arjessa, kaikkien toimijoiden yhteistyönä"

- Mikko Paatero, Poliisiylivohtaja 11.12.2009 Finlandia-talo

Lari Lindén
Turvallisuusalan koulutusohjelma
Turvallisuushanke, työelämäprojekti
marraskuu 2009 - helmikuu 2010

LOHJAN KAUPUNKI

KUVAILULEHTI

Asukasnäkökulman loppuraportti

___ .2.2010

Työryhmä: Lari Lindén, turvallisuusalan opiskelija, Laurea AMK Espoo
Kari Mäntyharju, tarkastuspäällikkö, Lohjan kaupunki
Aapo Isoaho, komisario, Länsi-Uudenmaan poliisilaitos, Lohja
Markku Hallamaa, palotarkastaja, Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos, Lohja

Lohjan kaupunki aloitti paikallisen turvallisuussuunnittelun elokuussa 2008 sisäasiainministeriön esityksen mukaisesti osana valtakunnallista Sisäisen turvallisuuden ohjelmaa. Taustatyö on tehty mm. moniammatillisen työryhmän sekä eri tulosalueiden vastuullisten henkilöiden toteuttamalla riskianalysillä omasta näkökulmastaan. Kartoitus on jaettu kahteen pääkohtaan 1) Kuntalaisten asuin- ja elinympäristö sekä 2) Kaupungin organisaatio ja työympäristö.

Kuntalaisille suunnatun turvallisuuskyselyn (9-10/2009) ja erillisten riskianalysien perusteella työryhmä näkee Lohjan kaupungissa seuraavaksi luetellut uhkat merkittävimmiksi kuntalaisten turvallisuutta ja sen tunnetta heikentäviksi tekijöiksi sekä esittää keskeisimmät toimenpiteet riskien todennäköisyyden ja vakavuuden vähentämiseksi:

1. Liikenneturvallisuus

Liikennejärjestelyjen turvallisuuteen ja toimivuuteen tulee suunnata resursseja tämän ollessa merkittävin yksittäinen riskitekijä kuntalaisten arkiturvallisuudelle. Erityispainopisteinä tulee huomioida koulujen ja päiväkotien lähiympäristöjen liikenneturvallisuus.

Työryhmä esittää, että 1) kaupungin liikenneturvallisuussuunnitelma päivitetään kuluvan vuoden aikana 2) selvitetään mahdollisuudet katuvalaistuksen päällä pitämiseksi kaikkialla taajamissa pimeinä aikoina sekä 3) liikenteen suuronnettomuusriskit kartoitetaan erillisen asiantuntija-työryhmän toimesta osana kaupungin valmiussuunnittelua.

2. Nuorten syrjäytymisen ehkäisy

Syrjäytyminen on maamme suurimpia ongelmia. Erityisen huolestuttavaa on nuorten syrjäytyminen, joka lisääntyy jatkuvasti ja jonka vaikutukset tulevaisuuteen ovat vakavia.

Työryhmä esittää, että Lohjalla 1) kodin ja koulun välistä yhteistyötä tiivistetään ja ongelmiin puututaan varhain 2) koulukiusaamista ehkäistään koko peruskoulun laajuudella 3) nuoris- ja vapaaehtoistyötä nuorten parissa lisätään 4) päihteiden vastaiseen työhön ja nuorten huumeongelmiin kohdennetaan resursseja 5) tuetaan nuorten harrastustoimintaa sekä 6) nuorten oppisopimuspaikkoja lisätään nuorisotyöttömyyden vähentämiseksi.

3. Rikostorjunta

Rikollisuus ilmiönä heikentää ihmisten turvallisuuden tunnetta. Omaisuus- ja väkivaltarikollisuutta voidaan vähentää mm. sellaisin toimenpitein, jotka lisäävät tekijän kiinnijäämisriskiä tai vähentää rikoksesta saatavaa hyötyä.

Työryhmä esittää, että 1) yleisten alueiden ja julkisten tilojen näkyvää kameravalvontaa lisätään erillisen kartoituksen mukaisesti 2) selvitetään mahdollisuudet katuvalaistuksen päällä pitämiseksi kaikkialla taajamissa pimeinä aikoina 3) tuhopolttoja torjutaan tehostetusti (mm. koulut) yhteistyössä pelastusviranomaisten kanssa sekä 4) perustetaan paikallinen viranomaisen ja elinkeinoelämän yhteistyöfoorumi rikosten torjumiseksi.

Turvallisuusympäristön tilannekuvaa tulee ylläpitää jatkossa toimialojen omavalvonnan ja keskitetyn raportoinnin keinoin. Poikkeamiin tulee puuttua ja ne tulee saattaa kuntoon viipymättä vastuhenkilöiden toimeenpanemana. Turvallisuussuunnitelman ajantasaisuus tulee tarkastaa vuosittain ja suunnitelma päivitetään tarvittaessa, vähintään kuitenkin kolmen (3) vuoden välein.

Sisällysluettelo

1	Johdanto	4
2	Asukasnäkökulma	5
3	Kuntalaisten turvallisuuskysely	6
3.1	Kyselytutkimuksen purku	6
3.2	Turvallisuuskyselyn analysointi	7
3.2.1	Turvallisuusympäristön häiritsevät asiat	7
3.2.2	Turvallisuuden tunnetta heikentävät asiat	7
3.2.3	Turvattomuutta lisäävät asiat	8
3.3	Painopistealueet ja toimenpiteet turvallisuuden parantamiseksi	9
3.3.1	Turvallisuuspolitiikka, -strategia ja -johtaminen	10
3.3.2	Syrjäytymisen ehkäisy	11
3.3.3	Nuoret ja ennalta ehkäisevä turvallisuustyö	12
3.3.4	Turvallisuustietoiskut ja -viestintä	14
3.3.5	Lähipoliisitoiminta ja poliisin näkyvyys katukuvassa	15
3.3.6	Kiinteistöjen paloturvallisuus ja onnettomuuksien ehkäisy	16
3.3.7	Rikostorjunta	17
3.3.8	Liikenneturvallisuus	18
3.3.9	Viranomaisten keskinäinen ja elinkeinoelämän välinen yhteistyö ..	19
3.3.10	Kauppakeskus Lohjantähti	20
3.3.11	Turvallisuus ja Lohjanjärvi	21
3.3.12	Suuronnettomuudet	21
4	Johtopäätökset	22
5	Lähteet	23
6	Liitteet	23

1 Johdanto

Lohjan kaupungin turvallisuussuunnittelun lähtökohdat ovat toisessa sisäisen turvallisuuden ohjelmassa, joka määrittää paikallisen turvallisuussuunnittelun yhtenä keskeisenä keinona parantaa turvallisuutta valtakunnallisesti. Sisäisen turvallisuuden ohjelman tavoitteena on, että Suomi on Euroopan turvallisin maa vuonna 2015.

Paikallisen turvallisuussuunnittelun tavoitteena on parantaa turvallisuutta vähentämällä onnettomuuksien, tapaturmien, rikosten ja häiriöiden määrää ja lisätä turvallisuuden tunnetta. Turvallisuussuunnittelua johtavat kunnan johto yhdessä poliisitoimen ja alueellisen pelastustoimen johdon kanssa. Yhteistyöhön osallistuvat viranomaisten lisäksi järjestöjen ja elinkeinoelämän edustajat (STO II).

Turvallisuus käsitteenä voidaan määritellä seuraavasti:

"Turvallisuus merkitsee sitä, että on suojeltu vaaroilta eikä ole altistettu niille; se merkitsee vapautta epäilyksistä, varmuutta, perusteltua luottamusta; ja se merkitsee vapautta huolesta ja pelosta." - Berki, R.N.

Turvallisuussuunnittelu organisoidaan moniammatillisen yhteistyön pohjalta ottaen huomioon elinkeinoelämän ja järjestöjen kanssa tehtävä yhteistyö. Lohjan turvallisuutta normaalioloissa tarkastellaan niin asukkaiden kuin kaupungin oman sisäisen toimintaympäristön näkökulmasta.

Tämä raportti käsittelee pääosin asukasturvallisuuden näkökulmaa ja toimii taustaselvityksenä varsinaisen turvallisuussuunnitelman laatimiseksi.

Omana kokonaisuutena ja tästä raportista erillään tarkastellaan turvallisuussuunnitelmaa varten Lohjan kaupungin organisaation sisäistä turvallisuutta, kuten tietoturvallisuutta, työturvallisuutta ja toimitilaturvallisuutta. Poikkeusolojen valmiussuunnitelma on niin ikään kahdesta edellä mainitusta erillinen kokonaisuus eikä valmiussuunnittelua käsitellä tässä raportissa eikä turvallisuussuunnitelmassa.

Suunnittelutyö käynnistyi Lohjan kaupungin toimesta siten, että laaja riskien arviointi toteutettiin kaupungin eri yksiköissä sisäisesti omien toimialojen puitteissa. Poliisi ja pelastustoimi ovat toimineet alusta alkaen merkittävässä asiantuntija roolissa ja osallistuneet lukuisiin suunnittelupalavereihin. Työryhmässä on poliisia edustanut komisario Aapo Isoaho ja pelastuslaitosta palotarkastaja Markku Hallamaa. Oma roolini tässä hankkeessa on toimia turvallisuusalan opiskelija-asiantuntijana osana opintoihin kuuluvaa työharjoittelujaksoa. Lohjan kaupungin tarkastuspäällikkö Kari Mäntyharju on koordinoinut projektia ja toiminut työharjoitteluni ohjaajana.

"Pelko myrkyttää kaupunkikulttuurin. Siksi sitä vastaan on tärkeä kamppailla." - Koskela, H.

2 Asukasnäkökulma

Asukasnäkökulmalla tarkoitetaan kaupungin palveluiden piirissä olevia käyttäjiä, eli kuntalaisia. Hyvä turvallisuus on kilpailuetu uusista veronmaksajista ja yrityksistä kilpailtaessa. Asunon hankkimisen ja kotipaikan valinnan yhteydessä arvioidaan yhä enemmän turvallisuuteen liittyviä tekijöitä. Myös asuntojen hinta ja asuinalueiden arvostus on yhteydessä siihen, miten turvallisia ne ovat - tai miten turvallinen mielikuva niihin kyetään luomaan. (Koskela 2009,54)

Poliisin vuonna 2006 tekemän valtakunnallisen tutkimuksen perusteella asuinviihtyvyyttä häiritsee eniten ilkeävalta. Seuraavaksi eniten häiritsevät yleisten paikkojen epäsiisteys sekä alkoholin juominen julkisella paikalla. Myös nuorison häiriökäyttäytyminen sekä huumeiden käyttäjät ja huumeikauppa koettiin häiritseviksi. Tämä korreloi hyvin myös asukkaille suunnatun paikallisen turvallisuuskyselyn tulosten kanssa.

Poliisi teki keväällä 2009 uuden valtakunnallisen turvallisuustutkimuksen, jonka tulosten mukaan suomalaisten turvallisuudentunne on heikentynyt vuodesta 2006 muutaman prosenttiyksikön verran. Lisäksi kansalaisten huolenaiheita ovat taantumien myötä työttömyys ja syrjäytyneisyys. Tutkimuksessa selvitettiin myös kuinka turvalliseksi ihmiset kokevat liikkumisen kotikuntansa keskustoissa tai omalla asuinalueellaan myöhään viikonloppuiltaisin. Edelleen noin viisi kuudesta vastaajasta kokee olonsa turvalliseksi omalla asuinalueellaan ja noin kaksi kolmesta vastaajasta kokee olonsa turvalliseksi keskusta-alueilla. (Poliisi 2009)

Peruslähtökohta alueellisten turvallisuuspoikkeamien osalta on poliisin ja pelastuslaitoksen tilastoja tarkasteltaessa se, että siellä missä ihmiset enimmäkseen asuu ja liikkuu, siellä sattuu ja tapahtuu. Lohjan ydinkeskusta on tapahtuma tiheydeltään kaupungin muita alueita selvästi työllistävämpi. Tilastoissa on kuitenkin havaittavissa selkeät tapahtuma keskittymät myös Virkkalassa, Ojamolla, Routiolla ja Lohjan asemalla, siis niissä lähiöissä, joissa myös palvelukeskittymät sijaitsevat.

"Turvallisuuden kaipuu määrittää ihmisten elämää: kaupunkitilan kokemista, kaupungilla liikkumista, lasten kasvatusta ja kasvamista sekä asumista, työilmapiiriä, vapaa-ajan viettoa, perhesuhteita, seksiä, syömistä, nautintoaineiden käyttöä ja niin edelleen. Turvallisuudesta eri muodoissaan on tullut arjen avainsana." (Koskela 2009)

Lohjan kaupunkistrategia 2009 - 2017, joka hyväksyttiin 11.11.2009 kaupungin valtuuston kokouksessa, luonnehtii turvallisuustilanteen seuraavasti (kaupungin näkemys):

"Lohjan kaupungin turvallisuustilanne on kokonaisuutena verraten hyvä, mikä antaa hyvän imagollisen pohjan kaupungin maineen rakentamiselle."

3 Kuntalaisten turvallisuuskysely

Lohjan kaupunki teetti asukkaille suunnatun kyselytutkimuksen (liite 1) syys-/ lokakuussa 2009, jonka tarkoituksena oli kartoittaa kuntalaisten kokemaa yleistä turvallisuuden tunnetta sekä asukkaiden näkemyksiä turvallisuuden nykytilasta Lohjan kaupungissa.

3.1 Kyselytutkimuksen purku

Vastauksia turvallisuuskyselyyn tuli yhteensä 211 kappaletta. Vastauksia tuli kaikista ikäryhmistä ja jokaiselta asuinalueelta, joten tutkimuksen tuloksista voidaan vetää johtopäätöksiä. Vastanneiden sukupuolijakauma oli noin 40 % miehiä ja 60 % naisia. Parisuhteessa asuvia kaikista vastanneista oli 82 %. 43 % vastaajista asuu yksi tai useampi alaikäinen lapsi taloudessa. Lohjan sijoittumista mahdollisessa elinympäristö kilpailussa, jossa arvioidaan sitä kuinka hyvä kaupungissa on asua ja elää, jakautuivat vastaukset siten, että 60 % mielestä sijoitus olisi melko hyvä ja 20 % mielestä melko huono. Erittäin hyvää sijaa ennakoivat noin 8 % ja erittäin huonoa noin 6 % vastaajista.

Kysyttäessä, että miten yleisten paikkojen turvallisuus on muuttunut viimeisen kahden vuoden aikana totesi 53 % vastaajista, että se on pysynyt samana ja 27 % vastasi sen heikentyneen jonkin verran, kun taas 9 % totesi sen parantuneen hieman.

Seksuaalisen häirinnän kohteeksi tai seksuaalirikoksen uhriksi joutuminen ei huolestuta 70 % vastaajia lainkaan ja 20 % vastaajista vain hieman. Vastaajista 4 % on kuitenkin erittäin huolestunut joutuvansa seksuaalirikoksen ja noin 6 % seksuaalisen häirinnän kohteeksi. Näistä erittäin huolestuneista vastaajista neljä viidestä on naisia, iältään 21-60 vuotiaita. Tunnuksen-omaista näille vastaajille on myös keskiarvoa suurempi huolestuneisuus muuhinkin kyselyssä kysytyihin ilmiöihin ja uhkiin.

Kotia pidetään erittäin turvallisena paikkana. 74 % vastaajista kokee olonsa turvalliseksi ja lisäksi 22 % kokee olonsa melko turvalliseksi yksin kotonaan pimeällä. Vastaajista 40 % ei ole lainkaan huolestunut ja 40 % vain hieman huolestunut siitä, että heidän asunnossaan syttyy tulipalo. Hieman huolestuneita oman omaisuuden varastamisesta tai vahingoittamisesta on 45 % vastaajista ja 15 % vastaajista ei ole lainkaan huolestuneita asiasta.

Kyselyyn vastasi 9 yksinhuoltajaa iältään 21-60 vuotta, joista 8 naisia. Tämän vastaajaryhmän erityispiirteinä mainittakoon keskiarvoa suurempi huoli joukkoliikenteen ja matkustajaturvallisuuden heikkenemisestä. Yksinhuoltajat ovat myös vahvasti nuorten parissa toimivan vapaaehtoispartioinnin kannalla turvallisuuden parantamiseksi tähtäävän toiminnan osalta.

3.2 Turvallisuuskyselyn analysointi

Kyselytutkimuksen analysoinnissa on keskitytty niihin turvallisuuteen liittyviin seikkoihin, jotka selkeä enemmistö vastaajista on kokenut ongelmallisiksi ja niihin, jotka toistuivat useita kertoja kyselyn avoimessa osiossa. Kuntalaisten kokemat uhkat ovat tässä analyysissä jaoteltu *häiritseviin, turvallisuuden tunnetta vähentäviin* sekä *turvattomuutta lisääviin* kategorioihin.

Häiritsevinä pidettävät asiat ovat luonteeltaan sellaisia, että ne eivät välttämättä aiheuta suoranaista vaaraa ihmisille vaan konkreettiset vahingot ja menetykset kohdistuvat ensisijaisesti omaisuuteen. Lisäksi tämän kategorian haitat ovat elinympäristön haittoja, kuten epäjärjestys, melu ja ihmisten arkea hankaloittavat asiat.

Turvallisuuden tunnetta heikentävät asiat ovat luonteeltaan elämään epävarmuutta, joskaan ei todellista tai välitöntä uhkaa luovat asiat. Näihin lukeutuu hyvinvointi yhteiskunnan palvelut ja yhteisön ottama vastuu yksilöistä. Keskeistä tässä kategoriassa on nimenomaan kunkin yksilön kokema tunne, mutta joka esiintyy yleisesti ja on yhtenevä monille.

Turvattomuutta lisäävät tekijät ovat konkreettisia uhkia ja merkittäviä riskejä, jotka toteutuessaan aiheuttaa vaaraa tai merkittäviä vahinkoja ihmisille, ympäristölle ja/tai omaisuudelle. Olennaisia ovat myös *välilliset* turvattomuutta lisäävät tekijät.

3.2.1 Turvallisuusympäristön häiritsevät asiat

Kyselyn perusteella voidaan nostaa muutamia asioita ylitse muiden, jotka muodostavat kuntalaisten turvallisuusympäristöön poikkeamia ja vaikuttavat arkielämään häiritsevästi. Selvästi suurinta osaa vastaajista häiritsee yhteiseen omaisuuteen kohdistuva ilkeävalta. Etenkin päiväkotien ja koulujen vahingonteot koetaan huolestuttavana ilmiönä. Suuressa määrässä vastauksia nousi esiin katuihin ja liikennejärjestelyihin liittyvät ongelmakohdat. Esimerkkejä tällaisista ovat katujen heikko yleinen kuntotaso ja talvikunnossapito, erinäiset liikennejärjestelyt ja huono liikennekäyttäytyminen, niin jalankulkijoiden kuin moottoriajoneuvojen kuljettajienkin toimesta. Lisäksi päihteiden ongelmakäyttäjät katukuvassa sekä kauppakeskus Lohjantähti esiintyi monessa vastauksessa ongelma-kohtina.

3.2.2 Turvallisuuden tunnetta heikentävät asiat

Kyselyssä nousi esiin ihmisten selkeä huoli siitä, miten yhteiskunnan tarjoamat hyvinvointi palvelut tulevaisuudessa taataan jokaiselle kiristyneessä taloudellisessa tilanteessa. Sosiaaliturvan riittävyys, perusopetuksen laatu ja kattavien terveydenhuoltopalvelujen saatavuus ovat kriittisessä asemassa ihmisten turvallisuuden tunteen luojina. Kyselyyn vastasi seitsemän henkilöä, jotka ilmoittivat olevansa tällä hetkellä työttömiä. Heistä kaikki (100 %) vastasi,

että sekä sosiaali- ja terveyspalveluiden heikkeneminen huolestuttaa tulevaisuudessa erittäin paljon. Samoilla linjoilla on myös enemmistö muistakin vastaajista. Lisäksi poliisi- ja pelastustoimen resurssit halutaan pitää korkealla tasolla, koska luottamus näihin viranomaistahoihin on hyvä. Epävarmuutta ja pelkoa ihmisissä herättää työttömyys ja sen uhka, yleinen rikollisuus ja osalla ihmisistä jopa liikkuminen kaupungilla tai asuinalueellaan pimeällä, etenkin viikonloppuisin.

Oleennaista turvattomuuden tunteessa ei ole sen laskennallinen oikeutus vaan sen todellisuus kokijalle itselleen eikä pelon ontologia ole johdettavissa laskennallisista riskeistä. (Koskela 2009,38)

3.2.3 Turvattomuutta lisäävät asiat

Ehdottomasti suurimmaksi riskiksi kuntalaiset arvioivat holtittoman liikennekäyttäytymisen. Tämä luo konkreettisen vaaratekijän jokaiselle ja onnettomuus voi sattua kenelle tahansa. Vielä kun tähän yhtälöön lisätään se tosiasia, että kyseinen vaara muodostuu pääasiassa ihmisten piittaamattomuudesta, varomattomuudesta sekä tietoisesta riskinottamisesta, niin sen tuomittavuus ja paheksuttavuus kuntalaisten parissa korostuu. Suurin yksittäinen vastaajaryhmä, joka on erittäin huolestunut huonosta liikennekäyttäytymisestä, asuu ydinkeskustassa.

Lisäksi merkittävänä uhkina turvallisuudelle koetaan ihmisten syrjäytyminen, huumeiden käyttö (osin syrjäytymisestä johtuvaa ja päinvastoin) sekä tähän liittyvät ilmiöt, kuten rikollisuus ja häiriökäyttäytyminen.

Erityisesti huomiota kyselyssä herätti se, että turvallisuuskyselyyn vastanneista jopa yli 17 % eivät osanneet sanoa häiritseekö heitä huumeiden käyttäjät tai huumeikauppa. Tämä kertoo osaltaan sitä, että vaikka huumeiden ongelmakäyttäjät todellisuudessa näkyvät päivittäisessä katukuvassa, eivät kaikki kuntalaiset osaa katsoa tai halua nähdä asioita sellaisina kuin ne ovat. Näitä vastaajia lähemmin tarkasteltaessa voidaan todeta, että heistä noin puolet edustaa korkeasti koulutettua, vakituksessa työsuhteessa tai eläkkeellä olevaa 50-70 vuotiasta henkilöä, joista noin kolmannes on miehiä. Vastaajaryhmässä merkittävää on myös se, että heistä reilusti yli puolet liikkuu keskustassa harvoin tai ei koskaan, iltaisin ja öisin. Itsestään selvä tämä asia ei kuitenkaan missään tapauksessa ole.

Kolmantena huomion arvoisena asiana nousi esiin katuvalaistus, tai lähinnä sen puute. Kuntalaiset kyselyn vastausten perusteella suorastaan vaativat sitä, että katuvalaistus on pimeällä käytössä kaikkialla, myös haja-asutusalueilla. Kuntalaisten vahva mielikuva on se, että pimeässä tapahtuu enemmän rikoksia ja onnettomuuksia kuin jos katuvalaistus olisi päällä. Koskela (2009,37) toteaa, että turvattomuus on sosiaalinen konstruktio - kollektiivisen mielikuvituk-

sen, median ja muiden tietolähteiden muovaama mentaalinen kokonaisuus. Vastaajat, joiden mielestä katuvalaistus parantaisi turvallisuutta paljon tai melko paljon edustivat kaikkia asuinalueita mutta jakautuivat siten, että neljä asuinalueita oli määrällisesti selvästi yli muiden, edustaen yli puolia kaikista vastauksista. Nämä ovat Nummentausta, Virkkala, Maksjoki ja Ojamo.

3.3 Painopistealueet ja toimenpiteet turvallisuuden parantamiseksi

Turvallisuussuunnitteluprosessin yhtenä tärkeimmistä vaiheista on havaittujen poikkeamien huomioiminen kaikessa suunnittelutyössä, resurssien varaaminen ja poikkeamien kuntoon saattaminen - asiasta voitaneen puhua käsitteellä *Turvallisuuden haltuunotto*.

Turvallisuuskyselyn vastausten perusteella voidaan esittää kuntalaisten mielipiteet ja ajatukset niistä toimenpiteistä, jotka heidän mielestään parantaisi Lohjan kaupungin turvallisuutta ja asumisviihtyvyyttä. Toimenpiteet noudattavat luonnollisesti suoria vastatoimia koettuihin uhkiin nähden; holtitonta liikennekäyttäytymistä torjuttaisiin liikennevalvontaa lisäämällä, rikollisuutta torjutaan poliisin näkyvyydellä, vartijoita lisäämällä ja katuvalaistuksen avulla, ihmisten perusturva varmistettaisiin resursseja kohdentamalla jne.

Kyselyssä esiintyi kuitenkin useita konkreettisia asioita, jotka eivät välttämättä ole olleet ennalta arvattavissa. Tästä yhtenä esimerkkinä voidaan pitää kuntalaisten erittäin myönteistä suhtautumista yleisten alueiden sekä julkisten tilojen kameravalvontaan. Moni vastaajista piti kameravalvontaa jopa ensisijaisena ratkaisuna turvallisuuden parantamiseksi.

Turvallisuutta parantavia tekijöitä Suomisen (2006) mukaan ovat seuraavat toimenpiteet:

- katuvalaistuksen lisääminen
- puistojen valaistuksen lisääminen
- päihdevalaistuksen lisääminen
- yleinen turvallisuuskoulutus ja valistus
- liikenneasemien ja kauppakeskusten turvallisuuden parantaminen
- liikenneturvallisuuden parantaminen
- kameravalvonta julkisilla paikoilla
- liikennevalvonnan lisääminen
- vapaaehtoispartiointi nuorten keskuudessa
- koulun ja vanhempien tiiviimpi yhteistyö
- poliisin ja vartijoiden näkyvyyden lisääminen
- harrastusmahdollisuuksien lisääminen
- nuorisotoimen lisääminen

Kuntalaisten mainitsevat toimenpiteet turvallisuuden parantamiseksi ovat käytännön läheisiä ja johdonmukaisia. Yllä luetellut toimenpiteet ovat turvallisuusalan ammattilaisen näkömyksiä asiasta ja listaus onkin varsin tyhjentävä. Tarkoituksena on kuitenkin työryhmän toimesta ottaa muutamia keskeisiä toimenpiteitä ja asiakokonaisuuksia syvällisempään tarkasteluun turvallisuusalan ja eritoten Lohjan kaupungin näkökulmasta.

3.3.1 Turvallisuuspolitiikka, -strategia ja -johtaminen

Turvallisuuspolitiikka on organisaation julkilausuma siitä, miten turvallisuusnäkökulmiin suhtaudutaan ja mitä se organisaatiolle merkitsee. Turvallisuuspolitiikan tarkoitus on, että lyhyeen lausumaan saataisiin tiivistetyksi yksinkertaisella ja ymmärrettävällä tavalla ne arvot, jotka ohjaavat organisaation turvallisuuskulttuuria. Turvallisuuspolitiikkaa voidaan täsmentää eri osa-alueiden mukaan, esimerkiksi oma erillinen tietoturvallisuus- ja ympäristöturvallisuuspolitiikka. Turvallisuuspolitiikan sisältö ei saa olla ristiriidassa toimintaperiaatteissa julkaistujen asioiden kanssa. (Kerko 2001,46)

Turvallisuusstrategia on konkreettinen suunnitelma, jota noudattamalla asetetut päämäärät on mahdollista saavuttaa. Turvallisuusstrategiassa voidaan kuvata mihin panostetaan ja missä määrin, miten turvallisuusasiat sijoittuvat jokapäiväisessä toiminnassa ja miten sitä johdetaan sekä miten turvallisuutta kehitetään tulevaisuudessa. (Kerko 2001,47)

Johtaminen kuuluu kiinteäksi osaksi kaikkia hallinnollisia prosesseja, eikä turvallisuustoiminta tee tässä poikkeusta. *Turvallisuusjohtaminen* käsittää toiminnan organisoimisen, prosessien johtamisen, valvonnan, mittaamisen sekä raportoinnin. Turvallisuusjohtamisessa korostuu turvallisuusalan monipuolinen substanssiosaaminen sekä asiantuntijuus, eikä tehtävää näin ollen voida nimetä kenelle tahansa.

Lohjan kaupungilla ei ole tällä hetkellä erikseen laadittua turvallisuuspolitiikkaa, mutta kaupunki on maininnut *turvallisuuden* yhtenä elementtinä visiossaan ja elämisen laatua koskevissa strategissa tavoitteissaan (Kaupunkistrategia 2009 - 2017). Tämän julkilausuman myötä kaupunki on sitoutunut panostamaan konkreettisiin toimenpiteisiin turvallisuusympäristön kehittämiseksi. Kaupungilla ei ole turvallisuusasioista vastaavaa asiantuntijaa virkaan nimetyinä kaupungin työsuojeluorganisaatiota lukuun ottamatta. Turvallisuusasioiden käytännön järjestelyt ovat hajautettu eri toimialojen ja tulosalueiden johtajille oman vastualueensa puitteissa. *Työryhmä esittää, että Lohjan kaupunki perustaa turvallisuuspäällikön viran (pl. tarkastuspäällikkö) ja/tai tukeutuu turvallisuusalan konsultointiyriyten asiantuntija palveluihin.*

3.3.2 Syrjäytymisen ehkäisy

Syrjäytyminen on sisäisen turvallisuuden keskeisin uhka. Työttömyys ja muut toimeentuloa vaikeuttavat ongelmat kuten ylivelkaisuus lisäävät yksilöiden välisiä tuloeroja, köyhyyttä ja syrjäytymisriskiä. Heikko koulutustaso, riittävien osaamisvalmiuksien, erityisesti tietoyhteiskuntavalmiuksien puuttuminen ja harrastusten puute lisää riskiä joutua syrjään työmarkkinoilta ja yhteiskunnasta (STO II).

Syrjäytymisen riskiryhmään Leppäsen (2009) mukaan kuuluvat:

- pitkäaikaistyöttömät
- syrjäytymisvaarassa olevat nuoret
- asunnottomat
- pitkäaikaissairaat ja vajaakuntoiset
- päihdeongelmaiset
- toimeentulovaikeuksissa olevat
- rikoksiin syyllistyneet
- syrjäytymisvaarassa olevat maahanmuuttajat
- köyhyyteen ja huono-osaisuuteen kytkeytyneet henkilöt

Tähän listaukseen on lisättävä myös yksin elävät vanhukset. Väestö ikääntyy ja ikäihmisten alkoholin kulutus on tutkimusten mukaan selvässä kasvussa. Nopeita toimia tämän huolestuttavan ilmiön vähentämiseksi pitää ottaa käyttöön.

Syrjäytymisen kokonaiskustannuksien on arvioitu olevan Suomelle noin 14 - 100 miljardia euroa. Koko iän kestävä syrjäytyminen maksaa yhteiskunnalle noin miljoona euroa verotulojen menetyksenä. Syrjäytyneen henkilön vuosittainen kustannus on kunnalle n. 60- 100.000 euroa. (Leppänen 2009)

Lohjan kaupungin näkökulmasta katsottuna syrjäytyneen henkilön aiheuttamat välittömät ja välilliset kustannukset kaupungille voivat ylittää verotulojen menetyksenä, avustuksina ja laitoshoidon tarpeena joissakin tapauksissa edellä mainitun summan huomattavastikin.

Syrjäytyminen on käänteinen yhteiskuntaan integroitumisen kanssa. Integroitunut henkilö tuottaa kansantaloudelle tuottoa osallistumalla bruttokansantuotteen kasvattamiseen sekä yhteiskunnan normaaliin toimintaan. Syrjäytyminen vuorostaan aiheuttaa kustannuksia.

Valtuustojen tulisi tehdä päätöksensä syrjäytymisen ehkäisemisen kustannuksista siten, että nykyinen valtuusto ottaisi vastuulleennaltaehkäisyn kustannukset ja hyöty tulisi pitkän ajan kuluessa tuleville valtuustoille (Leppänen 2009).

Lohjan kaupungin valtuusto on itsearvioinnissa nostanut syrjäytymisen ehkäisyn ja yhteisöllisyyden edistämisen merkittävimmiksi kuntalaisen asuin- ja elinympäristön turvallisuuteen vaikuttaviksi toimenpiteiksi loppuvuodesta 2008 pidetyssä strategiaseminaarissaan.

Työttömyysprosentti Lohjalla vuonna 2006 oli 6,3 %, vuonna 2007 5,5 % ja vuonna 2008 5,3 %. Työttömyys selittyy osaltaan sillä, että Lohja on pitkän linjan teollisuuskaupunki, jossa perinteisen teollisuuden työpaikat ovat jo vähentyneet olennaisesti. Tämä tosiasia yhdistettynä siihen, että koulutusaste Lohjalla on pääkaupunkiseudun keskiarvoa selvästi alhaisempi, luo haasteita työllistymiselle.

Lohjan kaupungin työttömyysprosentit ovat kuitenkin olleet viime vuosina valtakunnallisten keskiarvojen alapuolella. Vallitseva suhdannetilanne on kuitenkin jo lisännyt työttömyyttä merkittävästi (työttömyysaste 11/2009: 7,7 %; lähde: LYKES) ja taantuma on vaikuttanut olennaisesti Lohjan alueella toimiviin yrityksiin (mm. metsä- ja rakennusteollisuus). Työttömyyden, varsinkin nuorisotyöttömyyden, lisääntymisestä aiheutuu lieveilmiöitä myös asukas- turvallisuuden näkökulmasta.

3.3.3 Nuoret ja ennalta ehkäisevä turvallisuustyö

Lasten ja nuorten ongelmia syventää puuttuva aikuisuus ja vanhemmuus. Viime vuosina on ollut selvästi nähtävillä ongelmien kasaantuminen: alkoholinkäyttö lisääntyy, siitä seuraa taloudellisia ongelmia ja toimeentulovaikeuksia ja lapsista huolehtiminen jää usein heikoksi. Alkoholien käyttö lisää riskiä väkivallan käyttöön perheen sisällä ja lähisuhteissa. Tapauksissa, joissa ilmenee vanhempien välistä väkivaltaa, kohdistuu väkivaltaa usein myös lapsiin. Lapsen, joka joutuu väkivallan uhriksi tai näkee kotona väkivaltaa, riski ryhtyä itse väkivallan käyttäjäksi on suuri (STO II).

Ennalta ehkäisevän turvallisuustyön tärkein painopiste ovat lapset ja nuoret. Eri toimijoiden yhteistyö kannattaa siis suunnata tähän kohderyhmään. Työn vaikutukset ja tulokset näkyvät tilastoissa vasta vuosien päästä, toiminnan ollessa pitkälle aikavälille suunnattu prosessi. Nuorten liikuntaharrastuksien hyödyt ovat moninaiset. Liikunta itsessään edistää terveyttä ja hyvinvointia sekä kohentaa itsetuntoa. Nuoret oppivat sosiaalista käyttäytymistä ja tunteiden käsittelyä osana urheilua. Harrastukset ehkäisevät tehokkaasti syrjäytymistä ja osaavat valmentajat voivat havaita heikkoja signaaleja henkisestä pahoinvoinnista aikaisessa vaiheessa.

Erilaiset lasten ja nuorten hyvinvointiin ja turvallisuuteen suunnatut projektit ovat erinomaisia työkaluja, mutta ei pidä unohtaa keskeisimmässä asemassa olevaa perhettä. Vanhemmuus on paikoin erittäin haastavaa nyky-yhteiskunnan pyörteissä ja varsinkin yksinhuoltajien rooli perheen elättäjänä asettaa valtavan paineen yksilölle. Yhteiskunnan asema ja tuki tässä yhtälössä on ratkaiseva. Taloudelliset edut, kuten esimerkiksi yksinhuoltajien lasten ilmainen päi-

vähoito ja vanhemmuuden tukeminen esimerkiksi perheneuvontaa lisäämällä, ovat kunnan vaikutusmahdollisuuksien piirissä olevia keinoja lieventää perheiden ahdinkoa.

Perheiden hyvinvointi ja toimiva vanhemmuus ovat keskeisiä syrjäytymistä ehkäiseviä tekijöitä (STO II).

Nuorten kotiintuloaikasuosituksia on otettu käyttöön monilla pienillä paikkakunnilla Suomessa ja myös paikallisiin turvallisuussuunnitelmiin on kirjattu suosituksia lasten ja nuorten kotiintuloajoista. Kunnan- ja kaupunginvaltuustojen kannat kotiintuloaikoihin ovat siis vain suosituksia. Poliisillakaan ei ole mitään toimivaltaa suositusten noudattamisen valvontaan. Suosituksia ovat antaneet tähän mennessä mm. Hyvinkää, Lappeenranta, Kemi ja Tammela. (YLE 2009)

Ehdottoman tärkeänä toimenpiteenä on aikuisten jalkautumien nuorison keskuuteen siellä missä nuoret aikaansa viettävät. Lohjalla esimerkkejä tällaisista paikoista on Harjun uusi skeittipuisto, Aurlahden ja Liessaaren rannat kesäisin, keskusaukio ja kauppakeskus Lohjantähti. Aikuisten läsnäolo ja kiinnostus nuorten tekemisiin ehkäisee väkivaltaa ja rakentaa luottamusta. Lohjan kaupungin nuorisotoimen monipuoliset toimintamuodot kattavat yllämainitun sekä useita muita kriittisen tärkeitä nuorten syrjäytymistä ehkäiseviä toimia ja siksi näitä tulee ylläpitää vähintään nykytasolla ja osin jopa lisätä tulevaisuudessa.

Lasten huostaanotot ovat Lohjalla vaihdelleet siten, että vuonna 2006 huostaan otettuja lapsia oli 95, vuonna 2007 heitä oli 125 ja vuonna 2008 heitä oli 105. Kaupungin sosiaalitoimen mukaan suurimmat yksittäiset syyt huostaanottoihin Lohjalla ovat vanhempien päihde- ja mielenterveysongelmat sekä murrosikäisten nuorten oma päihteiden käyttö ja itseään vahingoittava elämäntapa.

Työryhmän esitys kaupungin toimenpiteiksi nuorison syrjäytymisen ehkäisemiseksi:

- Nuorisotyöntekijöiden ja vapaaehtoisten *jalkautuminen* nuorten keskuuteen nuorison suosimilla alueilla tiettyinä ajankohtina
- *Nuorisoliikunnan tukeminen* ja urheiluseurojen yhteistyö nuorisotoimen kanssa
- *Nuorisotilojen nykyaikaistaminen* ja kehittäminen niiden vetovoimaisuuden parantamiseksi nuorten näkökulmasta
- Nuorisotiloissa toteutetun ohjatun toiminnan lisääminen sekä yhteisöllisyyden ja vastuuntunnon korostaminen osana toimintaa
- *Koulutusta* nuorten henkisestä pahoinvoinnista ja *ennusmerkeistä* nuorten parissa työskenteleville
- Aktiivinen puuttuminen (poliisi, koulu, koti) nuorten alkoholin ja tupakan käyttöön sekä näiden saatavuuteen mm. *myyntipisteiden valvonnalla* (poliisi)

- Lapsille ja nuorille suunnattua valistusta mm. päihteistä sekä nettikäyttäytymisestä ja netin vaaroista
- Oppisopimuskoulutuspaikkojen merkittävä lisääminen nuorille työttömille
- Projektit nuorison syrjäytymisen ehkäisemiseksi yhteistyössä paikallisten oppilaitosten kanssa (harjoittelujaksot, hankkeet, opinnäytetyöt)

Työryhmän esitys kaupungin toimenpiteiksi perheiden hyvinvoinnin lisäämiseksi ja vanhemmuuden tukemiseksi:

- Viranomaisten yhteistyön ja avoimuuden lisäämien perheitä ja lapsia koskevissa ongelmatilanteissa
- Lapsiperheiden ja erityisesti yksinhuoltajien paremman toimeentulon edistäminen
- Nuorten *kotiintuloaikasuosituksen kartoitus* sekä mahdollinen toimeenpano tukemaan perheiden kasvatuksellisia tavoitteita sekä nuorten hyvinvointia

3.3.4 Turvallisuustietoiskut ja -viestintä

Tärkeänä osa-alueena perus turvallisuustyötä on valistus ja ihmisten tietoisuuden lisääminen. Media on tänä päivänä erittäin tehokas keino tavoittaa suuria määriä ihmisiä. On myös osoittautunut, että ihmiset luottavat median kautta saatuun informaatioon ja toimivat usein sen mukaisesti. Median hyödyntäminen turvallisuuden kehittämisessä on siis tehokasta ja kannattavaa.

Säännöllistä turvallisuustiedottamista esimerkiksi kerran kuukaudessa paikallislehdissä eri turvallisuusasiantuntijoiden artikkelien muodossa toimisi varmasti odotetulla tavalla, parantaen kuntalaisten turvallisuutta, ohjaten oikeanlaiseen turvallisuusajatteluun ja toimintaan. Artikkelit voisivat käsitellä esimerkiksi omaisuuden suojaamiskeinoja (poliisi), onnettomuuksien ennalta ehkäisyä kotona (pelastuslaitos), kuntalaisen hätäensiapu valmiuksia (SPR) sekä nuorista välittämistä ja nuorisotyötä (nuorisotoimi).

Erittäin tärkeää lisäksi olisi, että kaupunki ottaisi aktiivisen roolin *positiivisen* turvallisuustiedottamisen osalta. Yhtenä konkreettisenä keinona tämän asian eteenpäin viemiseksi olisi kaupunginjohtajan ja muiden johtavien ja oman vastuualueensa turvallisuudesta vastaavien virkamiesten paikallislehden kirjoittamat artikkelit niistä onnistumisista ja edistysaskeleista, joita Lohjan kaupunki tai kaupunki ja viranomaiset yhdessä ovat saavuttaneet turvallisuuden hyväksi. Tämä olisi merkittävä kuntalaisten turvallisuudentunnetta ja yhteisöllisyyttä lisäävä toimenpide sekä tervettä vastapainoa jatkuvasti esillä oleville negatiivisille ja sensaatiohakuisille uutisoinneille, joita saa useista lehdistä päivittäin lukea. Nuorten tekemistä rikoksista ja tuhoista kannattaisi tiedottaa surullisessa hengessä eikä lehteä myyvästi ihannoiden.

3.3.5 Lähipoliisitoiminta ja poliisin näkyvyys katukuvassa

Lähipoliisitoimintaa käytetään joskus modernin poliisitoiminnan synonyymina. Lähipoliisitoiminta on sekä filosofia että strategia, jolla pyritään korjaamaan poliisitoiminnan luonteesta johtuvia ongelmia. Lähipoliisitoimintaan liitetään yleensä periaatteita kuten ennalta estävyyden korostaminen, arkirikollisuuden painottaminen, sidosryhmäyhteistyö, poliisin lähestyttävyyden parantaminen ja yhteisöllisyys. (Laitinen 2003)

Poliisin näkyvyydellä on erittäin suuri ennalta ehkäisevä vaikutus rikollisuuteen sekä liikenne- ja häiriökäyttöön. Kansalaisten luottamus poliisiin on vankka. Paikallispoliisin jokapäiväisellä jalkautumisella kansalaisten keskuuteen ylläpidetään olemassa olevaa luottamusta ja poliisi saa arvokasta tietoa suoraan kansalaisilta. Poliisin läsnäolo rauhoittaa ja luo turvallisuuden tunnetta. Jalkautuminen keskustan ongelma-alueille ehkäisee tehokkaasti rikollisuutta ja tämä partiointimuoto tulee ottaa nykyistä laajamittaisempaan käyttöön. Ravintoloiden edustojen partiointi viikonloppuisin niiden sulkemisaikaan on osoittautunut tehokkaaksi keinoksi vähentää väkivaltaa ja tätä toimintaa tulee jatkaa vähintään nykyisessä laajuudessa.

Ns. koulupoliisitoiminta on erinomainen toiminnan muoto vaikuttaa nuorten asenteisiin oikea-aikaisesti. Poliisin lapsiin ja nuoriin sijoittama työpanos maksaa itsensä monikertaisesti takaisin. Valistustyö ja (huume)valvontaiskut kouluihin ovat ennalta ehkäiseviä ja varhaisen puuttumisen toimenpiteitä, joita tulee hyödyntää.

Poliisi on Lohjalla määrittänyt jokaiselle koululle oman nimikko poliisimiehen, jonka tehtävänä on valistustyö, yhteydenpito ja luottamuksen rakentaminen koulu yhteisöjen kanssa. Tähtöitteena on ennalta ehkäisevä turvallisuustyö parantamalla tiedon kulkua ja lisäämällä poliisin lähestyttävyyttä.

Terä- ja lyömäaseiden sekä luvattomien kaasusumuttimien mukana pitäminen on jatkuvassa kasvussa nuorilla ja yleistä narkomaanien keskuudessa. Poliisin tulee aktiivisesti puuttua tähän huolestuttavaan ilmiöön (toimenpiteiden yhteydessä) ja ehkäistä sitä erityistoimenpitein (mm. valistustyöllä). Poliisin vuoden 2008 tilastojen mukaan törkeiden pahoinpitelyjen osuus kaikista pahoinpitelyistä on kasvussa edellisiin vuosiin nähden.

Lohjalla nykyään käytössä oleva poliisin ja sosiaalitoimen välinen aktiivinen yhteistyö on osoittautunut tehokkaaksi varhaisen puuttumisen keinoksi, jolla on saavutettu merkittäviä tuloksia mm. nuorten uusintarikollisuuden vähenemiseksi.

3.3.6 Kiinteistöjen paloturvallisuus ja onnettomuuksien ehkäisy

Palokuolemista menehtyy vuosittain noin 100 ihmistä, joka on kansainvälisesti vertaillessa väkilukuun suhteutettuna korkea määrä (STO II).

Lohjan kaupungin ja pelastustoimen yhteiseksi tavoitteeksi: Ei enää yhtään palokuolemaa

Työryhmän esitys kaupungin keskeisiksi toimenpiteiksi paloturvallisuuden edistämiseksi:

- Aktiivinen *tuhopolttajien torjuntatyö* kaupungin kiinteistöissä, erityisesti kouluissa sekä päivä- ja hoitokodeissa
- Kaupungin kiinteistöjen *pelastussuunnitelmien* säännöllinen *päivitys* ja suunnitelman ”jalkauttaminen” henkilöstölle peruspaloturvallisuuskoulutuksen kera
- Omavalvonta- mallin käyttöönotto kaikissa kaupungin toimipisteissä ja tämän yhdistäminen keskitettyyn raportointijärjestelmään välittömien korjaavien toimenpiteiden mahdollistamiseksi
- Yleisten tilojen *poistumisturvallisuuden varmistaminen* ja kehittäminen
- Säännöllisten (vähintään kerran vuodessa) *poistumis- ja alkusammutusharjoitusten* järjestäminen mm. kouluissa, päiväkodeissa ja kaupungin virastoissa
- Hyvin suunniteltu ja toteutettu *paloturvallisuuskasvatus* osana perusopetusta
- Taloyhtiöiden omatoimisen varautumisen merkityksen korostaminen
- Investoinnit automaattisiin *sammutusjärjestelmiin*, erityisesti päivä- ja hoitokoteihin
- Paloilmoitinjärjestelmien ja erikoispalovaroitinien hankinta riskikohteisiin

Työryhmän esitys kaupungin toimenpiteiksi onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja turvallisuuden lisäämiseksi:

- Kuntalaisten ensiapukoulutukseen panostaminen (mm. koululaiset)
- Turvallisuusajattelumallin ja ”-työkalujen” tuominen kuntalaisten tietoisuutteen yksityiskotien turvallisuuden parantamiseksi ja kodin tapaturmien vähentämiseksi
- Katujen riittävä talvikunnossapito liukastumisia ja liikennevahinkoja vähentämään
- *Ikäihmisten* tapaturmien ehkäisy erityistoimenpitein, mm. *kotihoidon* asiakkaiden asuntojen *riskikartoitus*
- Yleistä turvallisuuskoulutusta kuntalaisille ja sidosryhmille yhteistyössä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa mm. paikallisten seminaarien muodossa

Julkisten tilojen kiinteistötekniikan elinkaariajattelu sekä tekniset uudistukset vesivahinkojen torjumiseksi ja sisäilman laadun parantamiseksi ovat toimenpiteitä, joilla pitkällä aikavälillä hyödytään taloudellisesti ja vähennetään terveyshaittoja. Modernit ilmansuodatus- ja puhdistusjärjestelmät ovat myös osa valmiussuunnittelua.

3.3.7 Rikostorjunta

Rikollisuus ilmiönä on osa yhteiskuntaa, eikä sen poistaminen kokonaan ole mahdollista. On kuitenkin olemassa keinoja vähentää rikosten määrää alueellisesti, pienentää yksittäisten toteutuneiden rikosten aiheuttamaa vahinkoa rikoksen kohteelle ja poistaa hyöty rikoksen tekijältä sekä minimoida rikoksen uhriksi valikoitumista.

Rikosten ehkäisemisen strategia, tilannetorjunta, perustuu olettamukseen, että ihmiset tekevät jossakin määrin rationaalisia valintoja tehdessään rikoksia ja että näihin valintoihin voidaan vaikuttaa. Oletetaan, että riippuu paljolti rikostilaisuuden piirteistä, tapahtuuko rikos vai ei ja millaisin seurauksin. Strategiassa pyritään vähentämään rikostilaisuuksia ja vaikuttamaan rikokseen ja sen tapahtumaympäristöön siten, että rikos on vaikeampi tehdä, sen tekemiseen liittyy suurempia riskejä (erityisesti riski jäädä kiinni) tai siitä aiheutuu vähemmän hyötyä (Rikostorjuntaneuvosto 2009).

Sosiaalisella valvonnalla "valjastetaan" ihmiset toimimaan rikollisuutta vastaan esimerkiksi seuraavin keinoin:

- o valaisemalla alue hyvin voi kuka tahansa havaita rikollisten toimet kohteella
- o valaistu puisto vetää puoleensa ihmisiä, jolloin raiskaajalla ei ole tilaisuutta toimia

Yllämainitut asiat vaativat etupainotteista kaupunkisuunnittelutyötä, jotta infrastruktuuri saadaan tukemaan yleistä turvallisuutta. Infrastruktuurin suunnittelu, ylläpito ja kehittäminen olivat kolmas Lohjan kaupungin valtuuston määrittelemistä merkittävimmistä painopistealueista kuntalaisen asuin- ja elinympäristön näkökulmasta loppuvuodesta 2008 pidetyssä strategiaseminaarissa, jossa turvallisuutta käsiteltiin yhtenä aihealueena.

Erittäin tärkeää on kaikkien rikostapausten ilmoittaminen poliisille. Tämä viestittää kaikille sitä sanomaa, että rikoksiin suhtaudutaan vakavasti ja toisaalta aktiivinen ilmoittaminen ylläpitää tilastoja rikoksista.

Työryhmän esitys kaupungin keskeisimmiksi toimenpiteiksi arkirikollisuuden torjumiseksi:

- Yleisten alueiden ja julkisten tilojen *kameravalvonta*, painopisteinä ravintoloiden edustat, lähiöiden liikekeskukset sekä koulut ja päiväkodit

- *Katuvalaistuksen* jatkuva käyttö kaikkialla pimeinä aikoina ja puistoalueiden valaistuksen lisääminen
- Yleisten alueiden *vartiointi*, mm. keskusaukio alkukesän viikonloppuina
- Elinkeinoelämän ja poliisin välinen aktiivinen *tiedonvaihto* ja *yhteistyö*
- Alueelliset rikostorjuntaprojektit (esim. Töhry- projekti)
- Rikostorjuntaa edistävien toimenpiteiden korostaminen kuntalaisille valistustyöllä
- Kuntalaisten kannustaminen omatoimiseen suojautumiseen omaisuusrikoksilta

3.3.8 Liikenneturvallisuus

Tieliikenteessä kuoli vuonna 2008 yhteensä 334 henkeä. Henkilövahinkoihin johtaneita onnettomuuksia oli yli 1000. Henkilöautoissa kuolleita on lähes 192. Jalankulkijoita tai pyöräilijöitä kuoli 69. Suurin osa onnettomuuksista on kohtaamisista tai tieltä suistumisista johtuvia. Vuosittain on lähes 2000 ulosajoa ja risteävän ajosuunnan onnettomuuksia yli 1400. (Liikenneturva 2009)

Valtakunnallisesti tarkasteltuna vuosi 2009 oli tilastollisen kehityksen valossa erittäin myönteinen. Liikenneonnettomuuksissa kuolleita oli yhteensä 293 ihmistä, joka on 49 vähemmän kuin edellisvuonna ja vähiten yli 60 vuoteen. Liikenneonnettomuuksissa loukkaantuneita oli noin 400 vähemmän kuin vuonna 2008. Jalankulkijoiden kuolemat lähes puolittuivat. Autoliikenteessä vähenivät selvimmin nokkakolarit. (Aamulehti, Liikenneturva)

Kunnat ovat aiemmin laatineet yhdessä poliisin kanssa liikenneturvallisuussuunnitelman. Uu- sissa linjauksissa on päädytty yhdistämään liikenne- ja kunnallinen turvallisuussuunnitelma. Kevyen liikenteen turvallisuuteen kuuluvat jalankulku- ja pyöräilyonnettomuuksien, liukastu- misten, kaatumisten ja suistumisten torjunta. (Leppänen 2009. Sisäasiainministeriö 2007)

Lohjan kaupungin liikennejärjestelmä- ja liikenneturvallisuussuunnitelma on tehty vuonna 2007 yhdessä Tiehallinnon kanssa. Lisäksi keskustan liikenneturvallisuussuunnitelma on tehty vuonna 2003 ja alakoulujen liikenneturvallisuussuunnitelma vuonna 2005.

Näiden suunnitelmien yhdistäminen ja päivitys tulee toteuttaa kuluvan vuoden aikana ja työryhmässä tulee olla asiantuntijat myös poliisista ja pelastuslaitokselta.

Liikenteen vakavimmat onnettomuudet Lohjalla tapahtuvat teillä, joissa liikenne määrät ja nopeudet ovat suuria. Esimerkkejä tällaisista ovat Hanko - Hyvinkää (25) ja vanha Helsinki - Turku (110) tiet. Uuden E18 moottoritien myötä alueen onnettomuustilastot ovat kuitenkin kääntyneet laskuun.

Työryhmän esitys kaupungin keskeisiksi toimenpiteiksi liikenneturvallisuuden parantamiseksi Lohjalla ovat:

- *Korotettujen suojateiden ja hidasteiden* rakentamien tieosuuksille, joissa ajonopeudet pääsääntöisesti ja merkittävästi ylittävät nopeusrajoituksen
- Suojarakenteiden ja ajoesteiden rakentaminen sellaisiin kohtiin, joissa ulosajon todennäköisyys on merkittävä ja josta aiheutuu välitöntä vaaraa ihmisille
- Risteysalueiden katveiden poistaminen kasvillisuutta karsimalla sekä näkyvyyden parantaminen valaistusta lisäämällä
- Liikenteen sujuvuuden parantaminen keskeisillä risteysalueilla (esimerkiksi kiertoliit-tymin) alentamalla nopeuksia sekä selventämällä väistämisvelvollisuuksia
- *Automaattisen nopeusvalvonnan* asentaminen ydinkeskustaan ja sisääntuloväylille yhteistyössä poliisin ja tiehallinnon kanssa
- Tasoristeysten turvalaitteiden lisääminen niiltä osin kun sellaisia ei vielä ole käytössä
- Raskaan liikenteen kulun rajoittaminen ja *vaarallisten aineiden kuljetusten kieltö* ydinkeskustan alueella ja koulujen välittömässä läheisyydessä
- Liikennevalistustyöhön panostamien eri foorumeilla sekä eri kohderyhmille aiheina mm. pyöräilykypärän, heijastimen ja turvavyön käyttö
- Varoittavien ja muistuttavien *lisäkilpien asentaminen* riskialueille taktisesti siten, että ne vaikuttavat liikennekäyttäytymiseen ja ohjaavat toimintaa

Pysyväksi erityispainopisteeksi tulee ottaa liikenneturvallisuus koulujen välittömässä läheisyydessä sekä koululaisten käyttämillä reiteillä teemalla **Turvallinen koulutie**. Lasten alhainen huomiointi- ja ennakkointikyky liikenteessä muodostavaa merkittävän riskin, jonka vaikutukset ovat kriittisiä toteutuessaan. Toimenpiteet riskin pienentämiseksi noudattavat yllämainittuja. *Lisäksi koululaiskuljetusten turvallisuuteen tulee panostaa mm. henkilöstövalinnoin (tausta selvitykset), koulutuksella (uhkatilanne ja ensiapu) sekä kuljetusten aktiivisella nopeus- ja rattijuopumusvalvonnalla.*

3.3.9 Viranomaisten keskinäinen ja elinkeinoelämän välinen yhteistyö

Turvallisuuskysymyksillä on tärkeä asema suomalaisen elinkeinoelämän ja sitä kautta yhteiskunnan kilpailukykyyn kannalta. Turvallisuus on merkittävä osa yksittäisen kunnan kilpailukykyä (STO II).

Suomen alueiden kilpailukykyä selvittäneissä yrityskyselyissä yritykset pitävät turvallista toimintaympäristöä tärkeänä sijoittumiseen vaikuttavana tekijänä alueen vetovoimaisuuden, työvoiman saatavuuden, markkinoiden läheisyyden ja hyvien liikenneyhteyksien ohella. Yritysjohtajat arvioivat, että erityisesti asuin ympäristön turvallisuuteen ja viihtyvyyteen panostaminen houkuttelee työntekijöitä alueelle (STO II).

Elinkeinoelämän intressit turvallisuussuunnitteluun liittyen ovat hyvin hajanaisia ja hyvin riippuvaisia kunkin yrityksen omista lähtökohdista ilmenevistä tarpeista. Useimmat yritykset ovat melko passiivisia turvallisuuden kehittämisen suhteen ja varsinkin yhteistyö kunnallisen turvallisuussuunnittelun kanssa on vähäistä. Yritysten tuntemus kunnan turvallisuussuunnittelun liittymisestä yritystoimintaan ja vastaavasti kunnan eri toimijoiden tietämys yritysturvallisuudesta on puutteellista, mikä vaikeuttaa yhteistyötä (Sisäasiainministeriön julkaisuja 8/2008).

Keskeisenä toimenpiteenä on elinkeinoelämän ja viranomaisten välisen yhteistyön kehittäminen erityisesti paikallisella tasolla yhteistyön pysyvyyden ja jatkuvuuden varmistamiseksi (STO II).

Lohjalla on otettava käyttöön yleisestä turvallisuudesta vastaavien yhteistyötahojen (kaupungin sekä poliisi- ja pelastustoimien yhteyshenkilöt) ja elinkeinoelämän (mm. Lohjan Yrittäjät ry edustaja, paikallisten teollisuusyritysten ja suurten kauppaliikkeiden turvallisuuspäälliköt sekä isännöitsijät) yhteiset *turvallisuuspalaverit*, joissa vaihdetaan tietoa, ylläpidetään paikallista *tilannekuvaa* sekä keskustellaan ajankohtaisista turvallisuusasioista. Tilaisuuksiin voidaan kutsua myös ulkopuolisia asiantuntijoita luennoimaan. Palavereja tulisi järjestää 4-6 kertaa vuodessa. Tilaisuuden vetovastuu kannattaa jakaa jokaiselle osakkaalle vuorollaan, jolloin ”yhdessä tekemisen meininki” konkretisoituu ja kyseinen järjestely toimii samalla sitouttajana. Ainoastaan aktiivisella kaikkien toimijoiden yhteistyöllä voidaan saavuttaa tuloksia ja päästä tavoitteisiin.

3.3.10 Kauppakeskus Lohjantähti

Kauppakeskukset ovat turvallisuuden kannalta usein haastavia. Niiden turvallisuus perustuu käytännössä pitkälti yritysten omaan turvallisuustyöhön ja siihen, miten tärkeänä tekijänä kauppakeskuksen yrittäjät pitävät turvallisuutta liiketoimintansa kannalta. Suuret kauppakeskukset ovat rikosten, häiriöiden ja onnettomuuksien mahdollisia kohteita. Kunnan tai kaupungin kannalta suuren kauppakeskuksen turvallisuus on tärkeää monella tavalla. Kauppakeskusten turvallisuus ja vastaavasti turvallisuusongelmat heijastuvat myös niiden ympäristön turvallisuuteen. Yrityksille turvallisuus on tärkeä imagoitekijä. Ihmiset liikkuvat ja käyttävät rahaa alueilla, joilla he tuntevat olonsa ja asiointinsa turvalliseksi.

Kauppakeskus Lohjantähden nykyinen imago on heikko ja sillä on koko keskusta-alueen viihtyvyyttä alentava vaikutus. Tämän vuoksi aktiivinen *yhteistyö* viranomaisten, yrittäjien ja kiinteistön edustajan kesken rikosten ja häiriökäyttäytymisen ennalta ehkäisemiseksi on otettava käytäntöön. Valvonnan lisääminen kohteessa ja sen välittömässä läheisyydessä sekä aktiivinen puuttuminen etenkin päihteiden ongelmakäyttäjien aiheuttamiin ei-toivottuihin ilmiöihin, on ensisijainen keino parantaa kohteen turvallisuustasoa ja sen alueellista vaikutusta.

3.3.11 Turvallisuus ja Lohjanjärvi

Osana Lohjalaisten elämää kuuluu vapaa-ajan vietto, aktiviteetit ja tapahtumat järvellä ja sen rannoilla. Lohjanjärven rannoilla ja saarissa on paljon loma-asuntoja ja mökkejä, joista merkittävä osa on myös muissa kunnissa asuvien ihmisten omistuksessa. Järvellä on siis keskeinen merkitys Lohjalle ja kaupungin vetovoimaisuudelle. Lohjan visio on: Lohja on laadukkaan elämän elinvoimainen järvikaupunki. Lohjan kaupunkia myös markkinoidaan ”Turvallisena järvenranta kaupunkina”.

Johdonmukaista on edellä mainittuun viitaten turvata kaupungille näinkin tärkeä voimavara kaikin käytettävissä olevin resurssein. Ensisijaisesti asiaa tulee tarkastella ympäristöturvallisuuden näkökulmasta, mutta asukasnäkökulmasta tarkasteltuna voidaan asiaa käsitellä mm. vesiliikenneturvallisuuksena. Poliisilla ja pelastuslaitoksella on resurssit toimia paikallisilla vesialueella omien tehtäviensä puitteissa. Vesiliikenneturvallisuus on osa liikenneturvallisuutta, joten valvontaan ja valistukseen tulee kummankin em. viranomaisen panostaa vahvasti myös jatkossa.

Järjestettävien tapahtumien turvallisuus tulee olla korkeatasoista ja ammattimaisesti suunniteltua ja toteutettua. *Viranomaisvalvonnalla* on keskeinen rooli turvallisuuden laadullisten näkökulmien varmistamiseksi.

3.3.12 Suuronnettomuudet

Yhteiskunnan valmiutta torjua suuronnettomuuksia ja toimia suuronnettomuustilanteissa tulee ylläpitää siten, että otetaan huomioon toimintaympäristön muutokset ja uudet haasteet. Muuttuva ja monimutkaistuva toimintaympäristö sekä haasteiden vaativuus edellyttävät yhteistyötä viranomaisten välillä sekä laajasti elinkeinoelämän ja järjestöjen kanssa. (SM 2008)

Paikalliset suuronnettomuudet sijoittuvat ns. häiriötilannekategoriaan, normaaliolojen ja poikkeusolojen välimaastoon. Toisin sanoen suuronnettomuudet ovat vakavuudeltaan erittäin merkittäviä ja niillä on poikkeuksetta myös valtakunnallisia vaikutuksia. Suuronnettomuuden vaikutus yhteisöön ja yhteiskuntaan on välitöntä ja kriisistä toipuminen kestää vuosia. Tämän kaltaisilla kriiseillä on myös laajoja heijastusvaikutuksia ja paljon välillisiä uhreja.

Suuronnettomuuksista on olemassa useita erilaisia määritelmiä, seuraavassa esitetään kolme yleisintä:

”Suuronnettomuus on onnettomuus, jota kuolleiden tai loukkaantuneiden tai ympäristöön tai omaisuuteen kohdistuneiden vahinkojen määrän tai onnettomuuden laadun perusteella on pidettävä erityisen vakavana. Suuronnettomuuksia ovat esimerkiksi suuret liikenne-, räjäh-

dys-, myrkky-, kaasu- ja ydinonnettomuudet. Suuronnettomuuksien hallinnassa vaaditaan usein monien eri viranomaisten tai muiden tahojen yhteistyötä ja resursseja.” (Varautumisen ja väestönsuojelun sanasto, SPEK, 2007.)

”Suuronnettomuudella tarkoitetaan onnettomuutta, jota kuolleiden tai loukkaantuneiden taikka ympäristöön tai omaisuuteen kohdistuneiden vahinkojen määrän tai onnettomuuden laadun perusteella, on pidettävä erityisen vakavana”, laki onnettomuuksien tutkinnasta (373/1985:3§).

”Suuronnettomuudella tarkoitetaan tapahtumaa, joka on vakava uhrien määrän, vammojen laadun sekä paikallisten resurssien että ympäristövahinkojen ja omaisuusvahinkojen perusteella.” (Suuronnettomuusopas, Duodecim, 2006.)

Tässä raportissa ei käsitellä suuronnettomuuksia syvällisemmin eikä esitetä erityisiä toimenpiteitä niiden ehkäisemiseksi, koska asiaa käsitellään paikallisessa valmiussuunnitelmassa. On kuitenkin välttämätöntä, että suuronnettomuusriskit Lohjan kaupungin alueella kartoitetaan ensitilassa ja tähän tehtävään nimetään erillinen moniammatillinen asiantuntija-työryhmä.

4 Johtopäätökset

Tämän työn ensisijaisena tavoitteena on ollut laatia mahdollisimman kattava taustaselvitys niistä kuntalaisten kokemista uhkista, joiden poistaminen Lohjan kaupungin käytössä olevin keinoin ja resurssein on mahdollista. Toisena tavoitteena on ollut käynnistää monen toimijan yhteinen prosessi paremman kuntalaisturvallisuuden luomiseksi. Näissä on mielestäni onnistuttu, vaikka turvallisuussuunnitelma on vielä kirjoituspöydällä ja käytännön toimenpiteet sekä hankkeet ovat vielä edessäpäin.

Lisäselvitys käynnistettävän turvallisuustyön ajallisesta ulottuvuudesta, käytössä olevista resursseista, vastuutahoista sekä tarkennetuista tavoitteista on tehtävä ja liitettävä osaksi turvallisuussuunnitelmaa. Tarkennettujen tavoitteiden saavuttaminen on systemaattista ja johdettua toimintaa, jonka laadullinen näkökulma on huomioitava ja jonka tulosten on oltava mitattavissa. Uuden turvallisuuskyselyn teettäminen syksyllä 2011, ennen seuraavan turvallisuussuunnitelman laatimista on tilastojen ohella hyvä tapa selvittää onko työssä kuntalaisten turvallisuuden parantamiseksi onnistuttu.

5 Lähteet

Kerko, P. 2001. Turvallisuusjohtaminen. WS Bookwell Oy: Porvoo

Koskela, H. 2009. Pelkokierre. Esa Print Oy: Tampere

Laitinen, A. 2003. Rikollisuus ja kaupunkiturvallisuus. Turun yliopisto oikeustieteellinen tiedekunta. Digipaino: Turku.

Leppänen, J. 2009. Kunnan turvallisuussuunnittelun rakennetta kuvaava malli. Opinnäytetyö ylempi ammattikorkeakoulututkinto. Laurea: Espoo.

Liikenneturva. 2009. Tilastokatsaus 7.5.2009. Liikenneturva: Helsinki.

Rikostorjuntaneuvosto. [Viitattu 14.2.2009] <http://www.rikostorjunta.fi/>

Sisäasiainministeriö. 2007. Sisäisen turvallisuuden ohjelman toimeenpano ja tulokset 2004 - 2007. Sisäisen turvallisuuden ohjelman toimeenpanon seurantaraportti. Sisäinen turvallisuus. Sisäasiainministeriön julkaisuja 29/2007. Sisäasiainministeriö: Helsinki.

Sisäasiainministeriö. 2008. Neljä kertomusta paikallisesta turvallisuussuunnittelusta - Paikallista turvallisuussuunnittelua edelleen kehittävän pilottihankkeen loppuraportti. Sisäinen turvallisuus. Sisäasiainministeriön julkaisuja 8/2008. Sisäasiainministeriö: Helsinki.

Suominen, P. 2006. Turvallinen Suomi 2006. Tutkimus suomalaisten turvallisuuskäsityksistä. Poliisin ylijohdon julkaisusarja 13/2006. Poliisin ylijohdo: Helsinki.

Valtioneuvosto. 2008. Sisäisen turvallisuuden ohjelma. Valtioneuvoston yleisistunto 8.5.2008: Helsinki.

YLE. 2009. Nuorten kotiintuloajat suosittuja pienillä paikkakunnilla. Kotimaan verkkouutiset. Julkaistu 20.10.2009. [Viitattu 29.11.2009].
http://yle.fi/uutiset/kotimaa/2009/10/nuorten_kotiintuloajat_suosittuja_pienilla_paikkakunnilla_1093059.html

6 Liitteet

Liite 1: Asukaskyselyn tulokset

Liite 2: Rikostilastot 2009, Länsi-Uudenmaan poliisilaitos, Lohjan poliisiaseman alue

Raportointi >> Perusraportti

Kopio e-raporttiin

Vie tulokset Excelliin

Luo suodatus

Kyselyn nimi **TURVALLISUUSKYSELY LOHJAN KAUPUNGIN ASUKKAILLE**
 Kyselyn tekijä **ecd25188**
 Kysely luotu **20.8.2009 14:29:29**
 Vastausajankohta **19.10.2009 18:30:33**
 Vastaajien kokonaismäärä **201**

Kokonaisraportti

TAUSTATIEDOT

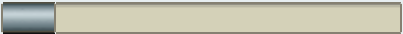
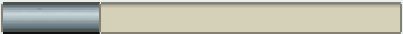
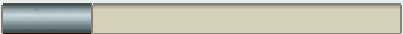
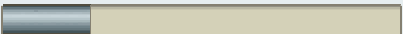
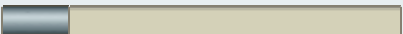
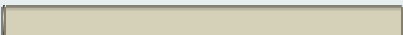
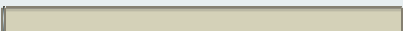
Oletteko

Kysymykseen vastanneet: 196 (ka: 1,6)

(1.1) Mies		41,3%	81
(1.2) Nainen		58,7%	115

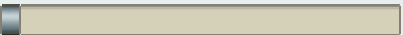
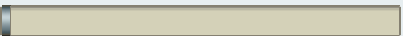
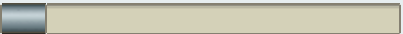
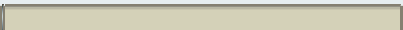
Ikä

Kysymykseen vastanneet: 200 (ka: 4)

(2.1) alle 20		1,5%	3
(2.2) 21-30		13%	26
(2.3) 31-40		24,5%	49
(2.4) 41-50		22,5%	45
(2.5) 51-60		22%	44
(2.6) 61-70		16,5%	33
(2.7) 71-80		0%	0
(2.8) 81-		0%	0

Perhesuhde

Kysymykseen vastanneet: 199 (ka: 1,4)

(3.1) Parisuhteessa asuva		82,4%	164
(3.2) Yksinhuoltaja		4,5%	9
(3.3) Vanhempien luona asuva		2%	4
(3.4) Yksin asuva		11,1%	22
(3.5) Muu		0%	0

Asuuko taloudessanne alle 18-vuotiaita lapsia?

Kysymykseen vastanneet: 200 (ka: 1,8)

(4.1) ei yhtään		56,5%	113
(4.2) yksi		16%	32
(4.3) kaksi		17,5%	35
(4.4) kolme tai enemmän		10%	20

Koulutus (valitkaa korkein vaihtoehto)

Kysymykseen vastanneet: 200 (ka: 3,5)

(5.1) Perus-,keski-, tai kansalaiskoulu		12%	24
(5.2) Ylioppilas		6,5%	13
(5.3) Ammattikoulututkinto		19,5%	39
(5.4) Ammatillinen opisto- tai amkk-tutkinto		43%	86
(5.5) Yliopistotutkinto		19%	38

Mikä on asemanne työmarkkinoilla tällä hetkellä?

Kysymykseen vastanneet: 201 (ka: 2,5)

(6.1) Vakituksessa työsuhteessa		64,2%	129
(6.2) Määräaikaisessa työsuhteessa		6%	12
(6.3) Työtön, alle vuoden		2,5%	5
(6.4) Työtön, yli vuoden		1%	2
(6.5) Opiskelija		3,5%	7
(6.6) Eläkeläinen		16,4%	33
(6.7) Kotiäiti/-isä		1%	2
(6.8) Yrittäjä		5,5%	11

Asuntotyyppi

Kysymykseen vastanneet: 200 (ka: 2,2)

(7.1) Kerrostalo		26%	52
(7.2) Rivi/paritalo		26%	52
(7.3) Omakotitalo		48%	96
(7.4) Muu asumismuoto		0%	0

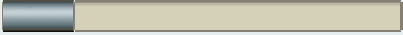
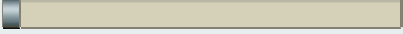
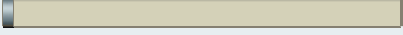
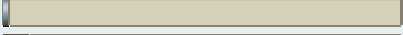

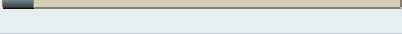
Asuntoni on

Kysymykseen vastanneet: 198 (ka: 1,4)

(8.1) Omistusasunto		80,3%	159
(8.2) Yksityinen vuokra-asunto		6,1%	12
(8.3) Kunnallinen vuokra-asunto		9,6%	19
(8.4) Muu		4%	8

Asuinalue

Kysymykseen vastanneet: 198 (ka: 7,7)

(9.1) Lohjan ydinkeskusta		17,7%	35
(9.2) Muijala		4%	8
(9.3) Perttilä		2,5%	5
(9.4) Mäntynummi		1,5%	3
(9.5) Ventelä		6,6%	13
(9.6) Moisio		7,1%	14
(9.7) Hiidensalmi		1,5%	3
(9.8) Routio		7,1%	14
(9.9) Nummentausta		13,1%	26
(9.10) Ojamo		10,6%	21
(9.11) Vappula		3%	6
(9.12) Maksjoki		9,1%	18
(9.13) Virkkala		8,6%	17
(9.14) Haja-asutusalue		7,6%	15

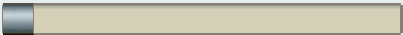

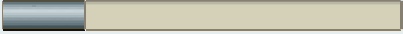
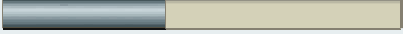
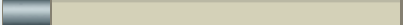
Mitä asioita pidätte omaa asuinviihtyvyyttä häiritsevinä tekijöinä asuinalueellanne?

Kysymykseen vastanneet: 199

	Ei lainkaan häiritsevä (arvo: 1)	Hiukan häiritsevä (arvo: 2)	Melko häiritsevä (arvo: 3)	Erittäin häiritsevä (arvo: 4)	En osaa sanoa (arvo: 5)
Yleisten paikkojen (mm. tori) epäsiisteys (ka: 2,454; yht: 196)	20,4% 40	34,7% 68	25% 49	18,9% 37	1% 2
Kouluihin, päiväkoteihin ja muihin yleisiin tiloihin kohdistuva ilkeäkäyttö (mm. töhriminen, rikkominen) (ka: 3,224; yht: 196)	5,1% 10	22,4% 44	19,9% 39	50% 98	2,6% 5
Holtiton liikennekäyttäytyminen (ka: 3,232; yht: 198)	5,1% 10	19,7% 39	23,7% 47	50% 99	1,5% 3
Alkoholin juominen julkisella paikalla (ka: 2,579; yht: 195)	16,9% 33	34,4% 67	24,1% 47	23,1% 45	1,5% 3
Yleinen häiriökäyttäytyminen (ka: 2,685; yht: 197)	16,2% 32	28,4% 56	27,9% 55	25,4% 50	2% 4
Huumeiden käyttäjät/huumeikauppa (ka: 2,995; yht: 197)	24,9% 49	15,7% 31	11,7% 23	30,5% 60	17,3% 34
Omaisuuksien (auto, asunto, muu omaisuus) kohdistuva ilkeäkäyttö (ka: 2,605; yht: 195)	29,2% 57	21,5% 42	13,8% 27	30,3% 59	5,1% 10
Itseeni/perheeseeni kohdistuva väkivallan uhka (ka: 2,381; yht: 194)	39,2% 76	21,1% 41	9,3% 18	23,2% 45	7,2% 14
Alkoholin riskikäyttäjät/pimeän alkoholin myynti (ka: 2,497; yht: 195)	31,3% 61	24,6% 48	16,4% 32	18,5% 36	9,2% 18
ka: 2,741; yht: 1763	20,9% 368	24,7% 436	19,1% 337	30% 529	5,3% 93

Miten usein liikutte jalkaisin keskusta-alueella iltaisin tai öisin?

Kysymykseen vastanneet: 201 (ka: 3,3)

(11.1) Päivittäin		7,5%	15
(11.2) Viikoittain		19,4%	39
(11.3) Pari kertaa kuukaudessa		20,4%	41
(11.4) Harvoin		40,8%	82
(11.5) En juuri koskaan		11,9%	24

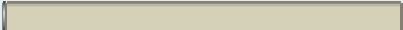

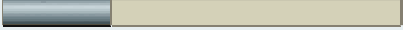

Kuinka turvalliseksi koette olonne seuraavissa paikoissa?

Kysymykseen vastanneet: 201

	Turvalliseksi (arvo: 1)	Melko turvalliseksi (arvo: 2)	Melko turvattomaksi (arvo: 3)	Turvattomaksi (arvo: 4)	En osaa sanoa (arvo: 5)
Yksin myöhään perjantai- ja lauantai-iltoina asuinalueellanne (ka: 1,92; yht: 201)	34,8% 70	44,3% 89	14,9% 30	6% 12	0% 0
Yksin myöhään perjantai- ja lauantai-iltoina Lohjan keskustassa (ka: 2,701; yht: 201)	10% 20	39,8% 80	26,4% 53	17,9% 36	6% 12
Yksin kotona pimeällä (ka: 1,313; yht: 201)	74,1% 149	21,9% 44	2,5% 5	1,5% 3	0% 0
ka: 1,978; yht: 603	39,6% 239	35,3% 213	14,6% 88	8,5% 51	2% 12

Miten yleisten paikkojen turvallisuus on mielestänne muuttunut Lohjalla viimeisen kahden vuoden aikana?

Kysymykseen vastanneet: 198 (ka: 3,4)

(13.1) Parantunut selvästi		0,5%	1
(13.2) Parantunut jonkin verran		9,1%	18
(13.3) Pysynyt samana		53,5%	106
(13.4) Heikentynyt jonkin verran		27,3%	54
(13.5) Heikentynyt selvästi		9,6%	19

Miten huolestunut olette siitä, että joudutte seuraavan 12 kuukauden aikana seuraavien rikosten tai tapahtumien kohteeksi Lohjalla?

Kysymykseen vastanneet: 201

	En lainkaan huolestunut (arvo: 1)	Hieman huolestunut (arvo: 2)	Melko huolestunut (arvo: 3)	Erittäin huolestunut (arvo: 4)	En osaa sanoa (arvo: 5)
Omaisuuksenne varastetaan tai vahingoitetaan (ka: 2,413; yht: 201)	14,9% 30	45,3% 91	23,9% 48	15,4% 31	0,5% 1
Asuntoonne yritetään murtautua (ka: 2,225; yht: 200)	25,5% 51	40,5% 81	20,5% 41	13% 26	0,5% 1
Asunnossanne syttyy tulipalo (ka: 1,875; yht: 200)	40,5% 81	40,5% 81	11,5% 23	6% 12	1,5% 3
Joudutte liikenneonnettomuuden uhriksi (ka: 2,294; yht: 201)	19,9% 40	43,8% 88	24,4% 49	10,9% 22	1% 2
Joudutte väkivallan tai väkivaltaisen uhkailun kohteeksi (ka: 2,03; yht: 201)	31,3% 63	45,3% 91	13,9% 28	8% 16	1,5% 3
Joudutte seksuaalirikoksen uhriksi (ka: 1,5; yht: 200)	69% 138	22% 44	2% 4	4% 8	3% 6
Teille kaupitellaan huumausaineita (ka: 1,517; yht: 201)	69,2% 139	18,4% 37	5,5% 11	5,5% 11	1,5% 3
Joudutte seksuaalisen häirinnän kohteeksi (ka: 1,498; yht: 201)	70,1% 141	20,4% 41	1,5% 3	5,5% 11	2,5% 5
Joudutte muunlaisen häirinnän kohteeksi (ka: 2,075; yht: 200)	30% 60	45,5% 91	13,5% 27	9% 18	2% 4
ka: 1,936; yht: 1805	41,2% 743	35,7% 645	13% 234	8,6% 155	1,6% 28

Mitkä asiat huolestuttavat Teitä Lohjan kaupungin tulevaisuudessa?

Kysymykseen vastanneet: 201

	Ei huolestuta lainkaan (arvo: 1)	Huolestuttaa hiukan (arvo: 2)	Huolestuttaa melko paljon (arvo: 3)	Huolestuttaa erittäin paljon (arvo: 4)	En osaa sanoa (arvo: 5)
Sosiaalipalvelujen heikkeneminen (ka: 2,93; yht: 200)	10% 20	28% 56	23% 46	37% 74	2% 4
Terveyspalvelujen heikkeneminen (ka: 3,348; yht: 201)	4% 8	17,4% 35	19,9% 40	57,2% 115	1,5% 3
Perusopetuksen heikkeneminen (ka: 3,09; yht: 199)	10,1% 20	17,6% 35	30,2% 60	37,7% 75	4,5% 9
Katujen ja teiden kuntotason heikkeneminen (ka: 2,697; yht: 201)	12,4% 25	34,3% 69	24,9% 50	27,9% 56	0,5% 1
Poliisipalvelujen heikkeneminen (ka: 3,07; yht: 201)	10% 20	19,4% 39	26,4% 53	42,3% 85	2% 4
Palo- ja pelastuspalvelujen heikkeneminen (ka: 2,935; yht: 201)	11,9% 24	22,9% 46	26,9% 54	36,3% 73	2% 4
Joukkoliikenteen ja matkustajaturvallisuuden heikkeneminen (ka: 2,455; yht: 200)	19,5% 39	38,5% 77	21,5% 43	18% 36	2,5% 5
Yleisten tilojen kuntotason heikkeneminen (ka: 2,535; yht: 200)	14% 28	38% 76	30,5% 61	15,5% 31	2% 4
Esteetön kulku Lohjan kaupungin yleisissä tiloissa sekä kaupungin hallinnoimissa asuintiloissa (ka: 2,179; yht: 201)	38,3% 77	28,9% 58	16,4% 33	9,5% 19	7% 14
ka: 2,804; yht: 1804	14,5% 261	27,2% 491	24,4% 440	31,3% 564	2,7% 48

Mitkä asiat huolestuttavat Teitä yleensä tulevaisuudessa?

Kysymykseen vastanneet: 201

	Ei huolestuta lainkaan (arvo: 1)	Huolestuttaa hiukan (arvo: 2)	Huolestuttaa melko paljon (arvo: 3)	Huolestuttaa erittäin paljon (arvo: 4)	En osaa sanoa (arvo: 5)
Työttömyyden lisääntyminen (ka: 2,841; yht: 201)	3% 6	37,8% 76	31,8% 64	26,9% 54	0,5% 1
Alkoholin kulutuksen kasvu (ka: 2,726; yht: 201)	10,9% 22	32,3% 65	30,3% 61	25,9% 52	0,5% 1
Päihteiden (alkoholi,huumeet) käyttö (ka: 3,03; yht: 201)	5% 10	26,4% 53	29,9% 60	38,3% 77	0,5% 1
Ihmisten syrjäytyminen ja yhteiskunnan eriarvoistuminen (ka: 3,14; yht: 200)	2,5% 5	20% 40	39,5% 79	37% 74	1% 2
Holtiton liikennekäyttäytyminen (ka: 3,239; yht: 201)	4,5% 9	16,4% 33	29,9% 60	49,3% 99	0% 0
Yleinen rikollisuuden lisääntyminen (ka: 3,152; yht: 197)	4,6% 9	19,8% 39	32,5% 64	42,1% 83	1% 2
Maailmanlaajuiset sairaus epidemiat (mm. siikainfluenssa) (ka: 2,185; yht: 200)	21,5% 43	47% 94	24% 48	6,5% 13	1% 2
Väkivaltatekojen lisääntyminen (ka: 2,965; yht: 201)	4% 8	27,9% 56	36,3% 73	31,3% 63	0,5% 1
ka: 2,909; yht: 1602	7% 112	28,5% 456	31,8% 509	32,1% 515	0,6% 10

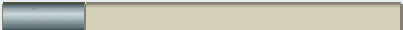
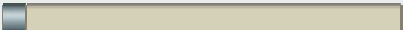
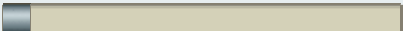
Miten mielestänne seuraavat toimenpiteet parantaisivat asuinalueenne ja -kuntanne turvallisuutta ja/tai viihtyvyyttä?

Kysymykseen vastanneet: 201

	Parantaisi paljon (arvo: 1)	Parantaisi melko paljon (arvo: 2)	Parantaisi hiukan (arvo: 3)	Ei parantaisi lainkaan (arvo: 4)	En osaa sanoa (arvo: 5)
Katuvalaistuksen lisääminen (ka: 2,308; yht: 201)	32,8% 66	21,9% 44	30,8% 62	10,4% 21	4% 8
Puistojen valaistuksen lisääminen (ka: 2,458; yht: 201)	25,4% 51	24,4% 49	35,8% 72	8% 16	6,5% 13
Kameravalvonnan lisääminen yleisillä paikoilla (tori, ravintoloiden edustat jne.) (ka: 2,134; yht: 201)	32,8% 66	31,8% 64	26,9% 54	6% 12	2,5% 5
Koulujen ja päiväkotien kameravalvonnan lisääminen (ka: 2,095; yht: 200)	36,5% 73	32% 64	22% 44	4,5% 9	5% 10
Nuorisolle tarkoitettavan toiminnan lisääminen (ka: 1,955; yht: 199)	40,7% 81	32,7% 65	19,6% 39	4,5% 9	2,5% 5
Poliisipartioiden näkyvyyden lisääminen (ka: 1,592; yht: 201)	57,7% 116	29,9% 60	9,5% 19	1,5% 3	1,5% 3
Vartijoiden näkyvyyden lisääminen (ka: 2,075; yht: 201)	35,3% 71	32,8% 66	23,4% 47	6% 12	2,5% 5
Liikennevalvonnan lisääminen (ka: 1,935; yht: 201)	41,3% 83	29,9% 60	23,9% 48	4% 8	1% 2
Päihdevalvontajärjestelmän lisääminen (ka: 2,513; yht: 199)	22,1% 44	23,6% 47	38,7% 77	12,1% 24	3,5% 7
Vapaaehtoispartiointi viikonloppuisin nuorten keskuudessa (ka: 2,185; yht: 200)	27,5% 55	35,5% 71	30,5% 61	4% 8	2,5% 5
Koulujen ja vanhempien tiiviimpi yhteistyö (ka: 2,2; yht: 200)	29% 58	35% 70	27% 54	5% 10	4% 8
Harrastusmahdollisuuksien lisääminen (ka: 2,176; yht: 199)	31,7% 63	29,6% 59	30,7% 61	5,5% 11	2,5% 5
Liikenneympäristön turvallisuuden parantaminen (ka: 2,06; yht: 201)	34,8% 70	33,8% 68	24,9% 50	3,5% 7	3% 6
Yleinen turvallisuuskoulutus ja -valistus (ka: 2,505; yht: 200)	20,5% 41	30,5% 61	31,5% 63	13% 26	4,5% 9
ka: 2,156; yht: 2804	33,5% 938	30,2% 848	26,8% 751	6,3% 176	3,2% 91

Jos järjestettäisiin kilpailu siitä, missä kunnassa/kaupungissa on hyvä asua ja elää, niin miten arvoisitte nykyisen asuinkuntanne sijoittuvan kilpailussa?

Kysymykseen vastanneet: 201 (ka: 2,4)

(18.1) Erittäin hyvin		7,5%	15
(18.2) Melko hyvin		59,7%	120
(18.3) Melko huonosti		20,4%	41
(18.4) Erittäin huonosti		5,5%	11
(18.5) En osaa sanoa		7%	14

Miten kommentoisitte Lohjan kaupungin roolia yleisen turvallisuuden kehittäjänä?

- Kaupungilla on tärkeä rooli(=erilaiset järjestöt) järjestää nuorille mielekästä toimintaa. Kaupunki pystyy myös parantamaan liikennejärjestelyillä ja katujen/kulkureittien kunnostamisella/hyvällä ylläpidolla turvallisempaa liikkumista. Kameravalvontaa, vartijoiden näkyvyys ja Poliisien näkyvyys useammin kaupungilla varmasti myös ehkäisisi häiriökäyttäytymistä.
- Enpä usko, että Lohjan juurikaan on panostanut turvallisuuden parantamiseen, lukuunottamatta kaupungintalon silmätekevien turvallisuus, jota näennäisesti parannettu lähiaikoina. Kaikki mitataan tässä kaupungissa lyhyen tähtäimen rahassa ja rahaa käytetään mitä typerämpiin asioihin.
- kaupungin on lisättävä nuorisotyön resursseja, vaikutettava liikennejärjestelyjen kautta yleisten väylien turvallisuuteen, kehitettävä julkista liikennettä yksityisautoilun vähentämiseksi, parannettava ilmanlaatua katujen pesulla
- Voisi olla voimakkaampaa. Nyt lienee strategiana kulunvalvonnan lisäys & ovien lukitseminen Monkolassa yms...
- Saisi olla näkyvämpi. Aiankin minulle on epäselvää, miten vastuu turvallisuuden kehittämisestä / turvallisuusjohtaminen on kaupungissa vastuutettu. Kaupungilla on keskeisin rooli paikallisen turvallisuuden kehittämisestä julkisen sektorin toimijoista. Poliisi on pääasiassa reaktiivinen toimija. Kaupungin mahdollisuudet ovat juuri proaktiivisella puolella!
- Kaupungin katukuvassa pitäisi mielestäni poliisin näkyä! Voiko vesijohtovettä turvallisesti käyttää? Miten usein se tarkastetaan? Miten vesitornit on huollettu ja ympäristö turvattu esim. ilkeillä? Ovatko pohjavesialueet suojassa? Saako golf-radalle kylvää rikkaruohomyrkyjä mielin määrin? Kuka valvoo? Muistakaamme elämää on (kai) myös meidänkin jälkeemme!
- Katukuvassa pitäisi poliisin ainakin edes joskus näkyä. Keskustaa ei saisi rakentaa liian ahtaaksi.
- Kaupungin tulee tasapuolisesti huomioida kaikki asukkaat kehittäessään turvallisuutta.
- rooli on mielestäni merkittävä, en kuitenkaan näe konkreettisia tuloksia.

8. Mielestäni kaupunkiin tarvitaan parhaansa näissä taloudellisissa olosuhteissa. Turvallisuusteema on usein esillä, esim. sanomalehdissä.

11. Kaupungin tulisi selkeästi määrittää se tavoitteekseen ja tehdä toimenpiteitä

12. Hoitanut tehtävänsä eleettömän tyydyttävästi

13. Eihän kaupunki tunnu tekevän mitään, paitsi kaavailee säästöjä, jolloin ollaan tilanteessa, että joudutaan korjaamaan jälkiä, mikä on paljon kalliimpaa kuin ennaltaehkäisy.

14. en ole havainnut mitään kehitystä

15. Nuoriso tarvitsee auktoriteetteja ja järkevää tekemistä viikonlopuiksi. Lohjan kaupungin pitäisi järjestää päihteettömiä tapahtumia tai "kerhoja" nuorille, jotka eivät maksa mitään. Jotain muuta tekemistä kuin paikkojen sotkeminen, bussipysäkkien rikkominen ja juopottelu...

16. Katuvalot saisivat palaa jotta ei pimeässä puuhasteltaisi.

17. Mielestäni kaupungin osuus ei tule mitenkään erityisemmin esille, turvallisuus on yhtäkuin virkavalta. Kaupungin rooli siinä lienee hoitaa paremmin yleiset kulkureitit, turhat pöheiköt pois esim kävelyteiden varsilta, ei niin kuin tällä hetkellä; risut ja pensaat voidaan trimmata mataliksi ja jättää kasaan siihen viereen.

18. Toivoisimme aktiivisempaa ja konkreettisempaa otetta. Katuvalot saatava palamaan öisin.

19. Lohjalla on esimerkkejä pienemmistä kaupunginososta, joissa ollaan kuin maalla, vaikka ollaankin kaupungissa. Vieraita voi jopa tervehtiä huoletta.

20. Mielestäni tulisi julistaa nykyistä selkeämpi linjaus kaupungin hallituksessa, eräänlainen Turvallisuuspolitiikka tai -julkilausuma sekä sovitut toimenpiteet epäkohtien korjaamiseksi rahoituksen kera. Itse olisin valmis jopa maksamaan prosentin kymmenyksen tai kaksi enemmän kunnallisveroa turvallisuushankkeiden ja -projektien rahoittamiseksi.

21. Teema siisti kaupunki: Valistusta ei roskaa - ei rikota - ei töhritä - ollaan ylpeitä

22. Lohjan kaupungin rooli... mielestäni turhaa ajan ja rahan haaskausta. Onhan se hienoa, että kootaan kaikenmaailman ryhmiä ja pätkäillään miten Kaupungista saisi "paremman" paikan... Se on kuulkaas semmonen asia, että niin kauan kun Lohjan poliisi ei ota kantaa muuhun kuin nuorison kaljan poiskaatmiseen illalla ja tavallisten ihmisten kiusaaminen liikenteessä, niin tuskimpa tämä tilanne tästä hirveästi muuttuu.

23. Lohjan kaupunki on pääroolissa turvallisuuden kehittäjänä.

24. -heikko

25. Vähemmän sanoja enemmän tekoja !

26. En osaa vastata.

27. Vihdoinkin saadaan yleinen suunnitelma, jonka pohjalta voidaan jatkaa esim. yksikköjen suunnitelmien tekemistä.

28. Ei näkyvää roolia

29. Kaupungin osuus vaikuttaa paljon. Turvallisuuteen pitää varata tarvittavat määrärahat joissa ei saa pihistellä.

30. En ole havainnut, että Lohjan kaupunki panostaisi mitenkään turvallisuuteen ja yleiseen viihtyvyyteenkään ei kyllä Lohjalla satsata!

31. Kehittää pitää ja selkein suunnitelmin ja toteutuksin

32. Passiivinen

33. Kaupungin tehtävänä on taata asukkailleen tasa-arvoisesti turvallisuuden tunne ylläpitämällä valaistusta pimeällä, huolehtimalla yhteisestä omaisuudesta eri valvontamenetelmin ja ylläpitää riittäviä poliisi- ja vartiointiresursseja. Turvattomuuden tunne on yksi pahimpia tunteita. Kunnalla on ensisijaisen tärkeää panostaa yleiseen turvallisuuteen ja yksilöiden hyvinvointiin. Turvallisuuden tunnetta (edes illuusiota) luovat mm. katuvalot, joilla ehkäistään monia rikoksia tai niiden yrityksiä (omaisuuteen tai henkilöihin kohdistuvaa väki- ja ilkivaltaa).

34. tällähetkellä keskinkertainen

35. Saisi olla aktiivisempi. Rivakkuutta päätösten toteuttamisessa.

36. Lohjan kaupungintalolta tai kirjastosta pitäisi olla haettavissa autoilijoille nippu heijastimia, joita he voisivat jakaa pimeille jalankulkijoille. Tuo 1. laaja kysymys on huonosti esitetty, minä ymmärsin sen niin, että onko alueellamme esim huumeiden myyntiä tai liikainen leikkipuisto. Tottakai se häiritäisi jos sitä olisi. Maksjoen leikkipuisto on hyvin hoidettu kesät talvet.

37. Olisi kiva tietää mitä on tehty asian eteen, eipä tule mieleen parantavaa toteutusta.

38. En ole havainnut Lohjan kaupungin kehittävän asiaa

39. Tähän mennessä ei turvallisuus asioihin ole puututtu ollenkaan.

40. Katuvalot pitäisi palaa pimeään aikaan. Nuorison juomista ja vahingon tekoja pitäisi valvoa. Kartsa on hyvä esimerkki valvonnasta.

41. Kaupungin rooli on ykköstrooli. Kaupungin toimenpiteet vaikuttavat suoraan asukkaiden yleiseen turvallisuuteen.

42. olisi kyllä paljon parantamisen varaa, vaikka esim kasvatus ja kiva projektit ovat käytössä.

43. Kaupunkikuvaan ja ympäristön viihtyvyyteen on kiinnitetty hyvin huomiota. Rooli yleisten alueiden turvallisuuden valvojana on suotavaa ja tarpeellista.

44. heikko

45. Puistojen runsaat puut ja pensaat ovat riski. Siellä lymyää huumemyyjä tai ryöstäjä. Puskat pois.

46. Tähän asti se on ollut täysin näkymätöntä. Rahaa ei käytetä turvallisuuden parantamiseen. Virkamieskunta on välinpitämätöntä, välttelee vastuuta ja laiminlyö valvontaa.

47. Kaupungin on pystyttävä takaamaan ja järjestämään turvallisuuden valvonta niin, että asukkaat voivat turvallisesti liikkua myös pimeällä kaupunkialueilla sekä haja-asutusalueilla.

48. Asioihin ei puututa jos ei ole pakko - yleinen välinpitämättömyys

49. Pohjalta ei pääse kuin ylös!

50. En voi sanoa huomanneeni Lohjan kaupungin olleen edelläkävijänä asukkaidensa turvallisuuden parantajana tai yleisen turvallisuuskuvan luojana. Taantuman aikana ihmisten hyvinvointiin on erityisesti kiinnitettävä huomiota.

51. Kyllä mielestäni kaupungilla on suurin vastuu kehittää ja luoda asukkaille turvallinen ympäristö. Tässä ei olla ainakaan keskustan alueella täysin onnistuttu.

52. Lohjan kaupungin rooli tulisi olla erittäin näkyvä.

53. Korkeintaan lohjalaisten me-hengen herättely ja Lohjan (myönteisten!) erityispiirteiden esilletuominen.

54. ei lohja vaikuta paljoa

55. Turvattomuuden tunne on paljon pelkkiä kuvitelmia, johon kaupungin päättäjät voisivat vaikuttaa antamalla positiivisia viestejä. Jos jatkuvasti supistetaan toimintoja, pelottaa ajatuskin sairastumisesta. Veroprozentin nosto kirpaisee vähemmän kuin terveyskeskuksen lakkauttaminen.

56. Jalankulkijoille koulutusta ja valistusta siitä, miten yletään katu suojatietä pitkin. Nyt mennään sivuille katsomatta oli keli minkälainen tahansa.

57. –

58. Kaupunki pystyy vaikuttamaan ainakin liikenneturvallisuuteen rakentamalla pyörätiet keskustaan. Hidasteilla pystytään vaikuttamaan ajonopeuteen.

59. On käsittämätöntä saamattomuutta, että kouluilla, päiväkodeissa ja muissa julkisissa rakennuksissa ei vielä ole kunnan kameravalvontaa, vaikka se ei maksa juuri mitään. Tämä johtuu laiskuudesta ja saamattomuudesta.

60. En oikein tunne Lohjan kaupungin roolia tässä asiassa. Minulle on täysin epäselvää, mitä kaupunki on tehnyt parantaakseen turvallisuutta Lohjalla.

61. Kaupungilla on suuri rooli, kun se voi antaa mahdollisuuksia turvallisuuden lisäämiseen, mm. katuvalot pitää olla toimivat ja ne pitää olla pimeällä toiminnassa, kameravalvonta. Suositella poliisien resurssien lisäämistä varsinkin ilta ja yöaikaan.

62. kuntalaiset kun vaativat mm. liikenneturvallisuusparannuksia, toimkaa noepasti!

63. Ei poikkea vastaavankokoisista Suomen kaupungeista

64. koulut saivat oikeuden vaatia lapsilta edes alkeita käytöseen ,ei vain etujen saamista.

65. katurakennuksessa ei kehumista

66. Ilman ennakoasenteita katsella tämänpäivän yhteiskuntaa. "Viisauden alku on tosiasioden tunnustamista." Juho Kustaa Paasikivi

67. Liikennemerkkien puutteellisuus ja vaikeasti havaittavat merkit. Lohjan kaupungilta ei vastausta saa, vaikka asiallisesti sanoin ja kuvin kertoo erittäin vaarallisista paikoista. Esim. Lohjan Hiekkaparkkiksella ajetaan ulos ja sisään miten sattuu, Nyyrikinkadun

suojatietä pitkin. Ihme, että kukaan pyöräilijöistä ei auton alle ole jäänyt.

- 68.** Kaupunki pitääköön tiestöt kunnossa ja käytettävissä ja valaistuna. Lisäksi kannattaisi miettiä, mitä haittaa pienen kaupungin keskustan osien sulkemisella voi olla erilaisten tapahtumien ajaksi. Pyöräteiden auraus talvisin ja valaistus ei toimi.
- 69.** Lohjan kaupunki olisi varmasti valmis kehittämään kaupunkinsa turvallisuutta tarvittavilla osa-alueilla, mutta määrärahojen puute ajaa kaupunkia toimimaan vain tietyissä rajoissa.
- 70.** Enpä ole huomannut mitään konkreettista kehittämistä kaupungin puolelta tulleen.
- 71.** Ei näy rooli ainakaan liikennejärjestelyissä keskustassa pyöräilijöiden osalta!
- 72.** Talvella liukkaiden katujen kunnollinen hoitaminen ja asiasta asiallisesti valittaminen ja ilmoittaminen pitää ottaa huomioon erittäin tärkeänä turvallisuutta lisäävänä asiana! Koskettaa jokaista asukasta, nuoria ja vanhoja, jos kävellessä voi liukastua pahasti milloin tahansa. Kävelyteitä ei saa aurata peiliksi!! Kaupungin pitäisi ottaa aurauksissaan, hiekoituksissaan ja tienkäyttäjien huomioon myös kävelijät, ei pelkästään autot!
- 73.** Lohjan poliisi- ja pelastuslaitoksen välimatkat kohteisiin on valtavan suuret, joten apua ei välttämättä saa juuri silloin kun sitä tarvitsee, esim. pahoinpitelyt ja poliisin paikalle saapuminen.
- 74.** Kaupunki asettaa kaupunkilaiset yleisen turvallisuuden osalta hyvin eriarvoiseen asemaan. Katuvalojen sammuttaminen kaupunkialueen ulkopuolella öiseen aikaan lisää selvästi yleistä turvattomuutta ja tämä koskee vain osaa lohjalaisista. Mielestäni kaikkien pitäisi voida elää omalla kotikadullaan yhtä mukavasti ja turvallisesti asuinalueesta huolimatta - maksut ovat samat asuinalueesta huolimatta, mutta palvelujen laadussa on suuri ero. Kaupungin pitäisi huolehtia paremmin ydinkeskustan liikenteen sujumisesta ja liikennekäyttäjien valvonnasta. Jalkautetut parkkipiikot hoitavat työnsä upeasti ja nykyään keskustasta löytyykin aina vapaita parkkipaikkoja pientä maksua vastaan - voisiko samaa ajatusta kehittää yleisen liikennekäyttäjien valvontaan, jotta saadaan suurimmat ylilyönnit karsittua liikenteen seasta pois (mm. viikkujen käyttö liikenneympyröissä, kaahailu, jalankulkijoiden tien yli pomppiminen varomattomasti, yleinen piittaamattomuus liikenteessä, yms. yms)?
- 75.** Melko huonona koska tietty epäsosiaalinen ja syrjäytynyt aines esimerkiksi on keskitetty tietyille alueille ja taloyhtiöihin. Kaupungin työntekijöiden vastuuta ei ole määritelty tarpeeksi hyvin - siellä ei esimerkiksi tiedetä, keitä missäkin kaupungin taloyhtiöissä asuu ja majaillee kulloinkin, ja se on mielestäni eräs tärkeä lähtökohta tällaisia asioita arvioitaessa. Asukasturvallisuus on todella ala-arvoisella tasolla.
- 76.** Roolia pitäisi kasvattaa huomattavasti
- 77.** En oikeastaan osaa sanoa, en koe kaupungilla olleen mitään roolia turvallisuuden kehittäjän siis ainakaan niin, että siitä olisi ollut yleistä tietoa. Syytä ehkä olisi ottaa suurempi rooli ja muutenkin enemmän vastuuta kun sitä nykypäivänä ei tunnu kaikilla ihmisillä olevan.
- 78.** En koe että Lohja olisi tässä suhteessa ollut aktiivinen.
- 79.** Kaikki on herran hallussa, jotenkin kovin etäisesti asioita hoidetaan. Poliisit, palomiehet, lääkärin ja kaupungin virkamiehet näkyvämmiin esille. Paikallislehden useimmin juttua jotta heihin tutustuu ja kuulee heidän mielipiteitään ja uskaltaisi/osaisi edes ottaa yhteyttä. Kaupunkilaisilla olisi varmaan paljon hyviä ehdotuksia turvallisuuden kehittäjinä kunhan selviäisi kehen voi yhteyden ottaa.
- 80.** Yritystä on, tyydyttävä.
- 81.** Yleisen turvallisuuden kehittäjänä taitaa olla aika laiskanpuoleinen. Katuvaloja puuttuu jopa niiltä osin, joita pienet ekaluokkaiset kävelevät koulun ja kodin väliä! Ei ole rahaa panostaa heikompien ihmisten puolesta, vaan tehdään kaikkea muuta ja isolla rahalla.
- 82.** katujen kunto paikkapaikoin huono. Huomiota kiinnitetään - ja rahaa törsätään - suunnitteluun, mm rantaan menevän puistokujan liialliset korjaukset, kun kävelytien pinnan tasoittaminen kunnollisella hiekallakin riittäisi. Liikenteen raju kasvu, Laurinkatu on kuin kilparata, vauhtia nostetaan heti liikenneympyrästä Virkkalaan päin. Nopeudet ovat usein huimia. Valvontaa ei ole koskaan. Ympyrän kohdalla useat autot antavat jalankulkijalle tietä, mutta tk:n kohdalla ei kukaan koskaan. Valistusta ja valvontaa tarvittaisiin. Kaupungin rooli olisi rakentaa edes nopeutta hillitseviä töyssyjä, jos muu ei auta. Muutamiin uusiin taloihin ei pääse kuin lakia "rikkomalla", monen vuoden jälkeen keltaista viivaa ei ole saatu porttien kohdalta pois. Pysäköintialuetta pitäisi myös pienentää Laurinkadun vastapäisellä puolella, koska kiihdyttävät auto ovat kääntyjälle vaaraksi. Vaikka kaupungille on ilmoitettu kaistamerkitöiden laittomuudesta, mitään ei tapahdu???
- 83.** Huolenpitoa syrjäytymisuhan alla olevista nuorista tulee lisätä. Näkyvää valvontaa (poliisi) lisää.
- 84.** Kyllä kaupungilta pitää löytyä varoja pitää katuvalot päällä yöllä, lisätä kameroita tiettyihin paikkoihin ja tehdä sellaisia liikennejärjestelyjä kaduille jotka hillitsee hurjaa menoa.
- 85.** Ensiarvoisen tärkeä on kaikille kuntalaisille perusasioiden ylläpitäminen, -koulutus(oppilas määrät luokissa riittävän pienet/opettajien määrän riittävä mitoitus), -työllisyyden ylläpitäminen, -yhtiöiden säilyttäminen suomalaisten omistuksessa, -tervettä protektionismia(mm metsähallitus entisellään,ei maata ulkomaisille ostajille) -terveydenhuoltoon riittävät voimavarat, -ihmiset arvostaisivat toisiansa
- 86.** Perseestä
- 87.** Lohjan kaupungin rooli viihtyisyyden ja turvallisuuden kehittäjänä on heikentynyt selvästi, kaupungilla ei ole näihin asioihin otetta.
- 88.** Toivon, että mm. tämän kyselyn avulla Lohjan kaupunki edistää edelleen kaupungin turvallisuutta ja asumisviihtyvyyttä.
- 89.** Kohtuullisen hyvä.
- 90.** Keskeinen, tärkeä rooli, pitää huolta asukkaidensa turvallisuudesta.
- 91.** Vastuuntunnotomia. Sijoittavat ongelma tapaukset rikolliset ja muut häiriköt mahdollisemman kauas omasta asuin ympäristöstä,tavallisten ihmisten riesaksi. Oma turvallisuus tärkein omalla työpaikalla lukot ja kulunvalvonnat.
- 92.** Katuvalaistus pitäisi kuulua kaikille taajamissa asuville.
- 93.** Erittäin tärkeä, kuten liikennejärjestelyt, - suunnitelmat ja - kunnossapito
- 94.** Lisää saisi tehdä asian eteen.
- 95.** mitäänsanomaton
- 96.** Lohjan kaupungintalo on harvoja virastoja, johon voi kävellä sisään noin vain ja viedä työhuoneista mukanaan mitä vain. Esimerkiksi työhuoneiden ovia ei voi lukita, jos viranhaltija ei ole paikalla. Mielestäni on hyvä, että uhkia kartoitetaan ja niihin varaudutaan. Pelossa ei tarvitse elää, mutta nykyään ei enää voi kuitenkaan elää niin sinisilmäisesti kuin aikaisemmin. Lohjan kaupunki tehköön ryhtiliikkeen kaupungintalon turvajärjestelmien parantamiseksi.
- 97.** Poliiseja näkyy todella harvoin, ratsioissa joskus, mutta ei juuri muuten. Olen myös hieman huolissani päiväkotien ja koulujen turvallisuudesta, onko jotakin tehty jotta voitaisiin estää näihin kohdistuvat hyökkäykset ja väkivallanteot joita jo maailmalla on nähty?
- 98.** Viime aikoina on tietoisesti alettu kiinnittää huomiota tähän asiaan ja sille yritetään tehdä jotain (mm. tämä kysely, terve ja hyvinvoiva LOST-ohjelma, Kiva Koulu, kaupungintalon kulunvalvonta yms.)
- 99.** Koen, että Lohjalla panostetaan nimenomaan keskusta-alueen kehittämiseen. Virkkala on saanut slummiutua rauhassa, Routiosta puhumattakaan. Kaupunginosissa esimerkiksi juuri Virkkalassa tulisi panostaa valaistukseen, liikenneturvallisuuden parantamiseen ja keskusta-alueella kameravalvontaan ja vartiointiin. Myös ympäristön merkittävä roskaisuus saa aikaan hällävälä-tunnelman, jossa varsinkin nuorison ja alkoholin suurkuluttajien huono käytös rehoittaa. Kaupunki voisi myös valvoa esimerkiksi kaupunginosien "keskusta-alueilla" kerrostalojen, liikehuoneistojen ym. julkisivujen rapistumista ja antaa kehoituksia korjauksiin. Siisti, hyvin hoidettu ympäristö luo myös osaltaan ympärilleen turvallisuutta.
- 100.** Asukkaiden toivomuksiin on vastattu, viihtyvyyttä on lisätty kiitettävän paljon viime vuosina, rahaakin löytynyt. Nyt keskustan turvallisuusasiat kuntoon. Virkkalan keskustan kehittäminen viihtyisemmäksi on unohtunut.
- 101.** Kaupungin tulisi toteuttaa väestönkasvutavoitettaan pyrkimällä sellaisen väestön osuuden kasvattamiseen, jotka kokemuseräisesti eivät ole omiaan aikaansaamaan levottomuutta, ja jotka kokemuseräisesti jakavat tai kykenevät omaksumaan yhteisön arvot (jotka heijastuvat mm. lainsäädännössä).
- 102.** Kaupunki toimii esimerkkinä. Pyritäänkö avoimuuteen vain pidetäänkö lukkojen takana piilossa.

Minkä koette merkittävämmäksi turvallisuusongelmaksi Lohjan kaupungissa?

1. Liikkuminen on paikoin hankalaa (huonokuntoisia,kyhmyrjäisiä jalkakäytäviä),talvella on useimmiten liukasta ja hankalaa liikkua,varsinkin huonojalkaisten ja kaatumisen pelko pienentää liikkumisen minimiin talviaikaan.Korotettuja suojateitä voitaisiin Lohjalla suosia enemmän.Kaide toisessa reunassa voisi olla mäkisillä jalankulkuosuuksilla.
2. Syrjäytyneet "sijoitetaan" asumaan samaan kerrostaloon ja annetaan heidän palloilla keskenään ja pilata koko kaupunginosan turvallisuus toiminnallaan. Vielä suuremmaksi ongelmaksi koen ne muutamat parikymppiset ei-mitään tekevät nuoret miehet, jotka vetävät huumeita ja ajelevät päät sekaisin tuhatta ja sataa autoillaan. Teini-ikäisillä ei ole tekemistä ja murto-osa heistä käyttää aikansa tuhoten ympäristöään. Uudet vuodet ovat myös todella turvattomia, kakarat ampuu raketteja ihmisiä päin ja mm. kerrostalojen parvekkeille ja tätä jatkuu monta viikkoa!!!
3. holtiton liikenne ja sen valvonnan vähäisyys
4. Lastensuojelu- ja päihdelakien noudattamisen laiminlyönti jatkuvaa. Lohjantähden ympäristö, Keskusaukio, Aurlahden ranta, Sokoksen parkkipaikka... yms. kaikilla keskeisillä paikoilla alaikäiset avoimesti käyttävät päihteitä (jopa iltapäivisin/ alkuiltaisin) ja häiriökäyttäytyvät ilman että siihen puututaan. Ei viitsi omia kouluikäisiä lapsia viedä esim. pe iltapv / iltaisin keskustaan. Asukaslukuun suhteutettuna, Lohjalla erittäin epäsosiaalinen ulkoasu!!!
5. Keskusta-alueen viihtyisyyden kehittymättömyys. Käsitteet "broken windows" ja "viihtyisyys luo turvallisuutta" - eivät ole kliseitä. niillä on erittäin suuri merkitys absoluuttisen turvallisuuden syntymisessä, mutta erityisesti subjektiivisen turvallisuudentunteen kokemisessa.
6. Holtittoman ja liian suurilla nopeuksilla ajamisen kaduilla varsinkin kesä-aikana.(mopot ja moottori-pyörät "kilpasilla".)
7. Nuorison moporalli ja ilkivalta.
8. Holtiton ja piittaamaton liikenteessä ajaminen.Suurten rekkeautojen ajo keskellä kaupunkia.
9. Nuorten huumeiden käytön lisääntyminen.
10. Rahan niukkuus. Lusikalla annetaan, vaikea kauhalla jakaa.
11. Huono liikennekuri, alkoholin liikakäyttö
12. Saman kuin Suomessa muutoinkin: (varsinkin nuorten) ihmisten syrjäytyminen ja pessimismi tulevaisuutensa suhteen. Se aiheuttaa monenlaisia sosiaalisia ongelmia, jotka saattavat purkautua rikollisuutena ja väkivallantekoina.
13. huumekaupan
14. Katuvalaistuksen sammuus yöaikaan, katuverkon surkea kunto
15. törkeät ylinopeudet Suurlohjankadulla kumpaankin suuntaan
16. Liikenneturvallisuuden koulujen lähistöllä. Korokkeet ja varoitusvilkut koulujen lähistöllä olevilla suojateillä parantaisivat turvallisuutta.
17. Vanhuksiin, sairaisiin ja lapsiin kohdistuvat säästötoimenpiteet.
18. Sekavasti käyttäytyvät henkilöt. (huumeet, alkoholi...) Huumekauppa kukoistaa tietyissä paikoissa lohjalla ja se näkyy. Myöskin mielenterveysongelmat ovat lisääntyneet! Apua nuorille ihmisille.
19. Katuvalojen puute ja katujen huono kunto.
20. Yleinen häiriköinti ja ilkivalta varsinkin iltamyöhällä ja pimeään aikaa etenkin keskustan alueella, lisää kokoontumispaikkoja nuorisolle...tekemistä ei tekemisen puutetta ts pahantekoa.
21. päihteet ja ilkivalta
22. Varmasti on muitakin, mutta henkilökohtaisesti huolestuttaa Keskilohjantien varsin vauhdikas liikennöinti, eli kyseisellä tiellä ajetaan todella hurjia ylinopeuksia päivittäin. Seuraan tilannetta läheltä joka päivä. R-kioskin kohdalla on autot monta kertaa menneet aidan läpi suoraan lasten leikkipaikalle (kerrostalon pihalle) ja on ollut todella läheltä piti tilanteita, jotka pelottavat. Lisäksi kadun ylittää useita koululaisia päivittäin.
23. Öisen katuvalaistuksen puutteen
24. Huumeidenkäyttäjät! Ongelma näkyy ja kuuluu päivittäisessä katukuvassa ja vaikuttaa alueen kauppa- ja liikenteen päiväaikaiseen varkaushävikkiin sekä asukkaiden turvallisuuden tunteeseen merkittävästi. Huumeiden ongelmakäyttäjät ovat myös erittäin suuri kuluerä meille veronmaksajille rötöksineen ja ("rajattomine") sosiaalitutkineen... Tähän pitää panostaa!
25. Tynninharjun eritasoliittymän puute.
26. Humalaiset lapset kotiin " ennakkoiva valistustyö"
27. Päihde- ja väkivalta rikokset. Varkaus ja ilkivalta kannattaa tästä jättää kokonaan pois, koska poliisin kanta on : rikosilmoituksen voi vaikka jättää netissä, ja lähin auto Espoossa. Ja vaikka rikollisen saisi kiinni itseteossa ja/tai saadaan turvakameralla henkilö selville. Poliisi kommeni: no, sillähän nyt on muutenkin niin paljon rästissä noita rikoksia, että turhaa sitä on mihinkään haastaa. Näkyvämpänä ongelmana näkisin lisääntyneet moottoripyöräporukat. Siinähän ei ole mitään vikaa, että ihmiset elää "talli elämää" ja rakentelee pyöriänsä. Ongelma näkyy merkittävästi kaistapäisenä käytöksenä liikenteessä ja todellinen väkivalta riski viikonloppuisin.
28. Koko hemmetin katuvaloilla säästäminen pimeään aikaan on todella ollut merkittävä turvallisuusriski.
29. - ongelmat taitavat olla kaikki melko pieniä. Merkittävintä vaikea sanaa.
30. Valituksia valitusten perään eikä mitään tapahdu. Jo peruuttujen asioiden aina vain uudelleen esilleottaminen kuten esim lentokenttä.
31. Päihteet, työttömyys ja liikenne
32. Kun paikkoja rikotaan ja turmellaan, esim pysäkkikatoksia rikotaan jatkuvasti, Vihreän Omenan palo herättää kysymyksiä nuorten käyttäytymisestä, roskia heitetään tienvarteen. Nämä eivät ole henkilökohtaisia uhkia, mutta pelottaa, mitä tapahtuu seuraavaksi.
33. Nuorison sotkemisen ja järjettömän ilkivallan koulujen, päiväkotien alueella, Mujjalan laavulla yms. Täysin vastuutonta käyttäytymistä. Kotikasvatus kuntoon! Vanhemmuus ja vastuullisuus puuttuu monista perheistä. Ei sotkemista voi selittää sillä, että ei ole muuta tekemistä!
34. Henkilö- ja eritoten omaisuusrikosten kasvu johtuen katuvalaistuksen vähentämisestä. Nuorten motoristien holtiton käyttäytyminen:myös vesiliikenteessä jossa ei minkäänlaista valvontaa.Poliisin näkymättömyys.
35. Liikenne käyttäytyminen on retuperällä. Asuntomurrot ovat todella huolestuttavasti lisääntyneet samoin kuin ilkivalta.
36. Ne nuoret miehet, jotka elävät sosiaaliturvan varassa, käyttävät päihteitä, tuunaavat autoja, viis veisaavat muista ihmisistä ja terrorisoivat ajamalla kaiket yöt äännekkäillä autoillaan holtittomasti kilpaa. Myös uusi sukupolvi näitä on hyvää vauhtia kasvamassa, kyllä näyttää jo nippanappa 10-vuotiaat pikkumiehet osaavan rikkoa paikkoja ja näitä herranterttuja ku sanallisesti menet ojentamaan, ni tulee sellaista tekstiä että. Uusivuosi on myös sellainen painajainen, että kotoa ei voi poistua, kun ei tiedä kuka onnistuu polttamaan talon tms (postilaatikkohan tietenkin räjäytetään joka vuosi) ja uuden vuoden vieroitusta meillä Routiolla on parhaimpina vuosina jatkuina helmikuun puoleenväliin aina viikonloppuisin. Roution koulu ja nuokkari on myös sen verran suojaisassa kohdassa, että sen ohi kun iltapimeällä lenkkeilee, niin kyllä kaikenlaista näkee.
37. -öiseen aikaan pimenevät katuvalot -huonosti hoidetut katutyöt liukkaan kelin aikaan
38. Holtiton liikennekäyttäytyminen kevyen liikenteen väylillä, kova nopeus mopoilla.
39. Tien 25 ja moottoriatien valaistuksen puuttuminen, joskus palavat päivällä, toisinaan pimeitä osuuksia iltaisin ja öisin. Katuvalaistuksen puuttuminen arkiöinä.
40. Pimeät katuvalot, toisinaan valot ovat päällä päivän valossa ja toisinaan pimeällä pois päältä. Olisiko mahdollista pitää joka toista katuvaloa päällä? Se säästäisi kustannuksia, mutta kukaan ei joutuisi kulkemaan pimeillä katuealueilla oman turvallisuutensa ja koskemattomuutensa uhalla. Toisena ongelmana ovat ns. laitapuolen kuljijat jotka parveilevat Lohjantähden läheisyydessä . Olisiko tarve jollekin kodittomien/alkoholisoituneiden kokoontumispaikalle? Tietenkään "poissa silmistä poissa mielestä"-taktiikka ei ole kestävä kehitystä edustavaa toimintaa, mutta olisiko siinä yksi pienehkö asia johon voisi puuttua, jos ei kaupungin puolesta, niin jonkin yhdistyksen tai muun organisaation puolesta? Etenkin ottaen huomioon nykyisin taantuman lisäämän työttömyyden ja yleisesti lisääntyneen alkoholin käytön.
41. liikenne,väkivaltakäyttäytyminen
42. Katuvalaistuksen puuttuminen arkiöisin. Sähkökatkosten keskittyminen Lohjalla alueelle Maksjoki,Vallaa,Suninhaka.Luulisi nykyteknikalla jo voitavan tehdä asialla jotakin.
43. Nujulantie on niin kuoppainen, että kun siinä ajaa autolla, niin joutuu keskittymään kuoppien väistelyyn, eikä ehkä huomaakaan jalankulkijaa. risteyksissä näkyvyys usein heikko, asukkaita pitäisi patistaa leikkaamaan omat kasvillisuutensa niissä. Täällä Maksjoella on totuttu siihen, ettei katuvalot pala yöllä. Hyvä säästökeino. Meneeköhän rekat pois keskustasta, kun se uusi tie valmistuu kaivosalueen ja Roution välillä?

44. Holtiton, itsekäs liikennekulttuuri. Toisen hengellä ei arvoa! Kartustien tietyömaa nyt! Tehtaiden ja fortumin melusaaste ja saaste! Hiljaista hetkeä ei ole. Epämääräisiä savu/katku pilviä.

45. Älyttömät suojatie saarekkeet autokuskeille vaaralliset, jalankulkijoille hengenvaaralliset suojatie päättyy ajotien reunaan kaiteeseen, auton tullessa kohti on hyppy tunemattomaan edessä? Lempolan parkkialueen läpikulkiella järjestömät terävät 90 asteen käännökset muutenkin vaarallinen koko parkkialue lapsille autojen välissä.

46. Katujen ja tiealueiden koko ajan huonontuva kunto. Katuvaalaistuksessa säästäminen. Myös terveyskeskuspalveluiden vähentäminen on huolestuttava piirre. Terveyskeskusverkostoa voidaan mahdollisesti supistaa mikäli palveluita muuten parannetaan, esim. tynninharjun terveyskeskus on palvelunopeudeltaan sekä ammattitaidoltaan erittäin huonolla tasolla.

47. Narkkarit ja keskustassa oleva poliisiasema

48. Kun ei nuorille järjestetä toimintaa, he "järjestävät" sitä itse.

49. Katujen ja alueiden pimeys. Nuorison holtiton liikennekäyttäytyminen, esim. mopoilu/kaahailu. Ajokortti-ikäisillä autolla kaahailu mm. suorilla tienpätkillä keskellä asuinalueita. Epämiellyttävää ja uhkaavaakin on nuorison kokoontumiset mm. lähikauppojen portailla ja pihalla, usein siihen liittyy myöskin kaljoittelu, valitettavasti. Koulujen alettua, on taas mukaan tullut pelko myöskin pienten lasten ahdistelusta, jota on nyt valitettavasti Lohjallakin ollut.

50. Lisääntyneet varkaudet ja yleinen turvallisuus. Esim. Harjun pururadalle ei tule mileenkään lähteä yksin lenkille iltaisin.

51. Alkoholin ja muiden päihteiden saatavuuden myös alaikäisille ja siihen liittyvät lieveilmiöt

52. pahoinpitelyt liikennekäyttäytyminen

53. Päihteiden ja huumaavien aineiden käyttäjien määrän lisääntyminen keskuudessamme esim. torialueella kesäisin lisääntynyt, erit. nuorten aiheuttamana levoton ja häiritsevää käyttäytyminen.

54. ilkivalta

55. Valot ei pala ulkoilureiteillä. Teillä kaahataan kauheasti.

56. Liikenteen nopeusvalvonta painottuu vain pääväylille.

57. liikenne- ja muun valvonnan puuttuminen keskustassa iltaisin ja öisin, nuorison avoin ja estoton juopottelu sekä örveltävä käytös kaduilla, rannassa, keskustassa ja leikkipuistoissa kesällä läpi viikon ja talvella viikonloppuisin, poliisin näkyvyyden puuttuminen kaduilla, hurjat rallikisat keskustan kaduilla iltaisin ja öisin, alaikäisten alkoholin saatavuus näyttää olevan rajatonta

58. Koko Lohjan alueella (myös haja-asutusalueiden) valaistusten lisäämistä myös yöaikana. Kameravalvonnan lisäämistä. Poliisien valvonnan lisäämistä.

59. Nuorison viikonloppujuhlintaan pitää puuttua tiukemmin, koska se ettei asioihin puututa, osoittaa että alkoholin käyttö alaikäisillä ikäänkuin sallitaan - samoin paikkojen, omaisuuden rikkojat saatava kuriin!

60. Niiden valojen puuttuminen pimeään aikaan. Nuoret juomassa keskustassa, siellä heille tarjotaan huumeita jonka seurauksesta tapahtuu ikäviä asioita. Tai nuoret pistetään tekemään vanhempien ihmisten puolesta rikoksia. Ja tässä pääsemme taas siihen että kuinka helppo on pimeällä tehdä rikoksia kun ei ole valoja päälle. Pistäkää ne valot päälle.

61. Huumeet, rikollisuus, väkivalta asukasluokkaan nähden!

62. Liikennettä on paljon, esim. suittiantien ja venteläntien risteys on vaarallinen, siihen heti vähintään stop-merkit! Keskustassa paljon liikennettä ja jalankulkioita.

63. Huumeiden ja päihteiden käyttäjien häiriökäyttäytyminen on lisääntymään päin. Esimerkkinä lohjantähden ympäristö vetää sekasin olevia örveltäjiä puoleensa, jotka sammullee ja nuokkuu penkeillä ja yleensäkin keskustan alue on ongelmallinen. Eihän pienten lasten kanssa voi mennä sinnepäinkään, koska ei lapset ymmärrä tuollaista käytöstä ja pelkää sitä! Ongelmana on myös poliisien vähyyys näinkin isolla alueella. Vartijoita olisi myös syytä lisätä, jotta ehkäisisivät jo näkyvyydellään häiriöitä ja ilkivaltaa, varsinkin viikonloppuisin.

64. Huumeiden käytön. Yksi vanhempi romaanimies lähes joka päivä Lohjantähdessä. Kerran olen nähnyt hänen antavan toiselle pienen (n. 2 cm x 2 cm) pussin, jossa valkeaa ainetta. Liikenne on lisääntynyt valtavasti viimeisen kymmenen vuoden aikana. Liikennekulttuuri on mielestäni heikentynyt. Ajatellaan, että minä menen nyt, odota sinä. Kiireinen meininki näkyy liikenteessä ja vaaratilanteita syntyy usein. Vesitornin liikenneympyrässä kaikki eivät osaa ajaa sääntöjen mukaan.

65. Ihmisen tunne elämänhallinnan menettämisestä (työttömyys, päihteet, eriarvoisuus) ja yksin jäämisestä voi tuottaa rumaa jälkeä, suurin turvallisuusongelma on suomalaisten piittaamattomuus läheisistään.

66. Autojen yletön kaahailu.

67. syrjäytyminen sekä alkoholin kulutus ja ilkivalta

68. Valaistuksen puute pimeällä, huonosti suunnitellut risteykset.

69. Seuraava aia ei varsinaisesti liity turvallisuuteen mutta kaupunki voisi ottaa oppia Salosta, jossa ei pysäköinnistä veroteta.

70. –

71. Poliisi näkyy liian vähän katukuvassa ainakin viikonloppuisin. Ravintolat ovat auki liian pitkään aamuyöhön.

72. Järjetön ilkivalta ja holtiton liikennekäyttäytyminen. Huumeidenkäyttö ja nuorisotoiminnan vähäiset resurssit.

73. Katuvalojen pimentäminen omakotialueilla öisin. Pimeässä on hämärämiesten helppo puuhata. Lisäksi pimeässä esim. koiran ulkoiluttaminen on vaarallista, kun ei näe mihin kävelee. Tässä lisäksi toivoisin tasa-arvoitua eri alueiden välillä. Nyt näyttää siltä, että tämän säästötoimenpiteen kohteeksi joutuu vain osa asukkaista.

74. POLIISIN TULO SAATTA KESTÄÄ PITKÄÄN SE ON MERKITTÄVÄ ASIA. ILTAISIN JA ÖISIN VARSINKIN VIIKONLOPPUNA EI TULE M IELEENKÄÄN, MENNÄ YKSIN ULOS JA KAUPUNGILLE. OTETTAIISIIN OPPIA ESIM. VIROSTA KUN SIELLÄ PALAA KATUVALOT, NIIN NE TODELLA VALAISEE KADUN JA ON KUIN PÄIVÄLLÄ LIIKKUISI.

75. Ylinopeudet autoilla. Syrjäytyneet nuoret, huumeet , varastelut

76. huono kaupunkisuunnittelu, on isoisten virhearvio.

77. terävät ja korkeat katujen reunakivet

78. Lasten turvallisuus ,päättäjien välinpitämättömyys päiväkotien ja koulujen home ongelmiin ,pätevän henkilökunnan puuttuminen, mukava terveydenhoitaja jonka luo lapsi voisi mennä kun paha olla. Koulumatka turvallisuus on määritelty työpöydällä ei todellisessa tilanteessa ,liito-oravaakin suojellaan paremmin kuin pientä lasta.

79. Poliisiauto kyllä ajaa Lohjan keskustassa viikonloppuisin koko ajan, vaan mihinkään rähinöintiin, juopotteluun tai kadulle virtsailuun ei poliisi puutu. Nuorten "massakokoukset" öisiltä kaduilta pitäisi myös lopettaa. Viritettyjen mopojen yölliset konsertitkin saa pitää ihan rauhassa.

80. Liikenneturvallisuudessa on aina parantamisen varaa.

81. Pienet kadut ja suuret nopeudet keskusta-alueella. Polkupyörät eivät sovi ajotielle.

82. Lohja on kuntana todella suuri pinta-alaltaan ja tämän takia pelkästään poliisien toimintaa olisi tehostettava. Ydinkeskustan ulkopuolinen partiointi vähentäisi paljon tietyillä ongelma-alueilla aiheuttavia vanhingontekoja ja pahoinpitelyjä.

83. liikenne

84. Alkoholin (kaljan) käytön lisääntyminen, eiköhän tuota ilkivaltaa ja muuta tehdä useimmiten pienessä "pöhnässä".

85. Poliisin näkyvä puuttuminen katukuvasta. Kun poliiseja ei näy tulee olo että tulevat sitten jostain (espoo jne) kun tarve ja silloinkin tilanne ohi esim tappelut, törkeät myymälävarkaudet yms.

86. Katujen kunnan ja yleisen liikennekurittomuuden. Jalankulkijat, autoilijat ja pyöräilijät viis veisaavat säännöistä tai edes hyvistä tavoista. Pyöräilijöille kiertoteitä, mutta autolla pääsee suorinta reittiä. Laurinkatu hirveä paikka pyöräilijälle ja kävelijöiden seassa kiellettyä ajaa.

87. Humalaiset parveilemassa torilla ja kauppojen edustoilla, varsinkin iltaisin.

88. Julkisten toimipaikkojen varojen leikkaamisen ja supistamisen.

89. Terveyspalvelut ovat selvästi huonontuneet Tynninharjulle keskitetyt lääkäripäivystysten myötä ja näyttävät huononevan edelleen nyt, kun pieniä terveyskeskusten yksiköitä lakkautetaan. Koulujen suuret luokkakoot ruokkivat yleistä turvallisuutta kouluissa. Lohjan keskustan ruuhka-aikoina huonosti toimivat liikennejärjestelyt aiheuttavat turhaa närää autoilijoitten ja muiden tielläliikkujien välillä. Nuorisolle voisi järjestää mielekästä tekemistä ja tapahtumia viikonloppuisin, jotta heidän ei tarvitse roikkua viikonloppuisin pelkästään SSO:n huoltoasemalla tai alaikäisinä baarissa.

90. Asuinalueen (Mujala) nuorison loppoaika, kun ei ole lähellä harrastusmahdollisuuksia. Ei välttämättä henk.koht. turvallisuusongelma, mutta aiheuttaa roskaamista ja ilkivaltaa.

91. Sosiaaliset ongelmat ja niiden keskittyminen tietyille alueille.

92. Esim. Mäntynummen koulun oppilaiden häiriökäyttäytyminen, pommien paukuttelu kentällä, autoilla ja mopoilla ajelu kentällä,

roskaaminen ja juopottelu, tuhopoltto

93. Liikenne: ajo ja kävely päin punaisia Vilkun käyttöä pitäisi opetettava ÄLÄ AJA PYSÄHTYMÄTTÄ SUOJATIEN ETEEN PYSÄHTYNEEN AJONEUVON OHI (nyt n. 8 kymmenestä ajaa pysähtymättä)

94. Huumeet, syrjäytynyt nuoris.

95. Humalaiset ja huumeiden käyttäjät

96. Nuorison lisääntyvän työttömyyden ja sitä kautta syrjäytymisen aiheuttaman ilkeän ja rikollisuuden lisääntymisen.

97. Jos sairastuu vakavasti niin pääseekö hoitoon, ja pääseekö nimenomaan päivystysaikaan. Terveysasemat tulisi yhdistää yhdeksi toimivaksi kokonaisuudeksi ja turvata kaupunkilaisille se että aina pääsee varmastai hoitoon. Jotenkin tuntuu että nämä pienen pienet syrjäkylien terveyskeskukset vajavaisine henkilökuntineen ovat sanelleet sellaiset ehdot ettei sinne ole kohta mitään asiaa. Eihän siinä ole järkeä lainkaan.

98. Keskilohjantien katuvalaistuksen puuttuminen yöaikaan. Autojen, moottoripyörien ja mopojen ylinopeudet samaisella katuosuudella.

99. Yölevottomuus keskustassa, aika ajoin murtosarjoja autoihin ja asuntoihin, holtittomia autoilijoita.

100. terveyspalvelut

101. Poliisipartioita en ole nähnyt kertaakaan vuoden aikana liikkuvan kadulla, jolla itse asun. Moottoripyörät saavat ajella aivan kuinka kovaa vain ja pimeällä tiellä vielä, niin ei ole väliä jos jostain hyppää lapsia prätjän eteen. Tämäkin koetaan vielä, koska niin monta läheltä piti tilannetta on jo koettu! Katuvalaistukset ovat todella huonolla tolalla. On pienempiä katuja, joissa palaa muutama lamppu ja välimatka on jo niin pitkä, että väliin jää pimeä alue. Näillä kaduilla kulkevat muiden seassa ikäihmiset rollaattoreillaan, me perheenäidit lastenvaunuinemme, koululaiset ja muut kaduilla kulkevat.

102. lohjantähti on aika kuollut ja omituinen paikka, joskaan ei nyt suoranaisten turvallisuusongelma mutta siellä kokoontuvat kaikki päihde ja moniongelmaiset ihmiset. ehkä liikekeskuksen uudelleenprofilointi olisi tarpeen?

103. Merkittävin turvallisuusongelma on terveyskeskuksen palvelujen epävarmuus. Tänä syksynä ei pääterveysasemalta tahdo saada aikoja, kroonisia sairauksia sairastavilla ei ole mahdollisuutta (eikä tietoa,) kuka heitä hoitaisi parhaiten. tk:n tiedottaminen on avutonta, sekavaa. Lukuisat ihmiset valittavat nykyistä jatkuvaa puhelimesa roikkumista - varsinkin lankapuhelimella soittavat vanhuksia - kun linjoille ei tahdo päästä. Tk:n luukulta ei saa enää mitään aikoja, täytyy mennä ulos kulman taakse ja yrittää puhelimella, varsinkin vanhoille ihmisille tämä on vaikeata ymmärtää. Selvät ohjeet mitä, missä, miten ja milloin minkäkin asian ja keinon kanssa menetellään pitäisi olla itsestään selvää palvelua. Usein on mentävä yksityiselle ja kalliille lääkärille kun tk:sta ei saa apua.

104. Piittaamattomuus liikenteessä: tilannenopeuden/kelin huomiointi, raskas liikenne ei ota huomioon kevyttä liikennettä eikä edes henkilöautoja

105. Kohtuuttoman kovat ajonopeudet. Nuorisitilojen vähyys.

106. Kännissä kohellavat, pysyy vain pois tieltä!

107. Poliisin

108. Osittain holtiton autoliikenne.

109. Useimmin vastaantuleva turvallisuusongelma on eräiden autoilijoiden holtiton liikennekäyttäytyminen; ylinopeus ja suojaiteiden huomioimattomuus. Näitä vaaratilanteita kohtaa ydinkeskustassa päivittäin valo-ohjaamattomissa risteyksissä.

110. Virkkalantien/Maksjoentien ja junaradan tasoristeys!

111. Liikenteen sujumattomuus:Leveät jalkakäytävät,joissa korkeat terävät reunakivet,auto ajaa "rännissä", josta ei pääse väistämään sivulle esim. hälytysajoneuvoa tai perään ajavaa autoa liukkailla keleillä, tai kaistan yli kääntyvää autoa.Liikenne pysähtyy. Omituiset ratkaisut, esim. Helsingiuksentien ja Lammentien risteys, on oikea pullonkaula.

112. Öisen katuvalojen sammuttelun. Varsinkin pimeimpinä vuoden aikoina.

113. Kauppakadulla ihmiset pomppivat tien yli miten sattuu, liikennevalot olisi hyvä, ettei parin metrin jälkeen tarvitsisi pysähtyä päästämään jalankulkijoita tien yli. Vaakunan risteys aivan kamala Kauppakadulle päin kääntyessä, liikenneympyrää tarvittaisiin siinä ehdottomasti.

114. Liikenne ja iltaisin/yöllä liikkuminen yksin kaupungissa tai taajamissa.

115. Hiidenpurokaaren liikenteen kasvu. Ennen talvea jo monia ulosajoja! Tielle saatava rajoituksia!!!

116. Tynninharjulla hankotien eritasoliittymän puute.Todella outoa ettei valtiolta riitä rahaa tähän kohteeseen.

117. Liikennekäyttäytyminen. Hidasteet kaikkien koulujen ja päiväkotien kohdalle. On varmaan monia muitakin paikkoja missä olisi hyvä olla hidasteet. Ei ole kovin turvallista kun pyörä- ja kävelytiellä ajetaan mopoilla tai vastaavilla ajoneuvoilla 40-60 km/t. Käveleppä siinä lasten kanssa turvallisesti. Samat ajoneuvot voi havaita äänen perusteella iltasella ilman asianmukaista ajovaloa.

118. Lohjan kaupungin sosiaaliviraston kautta on meidän taloyhtiöön sijoitettu ongelma asukas . Asunto on sijoitus asunto. Asunnon omistajalle on vaan tärkeää saada kaupungilta säännöllinen vuokratulo, talossa omissa asunnoissa asuvien turvallisuudesta ja rauhasta viis veisaten.Heti tämän uuden asukkaan tultua alkoi kellari murtojen sarja.useita tapauksia jo ensimmäisen kuukauden aikana.sekä kaikenlainen muu ilkivalta ja hänen kavereiden " hämärätyppiin" majailu rappukäytävissä ja kellaritiloissa.Murroista on tehty Poliisi ilmoitukset. mutta ne ei kuulema voi asialle mitään .Täytyy olla näyttöä. rikotut kellari ovet ei riitä. Erityisesti naiset ja vanhuksat pelkäävä liikkuu talon tiloissa . Kiitos härskien kaupungin sosiaaliviranomaisten ja ahneiden asunostosijoittajien,meiltä on mennyt talosta rauha ja asumisviihtyisyys.

119. Liikenne! Huimat ylinopeudet varsinkin keskustan ulkopuolella. Esim. Nummentakana.

120. - autojen öinen kaahailu ja kiihdyttely. - aamuöyllä ravintoloista lähtevien porukoiden metelöinti ja nahistelu jopa tunnin ravintoloiden sulkemisen jälkeen, joihin poliisikaan puutu millään lailla vaan ajalee mahdollisimman kaukana ettei asioihin tarvitsisi puuttua.

121. Katuvalojen sammuttaminen nimenomaan pimeimään aikaan on erittäin huono asia. On kammottavaa liikkua täysin pimeässä.

122. Enemmän pitäisi olla hidasteita asuinalueilla, missä niitä tarvittaisiin. Valoja pitäisi pitää enemmän päällä, jottei ihmisten tarvitsisi pimeässä liikkua, jotka menevät jalan tai polkupyörillä.

123. Katuvalojen sammuttaminen on väärä säästökohde, pimeys luo paikkoja ja tilaisuuksia tehdä asioita, mitkä ehkä jäisivät paremmassa valaistuksessa tekemättä. Kun pieniä kouluja lakkautetaan, pitenevät koulumatkat, riskinä sen seurauksena liikenne, sekä pedofiilit. Taajamissa ajo on holtitonta esim. oman kotitaloni edessä koukataan autolla päivittäin jalkakäytävälle, kun ei jakseta odottaa, että edellä oleva kääntyy vasemmalle. Liikennejärjestelyissä olisi muutenkin parantamisen varaa, Nummentielle tehty hidastukset olivat todella epäonnistuneita ja on uskomatonta, että vaarallisiin tienilytksiin ei saada liikennevaloja.

124. tiedotus, hajallisuus

125. Omalta kohdaltani kevyen liikenteen väylän puuttumisen vilkasliikenteisen kotikadun varrelta.

126. Ojamonharjantiellä, Voudinpuiston bussipysäkkiin kohdallaolevat liikennevalot. Valot pitäisi laittaa oletusarvoisesti "vilkulle" tai "pois päältä" ja niiden tulisi aktivoitua vain silloin, kun jalankulkijan olisi tarpeellista pysäyttää liikenne ylittämään Ojamonharjanteen. Tällä hetkellä valot näyttävät oletusarvoisesti autoille "vihreää" ja suojatien käyttäjille "punaista". Tämä on tyhmää, koska useimmiten tien voisi ylittää pysäyttämättä liikennettä. Mikäli tiellä on niin paljon autoja, että yli ei pääse, niin käytettäkään vasta silloin nappia, joka näyttää autoliikenteelle "punaista" ja tienylittäjälle "vihreää". Nyt lähes kaikki ylittävät Ojamonharjantien kuitenkin punaista valoa päin, koska eivät viitsi pysäyttää turhaan kaukana hämmöttävää autoa eivätkä odottaa valojen vaihtumista. Pikkulapsillekin tulee näin näytettyä erittäin huonoa esimerkkiä.

127. Liikennekäyttäytyminen on uskomatonta, miten lapsia uskaltaa ikinä päästää kouluun yksin kulkien. Karstuntie on nykyään hengenvaarallinen, sillä automäärä on vähentynyt moottoritien tultua ja loput autot ajavat todella lujaa, samoin moottoripyörät. Hiiden koulun kohdalle tarvittaisiin ehdottomasti kunnon hidastuskorokkeet, on vain ajan kysymys milloin sattuu ja pahasti. Tai jalkakäytävä myös sille puolelle jossa talot ovat, nykyäänhän miltei jokaisesta talosta joudutaan ylittämään tie jos haluaa jalkakäytävältä.

128. Päihitteiden käyttö....siitä sitten seuraa näitä muita ongelmia, rikollisuutta, perheväkivaltaa...

129. Valaistuksen ja valvonnan puute, poliisien vähyys. Yleinen välinpitämättömyys.

130. Ihmisten asenteiden muuttuminen, yhteisvastuullisuus ja terveen järjen käyttö on vähentynyt. Heti-mulle-kaikki -sukupolvi, joka on tottunut jo lapsesta saakka samaan kaikki mielitekonsa toteutetuksi ilman mitään velvollisuutta kantaa omaa korttaan keכון, on suuri uhka. Jos asiat eivät suju niinkuin henkilö haluaa, syyllistä etsitään yhteiskunnasta.

131. huumeiden katukaupustelun nuorille yöaikaan, liikenteen: ylinopeudet keskustassa, asumisalueellani Keskilohjantiellä ajetaan yli nopeusrajoitusten.Koululaisilla vaaralliset koulu- kotimatkat teitä ylittäessä.Koko Keskilohjantielle Puistokadulle hidasteet, kiitos.

132. Holtiton liikennekulttuuri. Vanhempien välinpitämättömyys suhteessa murrosikäisten lastensa tekemisiin ja olemisiin. Kaikki

vastuu ei voi kaataa koulujen ja yhteiskunnan niskaan.

133. Viime vuosina katuvalaistuksen vähentäminen on selkeästi luonut edellytyksiä väestön turvallisuutta ja turvallisuudentunnetta heikentävälle toiminnalle.

Muita kommentteja kaupungin turvallisuuteen liittyen?

1. Juopottelijat ja mömmöjen käyttäjät olisi saatava kuriin. Myös autoa leikkikalunaan pitävät kaaharit olisi saatava kuriin. Liikennemerkki esiin puskista. Hidasteita ajoväylille, varsinkin keskusta-alueelle, koulujen, päiväkotien, kirjastojen, kauppojen ym. vastaavien paikkojen läheisyyteen.
2. Lohjalla on muitakin kaupunginosia kuin keskusta! Taajamat pidetään tahallaan nukkuvalähiöinä ja tuntuu että tiestö lähiöihin tehdään siksi, että sieltä pääsee pois. Jokainen maksaa saman veroäyrin mukaan veroja, vähän enemmän panostusta muidenkin kuin keskustan turvallisuuden ja viihtyvyyden lisäämiseen. Moni hyvin toimeen tuleva ja koulutettu miettii poismuuttamista, koska täällä ei tosiaan osata panostaa asumisviihtyvyyteen yms, vaan tämä kaupunki on kokonaisuudessaan asumislähiö ja palvelut ja harrastukset sekä muu virkistäytyminen haetaan muualta.
3. liessaari on merkittävä ulkoilualue, silti entinen kivilouhos on yhä aitaamatta, aurlahden venelaiturin valon eivät pala elo-syysk. pimeinä iltoina, automaattista nopeusvalvontaa ulosmenoväylille (suurlohjankatu, laurink., karstuntie, ojamonkatu)
4. Liikennejärjestelyt vaatisivat kenties ulkopuolisen apua. SSO-huoltoaseman risteys???, Nummentien tsikaanit???
5. Kaupungin johdolta puuttuu osaaminen turvallisuusjohtamisesta. Johdolta puuttuu kokonaisvaltainen turvallisuusajattelu. Se on hajautettu eri hallintokunnille. Pitäisi palkata erillinen kaupunkiturvallisuusjohtaja koordinoimaan / johtamaan turvallisuusasioita.
6. Käytämme harjun pururataa päivittäin lenkkeilyyn. Kesällä siellä ajetaan mopoilla useita peräkkäin ja jopa kolmekin kaveria saman mopon kyydissä! Joskus tullaan yllättäenkin mutkan takaa tuhatta ja sataa! Sinne olisi saatava "MOOTTORIAJONEUVOILLA AJAMINEN SAKON UHALLA KIELLETTY" Kyllä. Usein siellä on päiväkotia ym. lapsia myös metsäretkillään opiskelemissa.
7. Kierrämme lähes päivittäin pururadan. Kesällä siellä ajavat myös mopoliijat, useamman pyörän letkassa melko vauhdilla. Siellä on usein päiväkotia ym. lapsia metsäretkillään... Turvallista? Suuri "Sakon uhalla kyllä" paikalle. Rauhoittaisiko? Onko kaupungin vesijohtovesi juomakelpoista? Kuinka usein tarkastetaan? Puhdistetaan sälliöt? Ovatko ne hyvin suojatut? Ovatko pohjavedet turvassa? Saako golf-radalle kylvää rikkaruohonmyrkyä mielinmäärin? Kuka valvoo?
8. Katuvalot luovat turvallisuuden tunnetta ja tuovat työturvallisuutta yöllä työn vuoksi liikkuville sekä vähentävät "työturvallisuutta" rikollisilta. Kaikki me kuntalaiset maksamme veroja saman prosentin mukaan, mutta katuvalot palavat vain viikonloppuöisin. Tasapuolisuutta!
9. liikeharjoittajat pitäisi velvoittaa parempaan siisteyteen omilla kauppapaikoilla. Siisteys luo omalta osaltaan välittämisen kulttuuria
- 10.
11. toivon valaistuksen lisäämistä öiseen aikaan
12. Automaattinen liikenneopeusvalvonta kameroin keskusta-alueelle ja sisääntulo väylille olisi varmasti omiaan hillitsemään nopeuksia ja vaarallisia kiihdytyksiä keskustassa. Jalankulkijoiden suojakaiteita mm. Kauppakadun ja Suurlohjankadun risteykseen (Osuuspankin ja Kebab-Pizzerian edustoilte) sekä Nummentaustantien ja Keskilohjantien risteykseen (mutkaan) parantamaan kaupunkilaisten turvallisuutta. Yleisten paikkojen kameravalvonta ollut menestys mm. Hyvinkäällä, oppia sieltä ja hankintaan myös Lohjalle! Jatkuva turvallisuusauditointi työtä, lisää palotarkastustoimintaa ja kuukausittaisia turvallisuus tietoiskuja kunnan asukkaille (kaupungin verkkosivuilla, Länsi-Uusimaa lehdessä ja esim. "lentolehtiset" rajatuille kohderyhmille → yhteistyö vakuutusyhtiöiden ja järjestöjen kanssa).
13. Siisteys ja oman kaupungin arvostus luo turvallisuutta
14. Toivon, ettei ikinä pimeään aikaan enää koskaan sammuteta katuvaloja, koska on ollut todella turvallisuusriski liikkua pilkkopimeässä ja kaiken maailman hiipparit ja varkaat ovat sitä käyttäneet hyväkseen. (varkaita kävi)
15. -
16. Saisi rakentaa liikennevalot Sairaalatien ja Ojamonharjuntien risteykseen. Asiasta oli keväällä 09 artikkeli LU:ssa mutta ei sen jälkeen mitään.
17. Yleisesti sosiaalimenojen leikkaukset aiheuttavat ongelmia.
18. Yksittäisten katuvalojen korjaus nopeammaksi. Se että valot on tiettyn aikaan pois kokonaan päältä ei ole haitaksi kunhan se aika on tarpeeksi hyvin informoitu.
19. Turvallisuus on jo Maslovin tarvehierarkiassa tärkein asia. Tähän tulee panostaa.
20. Katuvalojen olisi syytä palaa koko yön myös haja-asutusalueilla.
21. Kovääniset ajoneuvot, mopot ja autot ajavat korttelirallia varsinkin pientalo-alueella, häiriten asukkaiden oleskelua pihalla. Tähän tulisi puuttua tehostamalla liikennevalvontaa. Sekä nuorison "juhlminen" mm. Aurlahdessa kesäisin, niin ettei tavallinen asukas uskalla liikkua siellä iltaisin. Kaiken lisäksi jos poliisi sattuu käymään paikalla, se seuraa lähinnä tapahtumia autostaan vaivautumatta jalkautumaan. Toinen asia askarruttaa, eikä Aurlahden puistokäytävät kuulu talvikunnossapidon piiriin, siellä joutuu nykyisin liikkeellemaan muiden tallaamia polkuja lumessa!
22. Kommentoisin enemmänkin viihtyvyyttä: jos neljä vuotta on ottanut yhteyttä niin puutarhapuoleen kuin ympäristöpuoleenkin minikaatopaikoista ja mitään ei tapahdu ja ketään ei kiinnosta, niin kyllä on outoa! Rouilla ei liian usein paikkoja siivota muutenkaan. Ärsyttävää on myös mällätyt autot, jotka viikko-/kuukausitolkulla seisovat ojan pohjalla tai tienreunassa. Katuvalojen sammuttaminen ei ole säästöä!
23. Lempolan ostoskeskuksen ja Saukkolan tien välistä kävelytieta (joka menee "moottoritien" alta) ajetaan myös autoilla. Pelottavaa, kun pienet lapset huristavat pyörillä niin mutkan takaa saattaa tulla auto. Jokin este olisi suotava. Myös Saukkolan tien ylitys suojatien kohdalla on vaarallinen, koska Lohjalta/vesitornilta päin tulevia autoja ei näe puiden takaa. Puustoa tien vierestä voisi harventaa/poistaa. Pohjois-Lohja tarvitsisi myös lapsille ja nuorille harrastuksia ja tekemistä. Mäntynummen koulun laajennus kirjastoineen ja urheiluhalleineen olisi ollut monen alueen asukkaana mieleen!
24. Pääosin Lohja on hyvin turvallinen pikku kaupunki asua ja elää. Huumeet eivät varsinaisesti näy katukuvassa ja suhteellisen pieni koko takaa pienen kaupungin edut. Hyvin monet tuntevat toisensa tai edes kaveriporukan jonkun jäsenen. Ihmisten sidosryhmät ovat osittain päällekkäisiä, joten kovin suurta pahaa ei kukaan pääse tekemään, ilman että jäisi kiinni. Joku tuntee aina.
25. Koska meillä ei ole katuvaloja öisin, ei juuri tee mieli mennä aamullakaan kovin aikaisin ulos. Toivoisin valaistusta siten, että lehdenjakajakin voisi tehdä työnsä katuvalojen aikaan. Miehenikin joutuu lähtemään aamuin pimeällä töihin.
26. Liikennevalot Sairaalatien yläpäähän.
27. Osassa suojateiden tolmissa on valko-sinipohjainen lisuke tai päällyste. Niitä pitäisi lisätä, koska niissä kohdin kun niitä on, niin jalankulkijat näkyvät paremmin pimeällä ja kun katuvalot häikäisevät esim ylämäessä. Järvellä pitäisi olla selvemmin nopeusrajoitukset esillä. Traktorilla ajo pitäisi kieltää 25:lla välillä Virkkalan ritsti - Muijala, koska taajaman kautta pääsee ajamaan, eikä se häiritseisi niin paljon liikennettä 50:n alueella, kuin 80:n alueella. Tällaisia esimerkkejä on Norjassa ainakin.
28. Nuorille harrastuksia. Kadut, valaistus kuntoon. Neljänkymppi alueille tehovalvonta. Karstuntie, Karnaistenkatu ja Nummentie mm. pikataipaleita!
29. Alueellisia ala-asteita kaupunginosaan jossa lapsiperheitä paljon ammattitaitoinen katupäällikkö hankintaan jolla on raskaan liikenteen kokemusta edes ajolupa ka:lle.
30. Valaistus esim. Tuusanrannan pienvenesatamaan, nykyisellään usein nuorison kokoontumispaikka iltaisin.
31. Missään maailman metropolissa tai ensimmäiset 29 vuotta HELSINGISSÄ asuneena, en ole joutunut yhtä uhkaaviin tilanteisiin kuin Lohjan keskustassa keskellä aamupäivää.
32. Poliisit kiertämään näkyvästi.

33. Valvontakameraita, valoja, poliisivalvontaa lisää. Nuorisolle tiloja ja harrastusmahdollisuuksia ilman, että kaikki maksaa paljon.

34. Poliiseja lisää

35. Saukkolantien ylitys suojauskohtalta on vaarallinen, kun Lempolan kauppapuistosta tulee Lempolaan. Puustoa olisi hyvä kaataa, jotta autot näkevät ylittäjät ja ylittäjät näkevät autot.

36. poliisit joko liian vähäisyyden vuoksi tai piittaamattomuuden vuoksi aina jälkijunassa, tapauksessa kuin tapauksessa?!

37. Kesäisin erityisesti, iltapäivästä lähtien poliisien partiointi ydinkustustassa on tarpeen.

38. Teiden huono kunto on jo nyt turvallisuusriski! Kouluissa on riittämätön välituntivalvonta. Välitunnilla voi tapahtua mitä hyvänsä, eikä kaupunki ota tapahtuneesta mitään vastuuta valvojan asemasta huolimatta.

39. Lohjalla tiivistettävä yhteistyötä ja lapsista / nuorista kannettava kaikkien huolta - "koko kylä kasvattaa".

40. Poliisi voisi tarkkailla nuoria enemmän, puuttua heidän juomiseen julkisella paikalla (koskee myös vanhempaa väkeä).
Tarkastastaa nuorten iät kun törmäävät nuoreen joka juo alkoholia tai on muista aineista sekaisin ja hoitaa asia eteenpäin niin ettei lapsi tekisi niin enää.

41. Katuvalaistus aikoja pidennettävä ja lisättävä

42. Aktiivisuutta päättäjiltä.

43. Katuvalaistuksen lisäämistä olisi syytä harkita. Kummallista, että monessa paikkaa valot ovat sammuksissa keskellä yötä. Koulut ja puistot näyttää olevan nuorison ryppyypaikkoja viikonloppuisin. Tämän jäljiltä yleensä sotkukin on sen mukaista.

44. Yleensä ottaen koen kaupungin turvalliseksi. En liiku yksin pimeään aikaan iltaisin ulkona, enkä kaupungilla.

45. Kysymyksenasettelu oli lomakkeella varsin kielteinen (turvattomuus > turvallisuus). Asiat voisi kysyä myönteisessä muodossa: milloin koet olisi turvalliseksi, mihin asioihin luotat Lohjalla/tulevaisuudessa jne.

46. Liikenteen valvonta saisi olla parempaa.

47. valvontaa lisättävä ainakin virkkala

48. Kaupunkilaiset voisivat omalta osaltaankin vaikuttaa valaistusongelmaan lisäämällä pihavalaitusta. Keskustan epäsiisteys ei ehkä ole turvallisuustekijä, mutta viihtyvyyteen se vaikuttaa. Päihtyneiden vapaata mellastamista voitaisiin yrittää rajoittaa.

49. Nyt ei voi päiväsaikaan asioida keskustassa, kun pitäisi lähteä etsimään maksuautomaattia, jotta voisi maksaa tämän koikoisessa kaupungissa pysäköinnistä.

50. –

51. Kameravalvonnan lisääminen voisi parantaa kokonaistilannetta.

52. Pidän Lohjaa turvallisenä paikkana asua. Toki öiseen aikaan en liiku mielelläni keskustassa, mutta sama tilanne on varmasti kaikissa Suomen kaupungeissa. Omalla asuinalueellani Asemanpellolla koen oloni todella turvalliseksi ja uskallan siellä huoletti liikkua öiseenkin aikaan.

53. KOULUIHIIN ENEMMÄN VALISTUSTA TURVALLISUUS ASIOISTA. MYÖS PALOTURVALLISUUTEEN LIITTYEN.

54. Metsolankadun ja Keskilohjantien risteys, se mutka siinä. Jotain tarttis teha ettei kohta joku kuole. Ulosajoa sattunut paljon, suurin syy liiallinen nopeus!

55. lapsille kotiintuloajat.

56. Ongelmia ei haudata paperi pinon alle.

57. Ravintoloiden pitkät aukioloajat lisäävät hulinointia keskustassa. Viitenä iltana viikossa kello neljään on melkoinen ennätys Lohjan kokoisessa kaupungissa, vaan onhan meillä paljon juuri kotoa opiskelemaan lähteneitä nuoria.

58. Onko Lempola haja-asutusalueita?

59. Suurinpana itseäni koskevana ongelmana pitäisin vanhempien vähentynyt vastuu lastensa menemisistä. Suurta häiriötä aiheuttavat muutamat mopoporukat, jotka pyörivät kevyenliikenteen väylillä aiheuttaen vaaratilanteita varsinkin koulujen lähistöllä, häiristävät ihmisten nukkumista yöaikaan ja varastavat veneistä ja autoista polttoainetta.

60. Koko ikänsä Lohjalla asuneena - ennen oli nuo "kaljaveikot" harmittomia ja vaarattomia. Nykyään on viisainta kiertää ne kaukaa. Lohja on muutenkin kuin Lohjan keskusta, varsinkin Virkkala jätetty monissa asioissa huomioimatta. Katuvalot saisi palaa viikolakin yöllä. Kävelkääpä esim ke-to yönä puoli kahden aikoihin Virkkalantie-Riikuntie-Stefaninkuja-Männistönpolku- Lähdehaankuja, yksin! Usein joudun töistä tullessani, ei kivaa.

61. Torin laitamat ovat epämiellyttävässä maineessa. Päivittäin Lohjantähden läpi kulkevana ei ole mukava mennä toriterassin ja penkkien välistä kun muutamasta ihmisestä muutama kymmenen ihmiseen juo alkoholi ja pitää meteliä keskellä päivää vuoden ajasta riippuen.

62. Hidasteita lisää Ojamonkadun alkuun ja Keskilohjantielle!! "Peltipoliiseja" keskustaankin ja ulos lähteville teille. 40 rajoitusta kun ei monetkaan noudata. Katuvalot yöksi palamaan ja päiväksi pois päältä. Ja talviliukat kun tulossa, niin muistui mieleen kevyenliikenteen auraus sileällä terällä. Jälki on liukas kuin peili.Miksi ihmeessä?? Eikö voisi aurata hampmastetulla terällä, ettei jalankulkija liukastelisi koko kävelymatkaansa.

63. Autojen ja varsinkin isojen autojen pysäköinti mihin sattuu kapeidenkin katujen varsilla, näkyvyys estyy ja tilaa muille ei ole. Talven tullen huono hiekoitus ja kävelyteiden kunnossapito keskustassakin, saati sitten reunamilla!

64. Nuorille kotiintuloajat!

65. Kaupunki voisi valvoa turvallisuutta vähän nykyistä paremmin. Nykyään tuntuu, ettei yleistä valvontaa juuri ole. Pieni vinkki: ns. Vaakunan risteuksen liikenne voisi sujua huomattavasti nykyistä paremmin liikenneympyrän avulla. Se on hyvin tukkoinen kohta sekä aamulla ennen klo 8:00 että myös iltapäivästä klo 16:00 jälkeen.

66. Kaupungissa toimivat viranomaiset/viranhaltijat tuntuvat ylläpitävän jonkinlaista omaa seuloa ja kotikutoisia käytäntöjä, joihin pitäisi jotenkin ko. organisaatioitten sisältä puuttua.

67. Kouluille talonmiehet tai videovalvonta

68. Miksi katuvalot eivät ole päällä ennen klo 6:ta. On erittäin ikävää kulkea töihin pimeässä. Ja kun ne ovat päällä on monet lamputa pimeänä!!!!

69. Kouluihin ja päiväkotihin ehdottomasti kameravalvontaa. Ei voi tulla kalliimmaksi kun jokaviikkoinen jälkien korjaus. Poliisi näkyvämmiin katukuvaan, jos resurssissa mahdollisuutta.

70. Vaikkei valvonnan lisääntymisellä ilkeiden ja rikollisuuden syitä pystytäkään poistamaan on yhteiskunnan (Lohjan) mielestäni osoitettava missä kulkee hyväksyttävän ja ei hyväksyttävän käytöksen rajat. Nollatoleranssi ei mielestäni ole huono ajatus. Järjestysvallan tulisi näkyä enemmän ja puuttua asioihin ei toivottavan käytöksen ilmetessä.

71. Valaistusta pimeisiin paikkoihin. Valoisuutta voi lisätä harventamalla puustoa esimerkiksi voin esittää että Harjun koulun Hangon puoleinen pihavoi alue on pelottava pimeällä. Sieltä voisi puustoa vähentää niin nuorisoo olisi hieman enempi näkyvillä eikä tekisi tuhoja.

72. Liian vähän valvontaa, liian vähän katuvaloja, liian lepsuja vanhempia, joiden lapset juoksevat kylillä yötä myöden...

73. nuorille pitää saada esim. Muujalassa lisää tekemistä ja kokoontumispaikka valvottuna jotta koulun ja pk:n pihoilta saadaan ns. vanhemmat eli pussikaljaporukat pois. nyt samassa pyöräi sekä ala-aste että yläasteikäisiä ja mistäpä muualta se malli otetaan kuin vanhemmilta lapsilta?

74. Kaupungin turvallisuus ja koko elämän turvattomuus astuu kuvaan kun ihminen vanhenee ja saa vaivoja. Varsinkin yksinään asuvat - vielä toimintakykyiset - ihmiset ovat tunteneet suurta turvattomuutta siitä, että vanhusten laitospaikkoja vähennetään. Joka ikinen joka on tehnyt töitä vanhusalalla, tietää, miten kiitollinen vanhus silloin on, kun hän saa paikan laitoksesta oltuaan sitä ennen suljettujen ovien takana yksin asunnossaan. Meillä ei kerta kaikkiaan ole kotihoitajistoa tarpeeksi. Ja vaikka heitä kävisi neljäkin kertaa päivässä vanhuksen luona, he saattavat olla vain hetken, muu aika on yksinoloa, pelottavaa. Sitäpaitsi monelle vanhukselle on hyvin pelottavaa, kun omia avaimia on monella avustajalla. On selvää, että omassa kodissa kuka tahansa sanoo asuvansa mieluummin, mutta kokemus kertoo, että ei se sitten enää ole niin toivottua, kun kunto huononee eikä omaisia ole lähelläkään. Vanhustenhuollon henkilökunnan määrää pitää nostaa, mutta ennenkaikkea koulutusta ja ihmisen kohtaamisen taitoa. Turvallisuus syntyy myös vuorovaikutuksesta, miten ymmärrettävää ja kotoista se on. Tunnetaan myös turvattomuutta lasten puolesta. Taannoin mm Metsolan koulun alueella liikkui epämääräisiä houkutteijoita. Alueelle on rakennettu leikkipuisto keskelle metsää! On lymyypaikkoja ja pimeitä kohtia teilläkin. Kouluun alkaa olla kilometrin uusia taloita. Rakentamisen turvanäkökohdat, onko niitä otettu huomioon? Millä tavoin eri ikäisten asukkaiden asutuksen arvellaan sijoittuvan, kun kaavoitetaan, miten otetaan huomioon esim. luonnonolosuhteiden tai välimatkojen tai yhteisten tilojen suunnittelu yhteiskunnallisten tosiasioiden valossa. Kun esim. keskustaan rakennettuihin kerrostaloihin muutti melkein yksinomaan eläkeläisiä, tiedettiinkö siitä visioista kertoa rakentajille? otettiinkö siinä mm turvallisuusnäkökohtia huomioon liikkumisen kuin asumisenkin suhteen??

75. Panostakaa nuoriin, sieltä se lähtee!!!

76. Kaupunki kaavoittaa ja myy omistamiaan tontteja eikä kuitenkaan huolehdi infrastuktuurista (esim. valot kulkuteillä ja pyörätiet). Käsittämätöntä täällä Routiolla taajama-alueella, lapset kulkevat kouluun kapeaa, mutkaista tietä jolla ei ole katuvaloja tai pyörätietä. Lähin leikkipaikkakin on kyseisen valottoman ja pyörätietömän matkan päässä. Lisäksi Roution tien pyörätietä olisi ehdottomasti jatkettava Vanhaan Routioon ennenkuin taas kaupunki rupeaa myymään tontteja sieltä. Talvella tie kapenee entisestään ja on jo nyt mäkinen ja mutkainen. Ei oli kovinkaan turvallinen edes kesäaikaa saati sitten talvella. Lisäksi tiessä on jopa reikiä, joita autoilijat väistelee, toivottavasti ketään ei tule vastaan autolla, ainakaan jalan tai polkupyörällä.

77. Eräs kuntalainen ihmetteli suuresti, että Monkolan kameravalvontaan ja vielä sisätiloihin ollaan tuhaamassa kymmeniätuhansia veroeurojamme! Ja minä olen kauhuissani, voiko se olla totta? Että minun rakkaassa pienessä kotikaupungissanikin! Kyllä valta sokaisee. Suosittelemme teille päättäjät yöpöydällemme Seppo Konttisen juuri ilmestyneen kirjan 'Salainen pankkituki'.

78. Yleensä turvallisuuden heikkeneminen liittyy sosiaaliin ja tasa-arvokysymyksiin, joissa Lohja on menossa huonompaan suuntaan. Valvonnan ja järjestyksenpidon rooli on toissijainen, jos ongelmien syntyyn ei osata puuttua. Toisaalta turvallisuutta ja viihtyisyyttä heikentävään hoitittomaan liikennekäyttäytymiseen, mm. kaahaamiseen ilta- ja yöaikaan, olisi ajoissa pitänyt puuttua valvonnan tehostamisella, mutta niin ei ole haluttu tehdä, joten nyt täydellinen piittamattomuus ja hoitittomuus on vallalla.

79. Päivittäin ydinkeskustassa on tilanteita, joissa yksityisautoilijat vaarantavat jalankulkijoiden turvallisuuden suojateillä, joissa ei ole valo-ohjausta. Lisäksi Prismakeskuksen Laurinkadun ympyräristeyksen päädyssä jakeluautot ajavat varomattomasti jalankulkualueilla. Päivittäin vaaratilanteita jalankulkijoille, erityisesti vanhuksille ja lapsille. Miksi jakeluauto liikenne sallitaan em. alueella?

80. Prismakeskuksen ympärillä jakeluautot ajavat päivittäin jalankulkualueilla huomioimatta jalankulkijoiden turvallisuutta. Em. autojen teräväkulmaiset lastauslavat jalankulkijoiden tiellä ovat huomattava turvallisuusriski! Voisivatko kaupungin tehokkaat parkkivalvojat puuttua myös tähän.

81. Liikennejärjestelyt Virkalassa on surkeasti hoidettu! Toivon mukaan alkanut korjaustyö onnistuu hyvin, mutta pahinpaan ongelmaan ei tule ratkaisua, nimittäin Virkkalantien/Maksjoentien ja junaradan tasoristeys. Päivittäin kulkee sieltä useita busseja täynnä koululaisia, valtavasti muutakin liikennettä, toivottavasti emme tarvitse kokea suuronnettomuutta ennenkuin siihen tulee turvallinen ratkaisu!! Vappulantien varteen pitää myös rakentaa kevyenliikenteen väylä koko matkalle, ei vaadi kun vähän viitseliäisyyttä! Toivottavasti kun torin kunnostus on valmis niin sen päivittäisen siivoukseen löytyy varoja koska tänä päivänä se on hoidettu erittäin huonosti.

82. Katuvalot palamaan pimeimpänä aikana. Kesällä ja alkuillasta ei niikään tarvita valoja. Lehdenjakan turvallisuuttakin pitää ajatella.

83. Maksan kiinteistövero samalla lailla kuin kuapungissakin asuvat, katuvalot päälle myös tänne Nummentaakse viikonloppuoina.

84. Puistokadulla Metsolan koulun kohdalla on erittäin vaarallinen suojatie, jota ylittettäessä on todellisessa vaarassa joutua auton alle varsinkin pimeällä ja liukkaalla. Autot tulevat Gunnarlasta mutkan takaa kovaa vauhtia ja "läheltä piti" tapauksia on päivittäin. Suojatietä käyttää moni koululainen. Suojatien kohdalle olisi ehdottomasti saatava hidaste. Vauhdit Puistokadulla ovat muutenkin korkeita ja rekkoja päivittäin paljon, joten tie koulun kohdalla on erittäin turvaton. Lisäksi kadun varrella olevat puskat haittaavat korkeina ollessa näkyvyyttä niin autosta kuin suojatien reunassa seisossa ja ne olisi ehdottomasti pidettävä matalina.

85. Katuvalot. On vaikea ymmärtää miksi kaikki katuvalot sammutetaan yöllä. Tekniikka avuksi ja sammutetaan esim. joka toinen lamppu. Omien havaintojen mukaan valot ovat päällä aamuisin vaikka ukkona on jo valoisa. On varmaan mahdollista parantaa katuvalaistusta energiatehokkaaksi.

86. Iltaisin/bisin liikkeessä aina käytettävä taksi.

87. - Vihdinkadulle jonkinlainen rajoitteinen ajokielto yöllä tai ainakin tyhjäkäynti-kielto kun normaalit järjestysäänöt eivät päde. - Ravintola Lohen musiikki jyskyttää taas remontin jälkeen yöllä kuten ennenkin valvottaen naapurustoa. - Nyyrikinkadulle yöllä välillä nopeusvalvontaa

88. Liikennejärjestelyt Tynninharjulla. Mielestäni pitäisi rakentaa kiertoliittymä siihen missä on tiet sairaalasta, Virkkalan suunnasta, Lohjan suunnasta ja Lidl- Veikon Kone-Giganti- suunnasta, eikä missään nimessä mitään liikennevaloja. Silloin liikenne tukkeutuu. Nykyisellään se on erittäin vaarallinen ja hankala paikka.

89. Nummentien vaaralliset keskikorokkeet pois ja toisenlainen ratkaisu asialle.

90. kaupungin sisäisille päiväyille enemmän valvontaa tai muita keinoja, esim. hidasteita, ympyröitä, valoja, pyöräteitä ym. turvaamaan kansalaisten liikkumista paikasta toiseen

91. Harmittaa yleiseen omaisuuteen kohdistuva ilkivalta. Ja liikennekäyttäytymisessä olisi kovasti parantamisen varaa. Yritän itse katsella peiliin ja toimia esimerkkinä käyttäytymällä siten kuin toivoisin muidenkin käyttäytyvän. Lohjaa pidän turvallisena ja erittäin mukavana asuinpaikkana!

92. 1) Liikennevaloja pitäisi välttää ja liikenneympyröitä (riittävän isoja) pitäisi suosia. Liikenneympyrät kun toimivat aina reaaliaikaisesti, eivätkä mene koskaan epäkuntoon. 2) Lisää pysäköinninvalvoja, jotta kerkiäisivät joka päivä muuallekin kuin keskustaan. Ihmiset pysäköivät jatkuvasti aivan miten sattuu. 3) Romuautojen poistaminen kaduilta pitäisi tapahtua nopeasti, ennenkuin joku älypää ehtii sytyttää ne tuleen. 4) Pahimpien Lohjalla asuvien tai tuomittujen rikollisten (murhaajien, raiskaajien, pedofiilien, rattijuoppojen, huijareitten ja varkaiden) nimet kuvat ja osoitteet pitäisi saattaa julkiseksi ja helposti nähtävilläolevaksi. Turha puhua paskaa mistään yksityisyyden suojasta näiden kohdalla, koska eivät sitä itsekään noudata.

93. Lohja on ihana ja ihmisläheinen kaupunki, joka on kuitenkin myös kasvukeskus. Se tulee huomioida myös turvallisuussuunnitelmissa. Kiitos että teette tämän kyselyn - toivon että vastaukset johtavat myös toimenpiteisiin.

94. Varhainen puuttuminen (joskus tuntuu, että kukaan ei uskalla puuttua, vaikka ongelmia nähdään --> asennekasvatusta?) - turvaverkot (viranomaiset, joilla mahdollisuus puuttua asioihin) --> näille toimijoille riittävät resurssit (= kustannus ehkä nyt, mutta säästää tulevaisuudessa) - moniammatillisen yhteistyön edelleen kehittäminen (=toiminnan tehostamista ja varmasti myös resurssien säästöä) Olen iloinen, että tällaista turvallisuussuunnitelmaa tehdään - odotan jatkoa ja toivottavasti asian etenemisestä tiedotetaan ja että suunnitelma johtaa myös konkreettisiin toimenpiteisiin. Kiitos kysymästä ja turvallista syksyn jatkoa!

95. kaduille hidasteita, yöpartiointia lisää viikonloppuisin ja varsinkin kesäisin.

96. Liikenneturvallisuus erityisesti koulujen läheisyydessä tulisi ottaa erityistarkasteluun.

97. Katujen ja teiden kuntotaso koko Lohjan kaupungin alueella ei nykyisestään voi enää suuremmin heiketä.

98. Karstuntiellä moottoritien tulon jälkeen on autojen nopeudet kasvaneet PALJON. Ehdottaisin avain paikkoihin nopeuden hidattamiseksi liikennetöyssyjä. Nämä nopeudet ylittävät aika-ajoin 80 km/h nopeuden vaikka rajoitus on 50 km/h.

Lohjan kaupungin turvallisuuksuunnitelma

OSA III: Kaupungin sisäisen toimintaympäristön näkö- kulma

Kaupunginhallitus 15.11.2010
Kaupunginvaltuusto 8.12.2010

Sisällysluettelo:

1 JOHDANTO.....	2
2 YHTEENVETO TULOSALUEIDEN SEKÄ KAUPUNGIN VUOKRATALOYHTIÖIDEN TURVALLISUUSRISKIEN KARTOITUKSESTA.....	3

1 JOHDANTO

Lohjan kaupungin turvallisuussuunnittelu kaupungin oman sisäisen toimintaympäristön näkökulmasta painottuu suurelta osin työsuojelullisiin painopistealueisiin. Tämän lisäksi tulosalueiden edustajista muodostettu moniammatillinen työryhmä on kartoittanut turvallisuuteen liittyviä riskejä, hallintakeinoja ja vastuutahoja asiakkaiden eli lähinnä Lohjan kaupungin asukkaiden näkökulmasta. Riskilähtöinen lähestymistapa perustuu Lohjan kaupungin kokonaisvaltaiseen riskienhallintaan, jota on selvitetty tämän raportin osiossa 1 (kappale 1.4: Lohjan kaupungin riskiviitekehys). Kartoittamisen välineenä on ollut Lohjan kaupungin strategisten riskien dokumentoinnissa hyödynnetty riskianalyysitaulukko, jota on mukautettu turvallisuuskäsitelmään soveltuvaksi. Tulosalueiden riskianalyyseissa on kartoitettu seuraavat asiat:

- Turvallisuusryhmä (riskiotsikko) ja sen alalajit (riskiotsikon alle yksilöidyt turvallisuutta uhkaavat riskit)
- Riskin merkittävyys ja riskin todennäköisyys asteikolla 1-5 Riskikerroin (merkittävyys * todennäköisyys) riskien kriittisyyden ja priorisoinnin selvittämiseksi
- Riskin hallinta-/ehkäisykeinot
- Vastuhenkilö kaupungin organisaatiossa

Kaupungin työympäristöön kohdistuvia turvallisuuskäsitelmiä on pohdittu keskitetysti myös kaupungin kaikkien toimialojen yhteisessä johtoryhmien seminaarissa marraskuussa 2008. Ryhmätöiden tuloksena saatiin kolme laajempaa painopistealuetta, jotka ovat:

- 1) Turvallinen työympäristö
- 2) Tietoturva ja tietoyhteiskunnan haasteet
- 3) Kaupungin tuottaminen palvelujen turvallisuus

Yllä mainittujen asiakokonaisuuksien hallintaan liittyviä alakohtia ja toimenpiteitä on yhteenvedona käsitelty tämän turvallisuussuunnitelman osiossa I ja kappaleessa 2.2. Tarkemmat hallintakeinot tulevat esille tulosalueiden riskikartoituksissa, jotka ovat tämän raportin liitteinä.

2 YHTEENVETO TULOSALUEIDEN SEKÄ KAUPUNGIN VUOKRATALOYHTIÖIDEN TURVALLISUUSRISKIEN KARTOITUKSESTA

Lohjan kaupungin eri tulosalueiden laatimien turvallisuutta uhkaavien riskien analysoinnin tuloksena saatiin 8 riskianalyysia sekä lisäksi kaupungin suurimpien vuokrataloyhtiöiden riskianalyysit (5 kpl), jotka toteutti TAN-yhtiöt isännöitsijän toimeksiannosta. Yllä mainittujen tulosalueiden erillisten turvallisuuteen kohdistuvien riskianalyysien lisäksi on hyödynnetty strategisia riskianalyysseja (mm. vanhuspalvelut ja tietohallinto), joissa yhtenä merkittävänä riskiryhmänä ovat henkilöstö-, työväline-/toimitila-, tietoteknologiariskit. Lohjan kaupungin työsuojelupäällikkö on myös välittänyt tietoja työsuojelussa havaituista ongelmista ja kehittämiskohdista ja ne on otettu huomioon alla olevassa yhteenvedossa. **Alla olevassa yhteenvedossa on kaupunkiorganisaation sisäistä turvallisuutta kartoittaneen työryhmän esitys merkittävimmistä sisäiseen työympäristöön ja palvelujen tuottamisprosessiin kohdistuvista turvallisuusriskeistä ja niiden hallintakeinoista.** Ennalta ehkäisevät, työkykyä ylläpitävät ja parantavat työsuojelulliset toimenpiteet ovat ratkaisevia näiden riskien hallinnassa.

Työsuojelullinen näkökulma

Riskialue:	Riskin hallintakeino	Vastuutaho/henkilö kaupungin organisaatiossa
HENKILÖSTÖRISKIT		
Työuupumus ja siitä aiheutuvat lieveilmiöt (esim. heikko työilmapiiri)	Perustehtävän selkeys, priorisoinnit, mahdollisuus vaikuttaa omaan työn kuvaansa, esimiesten tuki, työnohjaus, koulutus	Esimiehet, toimialojen johto, henkilöstöhallinto ja työterveyshuolto
Työn fyysinen kuormittavuus	Apuvälineiden käyttö, koulutus, ergonomiset ja toimivat työtilat ja -välineet	Esimiehet, työntekijät, työterveyshuolto ja tilapalvelut
Työn henkinen kuormittavuus (esim. jatkuva kiire, työmäärän lisääntyminen erilaisten kehitysprojektien ja seudullisen yhteistyön myötä, yksintyöskentely)	Omien rajojen tunnistaminen ha rajanveto, riittävä henkilökunta (resurssit), työnohjaus	Esimiehet, toimialojen ja tulosalueiden johto, työntekijät, henkilöstöhallinto ja työterveyshuolto
Työntekijän kokema fyysinen ja psyykinen väkivalta: aggressiiviset asiakkaat (esim. päihtyneet asiakkaat, ärtyneet asiakkaat)	Henkilökunnan turvallisuuskoulutus ja ohjeistus, vuorovaikutustaidot, fyysiset itsepuolustustaidot, haastavien tilanteiden ennakointi ja työparin käyttäminen (jos mahdollista), oma hallittu vetäytyminen vaaratilanteesta, turvapalvelut (mm. kameravalvonta, ovipuhelimet, hälytykset, vartijapalvelu), asiakkaan vastaanottaminen mahdollisimman lähellä poistumistietä (oman	Esimiehet, työsuojelu

	poistumistien varmistaminen), läheltä piti – tilanteiden läpikäynti	
Altistuminen tartuntataudeille	Henkilökunnan ajan tasalla olevat rokotukset, suojavarusteiden (mm. hansikkaat) käyttäminen, ohjeet pistovammojen osalta, hyvä hygienia ja tartuntoja ehkäisevät työskentelykäytännöt, asianmukaiset eristystilat, ajan tasalla olevat poikkeusolojen suunnitelmat (pandemia), koulutus ja tiedottaminen (turvallisuusohjeet)	Esimiehet, työntekijät ja työterveyshuolto
Kotikäynnit asiakkaan luona	Kunnioittava ja arvostava asenne asiakasta ja tämän kotia kohtaan, kännykkä helposti saatavilla, ilmapiirin tunnustelu ennen sisälle menoa, kotikäyntiosoitteen antaminen tiedoksi työkavereille, oman pakoreitin varmistaminen (esim. auton keula menosuuntaan)	Työntekijät ja esimiehet
Työntekijöiden työtaturmat ja sairaskohtaukset	Työsuojelukäynneillä tehtyjen toimenpide-ehtotusten toteuttaminen, työntekijöiden kouluttaminen (EA-taidot, laitteiden käyttökoulutus), hyvät työtilat, asianmukaiset suojavarusteet säännöllinen laitteiden huolto	Esimiehet ja työntekijät, työsuojelu ja työterveyshuolto
Henkilöstön saatavuus (lähinnä perusturvakeskus) ja sen vaikutus työssä jaksamiseen (työkuorma) ja yksin työskentelyyn.	Hyvä työnantajaimago, osallistavat johtamisjärjestelmät, kohtuullinen työmäärä ja erikoistumismahdollisuudet, kilpailukykyinen palkka	Esimiehet, toimialojen ja tulosalueiden johto, henkilöstöhallinto ja henkilöstöjaosto

Riskialue: TYÖPROSESSEIHIN, TYÖTILOIHIN JA TYÖVÄLINEISIIN LIITTYVÄT RISKIT	Riskin hallintakeino	Vastuutaho/henkilö kaupungin organisaatiossa
Asiakasturvallisuus: potilasturvallisuus, lasten turvallisuus päiväkodeissa ja kouluissa, infektiot	Ammattitaitoinen henkilökunta, koulutus, perehdytys ja osaamisen varmistaminen, riittävä seuranta, hyvä hygienia, käyttötarkoitukseen soveltuvat tilat ja välineet	Esimiehet ja työntekijät, toimialojen ja tulosalueiden johto, tilahallinto
Putoamisvaara telineiltä, nostimilta ja katoilta, ahtaat ja likaiset paikat, huonokuntoiset rakennukset, epähygieeniset tarkastusolosuhteet	Perehdytys ja koulutus, työkokemus, työturvallisuus (mm. asianmukaiset suojavarusteet), työjärjestelyt	Esimiehet ja työntekijät, työsuojelu
Kiinteistön toiminta: ilmanvaihdon toimivuus (sisäilman laatu), lämmitys ja käyttövesi, melu, piha-alueen vaaratekijät	Ilmanvaihdon mitoitukset suhteessa käyttäjämäärään, varautumissuunnitelmat (valaistus, lämpö, vesi), ääntä vaimentavien materiaalien käyttö, piha-alueen valaistus, liukkauden torjunta, aidat ja portit	Tilahallinto, esimiehet ja työntekijät (velvollisuus ilmoittaa havaitsemistaan epäkohdista)
Ympäristöstä aiheutuvat riskit (esim. vilkasliikenteiset tiet, vesistö)	Rakennusten sijoittelu kaavoitusvaiheessa, suoja- aidat, esteet, jatkuva valvonta (varhaiskasvatus)	Kaupunkisuunnittelukeskus, esimiehet ja työntekijät
Henkilökunnan riittävyys ja kelpoisuus (lähinnä perusturva ja varhaiskasvatus)	Toimiva rekrytointi, kilpailukykyinen palkkaus, varahenkilöjärjestelmä	Toimialojen ja tulosalueiden hohto, henkilöstöhallinto ja henkilöstöjaosto
Vaaralliset aineet ja välineet kuten esim. huumeneulat kaupungin tiloissa ja maastossa	Turvallisuuskoulutus, riittävä työkokemus	Esimiehet ja työntekijät, työsuojelu
Tietojärjestelmien toimintahäiriöt (asiakastietoja sisältävät järjestelmät); 24/7/365 käytettävyys	Käyttöopastus, toimivat HelpDesk-palvelut, tietojen varmuuskopiointi, varasuunnitelmat (mm. manuaalinen asiakastietojen kirjaaminen)	Tietohallinto, työntekijät ja esimiehet

Riskialue:	Riskin hallintakeino	Vastuutaho/henkilö kaupungin organisaatiossa
TIETOTURVARISKIT		
Asiakastietojen käsittely (luottamukselliset tiedot) ja niiden arkistointi	Tietoturvakoulutus, automaattiset ohjelmakontrollit	Esimiehet ja työntekijät, hallintojohtaja, tietohallintopäällikkö ja tarkastuspäällikkö
Tietosuojavuodot	Salassapitovelvollisuuden ohjeet, selkokielelliset ohjelmistolokit (tietoisuus niistä), tietosuoja- ja tietoturvakoulutus, sähköisen viestinnän ohjeistus, tietoturvan ”road show” kaupungin tulosalueiden esimiehille, tietosuojavastavan nimeäminen	Esimiehet, ohjelmistojen pääkäyttäjät, tietohallintopäällikkö ja tarkastuspäällikkö
Tietotekninen turvallisuus	Ajan tasainen virussuojaus, tiedostojen ja tietojen salauskäytännöt (esim. kryptaus), turvaohjeet ja niistä tiedottaminen	Tietohallinto ja työntekijät, esimiehet
Salasana- ja käyttäjätunnuskulttuuri	Identiteetinhallinnan käyttöönotto	Esimiehet ja työntekijät, tietohallinto
Hyväksymismenettely käyttöoikeuksien jakamisessa	Identiteetinhallinnan käyttöönotto, esimiesten perehdytys ja varovaisuuden periaatteen noudattaminen	Esimiehet ja tietohallinto
Langattomien tietoverkkojen tietoturvallisuus (mm, WLAN ja käyttäjäluokkahallinta)	Turhat portit suljetaan, vanhojen kytkimien uusiminen (wlanit käyttöön), laitteiden uusiminen ja autentikointi vierailijaverkkoon	Tietohallinto
Rekisteriselosteiden jatkuva ylläpito	Tietoturvan ”road show”: rekisteriselosteiden päivitykset	Ohjelmien pääkäyttäjät, hallintojohtaja, tulosalueiden ja toimialojen johto
Kulunvalvonnan toimivuus ja seuranta	Kulunvalvontajärjestelmien päivittäminen, avainturvallisuudesta huolehtiminen, nykyaikaiset kulunvalvontajärjestelmät	Tilahallinto, asiakaspalvelukeskus, tietohallinto ja työntekijät

Asiakasnäkökulma

Riskialue: ASIAKKAISIIN JA ASUKKAISIIN KOHDISTUVAT RISKIT	Riskin hallintakeino	Vastuutaho/henkilö kaupungin organisaatiossa
Syrjäytyminen ja sen lieveilmiöt (mm. päihteiden käytön lisääntyminen)	Ennalta ehkäisevät toimintamallit ja niiden toteuttaminen ja yhteistyö poliisin ja kolmansien osapuolien (järjestöt, seurakunta jne.) kanssa	Esimiehet ja työntekijät
Koulujen ja päiväkotien pihojen liikennejärjestelyt	Nykyistä parempi suunnittelu ja toteutus	Isännöitsijät, rehtorit ja päiväkodin johtajat
Kouluilta ja päiväkodeilta kaduille tuleva liikenne	Liikennesuunnittelu	Kaavoitus, tiemestari
Asiakkaan kokeman fyysisen väkivallan uhka (esim. nuorisotilat)	Turvallisuussuunnitelma, väkivallaton ilmapiiri, päihteettömyys, vartiopalvelut	Esimiehet ja työntekijät
Vesiongelmien (puhtaan veden saanti ja käsittely, jäteveden käsittely): vedenottamoiden sabotointi ja ilkivalta, ottamon lähialueen ympäristövahinko ja pumppaamoiden tekniset viat, pitkät sähkökatkot, verkoston käyttäjien tietämättömyys ja huolimattomuus, virheellisesti tehdyt putkityöt ja kytkennät verkostoon, oman henkilöstön inhimilliset erehdykset	Alueiden suojaus, lukitus, valvonta, tarvittaessa vartiointi, laitteistojen ennakoiva huolto ja tarvittaessa uusinta, säännölliset tarkastukset, verkoston käyttäjien ohjeistus, oman henkilökunnan ammattitaito ja kokemus-/koulutus , ammattitaitoisen henkilökunnan saannin (rekrytointi) varmistaminen ja hiljaisen tiedon siirtyminen nykyisen henkilöstön eläköityessä	Ympäristöterveydenhuolto, katupäällikkö, vesihuoltopäällikkö, käyttöpäällikkö ja lvi-tarkastajat
Kaupungin kiinteistöjen paloturvallisuus	Asianmukaiset palo- ja pelastusvälineet, poistumisteiden esteettömyys ja asianmukaiset merkinnät, henkilökunnan säännöllinen koulutus ja hälytysjärjestelmien testaukset, sprinklerit	Tilahallinto, esimiehet ja työntekijät, työsuojelu
Hoitovirheet (esim. lääkevirheet)	Perehdytys ja jatkuva koulutus, toimivat seurantajärjestelmät	Esimiehet ja työntekijät

Riskialue: KAUPUNGIN TILOIHIN JA ALUEISIIN KOHDISTUVA ILKIVALTA	Riskin hallintakeino	Vastuutaho/henkilö kaupungin organisaatiossa
Ikkunoiden ja valaisimien rikkomiset	Valvonta ja vartiointi	Henkilökunta, tilapalvelut ja vartiointiliike
Juomapullojen särkeminen sisäänkäyntien läheisyydessä	Valvonta ja vartiointi	Henkilökunta, tilapalvelut ja vartiointiliike
Graffitien piirtely ulkoseiniin	Valvonta ja vartiointi	Henkilökunta, tilapalvelut ja vartiointiliike
Pihojen yleinen roskaaminen	Valvonta ja vartiointi	Henkilökunta, tilapalvelut ja vartiointiliike
Varkaudet	Valvonta ja vartiointi	Henkilökunta, tilapalvelut ja vartiointiliike
Tulipalojen sytyttämisyritykset	Valvonta ja vartiointi	Henkilökunta, tilapalvelut ja vartiointiliike

Riskialue: VUOKRATALOYHTIÖIDEN ASUKASTURVALLISUUS-RISKIT	Riskin hallintakeino	Vastuutaho/henkilö kaupungin organisaatiossa
Avainten luovuttaminen talojen ulkopuolisille henkilöille	Numerosarjojen uusiminen, asukkaiden valistus	Isännöitsijä
Kellareihin, pysäköintialueisiin, leikkikenttiin ym. yleisiin tiloihin kohdistuva ilkivalta	Kameravalvonta, valaistuksen lisääminen, asukkaiden-/muiden silminnäköjen puuttumiskynnyksen madaltaminen	Isännöitsijä
Alkoholin ja huumeiden käytön seurauksena olevat häiriöt (mm. tapaturmat, pahoinpitelyt, järjestyshäiriöt)	Tiukempi valvonta	Isännöitsijä
Huumeiden ja alkoholin myynti	Viranomaisvalvonta, kameravalvonta	Isännöitsijä
Juhlinta huoneistoissa iltaisin ja öisin	Poliisin tiukempi puuttumiskynnys asiaan	Isännöitsijä
Rappujen, piha-alueiden ja pysäköintialueiden valaistus	Valaistuksen lisääminen	Isännöitsijä

Kiinteistöjen ajoväylien ja pelastusteiden aukipito	Liikennesuunnittelu, kantavuuksien parannus, pelastusteiden suunnittelu takautuvasti	Isännöitsijä
Alkusammutuskaluston, huoneistojen ja yleisten tilojen palovaroittimien ja savunpoistoikkunoiden/luukkujen puuttuminen	Alkusammutuskaluston hankkiminen, asukkaiden koulutus, huoneistojen ja yleisten tilojen säännölliset palotarkastukset, poistoikkunoiden ja luukkujen hankinnat saneerausten yhteydessä	Isännöitsijä

Lohjan kaupungin turvallisuussuunnitelma

OSA IV: Arjen turvallisuussuunnitelman toimenpideohjelma vuosille 2010 - 2017

Kaupunginhallitus 15.11.2010
Kaupunginvaltuusto 8.12.2010

Painopistealue	Konkreettiset toimenpiteet turvallisuuden edistämiseksi	Toteutusaikataulu (vuositasolla)	Vastuuhenkilö kaupungin organisaatiossa
Nuorten syrjäytymisen ehkäisy	1. Koulukiusaamista ehkäistään LuKa – hankkeen avulla (= luokkahengen ja kaveruuden parantaminen). Hanketta vetää erityisnuorisotyöntekijä yhdessä alueellisen nuoriso-ohjaajan kanssa. Toteuttamiseen osallistuvat myös koulun puolelta koulukuraattori ja/tai koulu-terveydenhoitaja. Luokkakohtainen toteutus, tapaamiskertoja 3-4 / luokka. Osallistava ja vuorovaikutteinen prosessi yhdessä oppilaiden kanssa. Viimeisellä tapaamiskerralla myös luokan omaa arviota siitä, onko luokan yhteishenki parantanut ja koulukiusaaminen vähentynyt.	Käynnistyy vuonna 2010 osapäiväisellä työntekijällä ELY -keskuksen rahoituksen turvin. Tarkoitus anoa jatkorahoitusta myös seuraavalle vuodelle.	Nuorisotoimi: nuorisotoimen-päällikkö / erityisnuoriso-työntekijä
	2. Nuorisotyössä panostetaan varhaiseen puuttumiseen, jossa Omin Jaloin – työllä on suuri merkitys. Myös alueellisen nuorisotyön (= nuorisotalotyö) panostetaan entistä enemmän nuoren tilanteeseen puuttumiseen jo varhaisessa vaiheessa ja nuoret jatko ohjataan tarvittavien palveluiden piiriin. Yhteistyö eri toimijatahojen kanssa on tiivistä.	Omin Jaloin – hanke on aloitettu vuonna 2009 ja jatkuu syksyyn 2011 asti. Muilta osin varhainen puuttuminen on jatkuvaa toimintaa.	Nuorisotoimi: nuorisotoimen-päällikkö + muu henkilöstö, Omin Jaloin – hankkeen projektityöntekijä

	<p>3. Nuorisotyöttömyydestä/päihteistä tms. aiheutuvaa yhteiskunnasta syrjäytymistä ehkäistään nuoria aktivoivan toiminnan avulla. Omalta osaltaan Nuorisotyöpaja kohdentaa palveluitaan syrjäytymässä olevien tai jo syrjäytyneiden nuorten yhteiskuntaan kiinnittämiseen tarjoamalla työharjoittelumahdollisuuksia ja elämänhallinnan tukea.</p> <p>Nuorten tuki- ja neuvontakeskus Linkki ohjaa nuoria työelämään, koulutukseen ja muiden tarvittavien palveluiden piiriin. Moniammatillinen yli hallintorajat ylittävä yhteistyö on laajaa.</p> <p>a. Nuorisotyöttömyyshanke työllistää 68 nuorta kaupungin b. eri organisaatioihin ensin 2 kuukauden harjoittelujaksolla c. ja tämän jälkeen 6 kuukauden palkkatukijaksolla.</p>	<p>Koko ajan toiminnassa mukana olevaa työtä.</p> <p>Vuosi 2010</p>	<p>Nuorisotoimenpäällikkö ja erityisnuorisotyön tiimi</p> <p>Sivistysjohtaja</p>
	<p>4. Koulukiusaamiseen puututaan myös opetustoimen Kiva-koulu-ohjelmalla ja suoralla kotien ja koulujen välisellä yhteistyöllä.</p> <p>Oppilashuollon kehittämishankkeella parannetaan moniammatillista yhteistyötä ja varhaisen tuen tehoa.</p>	<p>Toiminnassa. Oppilashuollon hanke jatkuu vuoden 2011 loppuun.</p>	<p>Opetuspäällikkö</p>
	<p>5. Koulujen fyysinen turvallisuus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Riskikartoitukset yksiköittäin ja yhteistyö työsuojelun kanssa 	<p>Toiminnassa.</p>	<p>Opetuspäällikkö</p>

Kriisiviestintä	Kriisiviestintäohje on laadittu	Jalkautus vuonna 2011 + jatkuva prosessi	Hallintojohtaja /henkilöstön kehittämispäällikkö
Kolmannen sektorin (SPR, seurakunnat jne.) kanssa tehtävä yhteistyö kaupungin turvallisuuden edistämisessä	<ol style="list-style-type: none"> Asiakasturvallisuutta lisätään ostamalla / rahoittamalla kolmannen sektorin tuottamia tukipalveluja kuten kotouttamistoimintaa, tukihenkilötoimintaa, työllistämispalveluja. Lohjan perusturvakeskuksen ja Apuomena ry:n Lohjan Monitoimikeskus ry:n, Lovak/Kovak Oy:n välinen yhteistyö pohjautuu vuosittain tarkistettavaan kumppanuussopimukseen. Muita säännöllisiä yhteistyökumppaneita ovat mm Lohjan seudun työttömät ry, Lohjan seudun mielenterveysseura ja Parhaat Vuodet ry. Kolmannen sektorin harjoittamaa työllistämistoimintaa tuetaan kuntalisällä. Kuntalisää on myönnetty 15 eri työllistäjätaholle ja se on kohdentunut 68 työllistettyyn. Työllistämistoiminnan kautta tuotetaan mm osa vanhusväestön itsenäistä asumista tukevista avustavista palveluista. 	Kuntalisäkokeilu 2010-2011.	Sosiaalityön esimies
Rikostorjunta	<ol style="list-style-type: none"> Kameravalvonnan huomioonottaminen turvallisuutta lisäävänä tekijänä uudiskohteissa ja perusparannuskohteissa. Nykyisen kameraverkon tehostaminen/uusiminen tarpeen mukaan ja talousarvion puitteissa. Fyysiset kulunvalvontaratkaisut uudiskohteissa, peruskorjauskohteissa sekä tarpeen mukaan (erilliskohteet) 	Jatkuvaa käynnissä olevaa toimintaa. Jatkuvaa käynnissä olevaa toimintaa.	Tilahallinto Tilahallinto

	<p>3. Selvitys mahdollisuudesta pitää katuvalaistusta päällä kaikkialla taajamissa pimeinä aikoina.</p> <p>4. Rikosten ennaltaehkäisy yhdessä poliisi- ja pelastusviranomaisten kanssa. Valistuskampanjoiden suunnittelu, rakennusten ja rakenteiden suunnittelu (mm. roskakatosten ja roskisten paloturvallisuus), valaistuksen suunnittelu, valvontakampanjat, säännölliset yhteistyöpalaverit (ainakin 1 krt/v poliisin ja pelastuslaitoksen edustajien kanssa)</p>	<p>2011</p> <p>2011-</p>	<p>Katupäällikkö</p> <p>Länsi-Uudenmaan poliisilaitoksen ja Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen Lohjan yhteyshenkilöt (Aapo Isoaho ja Markku Hallamaa) sekä kaupungin vastuuhenkilöt</p>
--	--	--------------------------	--

<p>Tilojen uudis- ja korjausrakentamisen turvallisuusnäkökohdat</p>	<p>Poikkihallinnollinen yhteistyö</p> <p>1. Palveluverkon kehittäminen rakennukset-prosessi</p> <p>Tilaaja ja tuottaja</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Palveluverkko, tilat, kulut, mittarit b. Kiinteistö- ja tilaketjutarkastelu c. Analyysivaihe, palveluverkon tarkistus d. Tärkeys, harkinta, toimenpiteet e. Optimaalinen toiminnallinen kapasiteetti <p>2. Hankkeen vienti ja vaikutustahot -prosessi</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Kaupunkistrategia, palveluverkkoselvitys, kuntaliitokset b. Omistajuuden strategia, tilojen tehokas käyttö c. Käyttäjakeskus: tarveselvitys, hankeselvitys tilojen optimointi d. Tilapalvelut: osallistuminen ed, tilahankkeen prosessi, ylläpitoprosessi 	<p>Jatkuvaa toimintaa.</p>	<p>Tilahallintopäällikkö, työn tilaaja, työsuojeluorganisaatio</p>
--	--	----------------------------	--

	<ul style="list-style-type: none">e. Kaavoitusohjelma: kehikko, kaavoitusohjelmaf. Asemakaavoitus: kaavalliset lähtökohdat, kaavoittamineng. Kunnallistekniikka: lähtökohdat, liikenne, vaikutus kunnallistekniikkaan, toimenpiteeth. Rakennettavuusselvitykset: maapohja, kaatopaikkojen tiedosto, alustava pohjaselvitys, pohjatutkimukseti. Rakennuslupa ja valvonta: alustavat lähtökohdat ja määräykset, lupakäsittely <p>3. Tilahankkeen prosessi</p> <ul style="list-style-type: none">a. Hankkeen tarveselvityksen sekä hanke-suunnitelman tekee ja kokoaa käyttäjäkeskus tilapalveluiden avustuksellab. Hankkeen suunnittelutyö suoritetaan tilaa-jan kanssa yhteistyössä.c. Käyttäjäedustus on mukana hankkeen alusta lopun perehdyttämiseen saakka.d. Tavoitteena on luoda suunnittelukriteerit yhteistyössä. <p>4. Tekniset järjestelmät</p> <ul style="list-style-type: none">a. Tontinkäyttösuunnitelma, varmistetaan jalankulku, pyörä sekä auto- ja huoltoliikenne opastuksineen kiinteistöalueella ja liittymän yhteydessäb. Kamerajärjestelmien päivittäminen ja/tai uuden hankkiminen tarpeen mukaan, (ulko- ja sisätilat)		
--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none">c. Ulko- ja sisävalaistuksen riittävyyden varmistusd. Poistumistie/turvavalaistuksien päivittäminene. Lukitusjärjestelmät,<ul style="list-style-type: none">i. kulunvalvonnan käyttöönotto harkinnan mukaan,ii. ovilukkojen ja niiden sarjoitusf. Murtohälytysjärjestelmätg. Paloilmoitin- ja savunpoistojärjestelmäth. Sprinklerijärjestelmät pakolliseti. Palovaroitinjärjestelmäj. Kaasusammutusjärjestelmätk. Rakennusautomaation jatkuva kehittäminenl. Räjähdyksivaaralliset tilat kartoitettum. Mahdollinen käyttäjän vahtimestarijärjestelyn. Radio-, tv- ja kuulutusjärjestelmät,o. Asiakas/ henkilöturvajärjestelmät,p. Erikoisjärjestelmät, paineilma-, happi tms.q. Sähkön varavoima,r. Kiinteistötekniikan toimivuuden ja resurssin varmistaminen, (lämmitys, vesi, ilmanvaihto, jäähdytys, rakennustekniikka, sähkö),s. Tietoverkkojen ja palvelintilojen toimivuuden varmistaminent. Väestösuojien toimintakuntoisuuden varmistaminenu. Hissien toimivuusv. Tilallinen toimivuus ja optimaalisuus, vrt. palveluverkkoselvitys yhteistyössäw. Dokumenttien säilyttäminen		
--	---	--	--

	<p>5. Ylläpidon prosessi 6. Toiminnallinen ylläpito mm. seuraavaa:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Kiinteistöhoitotyöpalveluiden järjestäminen b. Ed. henkilöstön ammattitaito ja luotettavuus c. Kiinteistöpäivystys/ yhteistyökumppanit d. hätätilanteessa e. Kuntokierrokset, kuntotutkimukset, energiakatselmukset, korjausohjelma f. Kiinteistön huoltokirja/ RYHTI g. Kunnossapitoresurssin varmistaminen talousarviossa h. Sisäilman puhtaus/kosteuskorjausprosessi i. Työsuojeluorganisaation toiminta j. Sisäilmatyöryhmän toiminta <p>7. Käyttäjien turvallisuussuunnitelmat</p>		
<p>Tietoturvallisuuden edistäminen</p>	<p>1. Lohjan kaupunki edistää työntekijöidensä tietoturvan osaamista ja hallintaa meneillään olevalla ”Tietoturvan road show - projektilla”. Projektissa tietohallintopäällikkö ja tarkastuspäällikkö kartoittavat kaupungin jokaisen tulosalueen tietoturvatilanteen haastatteleamalla ko. tulosalueen esimiestä ja tulosalueen keskeisten tietojärjestelmien pääkäyttäjiä. Kartoituksen tuloksena tulosalueelle syntyy dokumentti tietoturvaan liittyvistä (mm. henkilötietojen käsittely, luottamuksellisen aineiston säilyttäminen, kriittiset tietojärjestelmät) kehittämisalueista sekä tulosalueen tietoturvallisuuteen liittyvä riskianalyysi.</p>	<p>2009 – 2011 + jatkuva prosessi</p>	<p>Tietohallintopäällikkö ja tarkastuspäällikkö + tulosalueiden esimiehet</p>

	<p>2. Kaupungin johtoryhmässä on keväällä 2010 päätetty, että jokainen tietokonetta säännöllisesti (lähinnä päivittäin) käyttävä työntekijä/virkamies suorittaa tietoturvakoulutuksen kaupungin hankkimassa verkkokoulutusportaalissa. Verkkokoulutus sisältää tietoturvan keskeiset käsitteet, sudenkuopat ja haasteet sekä aiheeseen liittyvät alku-, väli- ja lopputestit. Testin suorittaneiden määrää seurataan säännöllisesti ohjelman tuottaman tiedon perusteella. Tietoturvallisuuden koulutuspaketti on laajennettavissa myös kaupungin luottamushenkilöille. Tietoturvaa edistetään ja priorisoidaan myös teknisen tietoturvalisuuden osalta tietohallinnon investointibudjetin puitteissa. Tietoturvan vahvistaminen kaupunkiorganisaatiossa lisää asiakkaan eli kaupunkilaisen turvallisuutta siitä, että häntä koskevia asioita käsitellään luottamuksellisesti ja asia-aineistot käsitellään asianmukaisella tavalla. Tietoturvan edistäminen on jatkuva ja suurelta osin poikkihallinnollinen prosessi.</p>	2010-	Esimiehet
Työturvallisuus ja työsuojelu	<p>1. Työturvallisuutta edistetään jatkuvasti työsuojeluorganisaation toiminnan kautta (tarkastuskäynnit, neuvonta, henkilöstöintran (Hjalmar) ohjeistus mm. työsuojeluriskeistä ja niiden hallinnasta). Havaittuihin riskikohtiin puututaan ja korjaavien toimenpiteiden toteutumista seurataan säännöllisesti työsuojeluorganisaation toimesta.</p>	Koko ajan toiminnassa mukana olevaa työtä eli jatkuva prosessi	Kaupungin esimiehet, työsuojelupäällikkö ja työsuojeluvaltuutetut
	<p>2. Työntekijöille järjestetään säännöllisin väliajoin alkusammutus- ja ensiapukoulutusta. Koulutukseen osallistuneista pidetään rekisteriä (mm. ea-rekisteri)</p>	Jatkuva prosessi	Työsuojeluorganisaatio
	<p>3. Aggressiivisen asiakkaan kohtaaminen koulutus</p>	11/2010	Eri hallintokuntien edustajat (mm. johtava hoitaja, hallintojohtaja)

Liikenneturvallisuus	<p>Liikenneturvallisuu­ta parantavia hankkeita toteutetaan v. 2007 valmistuneen Lohjan liikennejärjestelmä- ja liikenneturvallisuu­ssuunnitelman toimenpideohjelman mukaisesti. Toimenpideohjelmassa on 56 katuverkkoa ja yleisiä teitä koskevaa hanketta.</p> <p>Lohjan keskustan osayleiskaavatyöhön liittyvä liikennesuunnittelu käynnistetään 2010. Hallintokuntien yhteisessä liikenneturvallisuu­styöryhmässä käsitellään erityisesti koulujen ja päiväkotien lähiympäristöjen turvallisuuteen liittyviä asioita. Toimenpiteitä toteutetaan mm. v. 2005 valmistuneen Lohjan alakoulujen liikenneturvallisuu­ssuunnitelman mukaisesti. Valaistuksen saneerauksen yhteydessä parannetaan valaistuksen tasoa.</p>	Jatkuva prosessi	Katupäällikkö
-----------------------------	--	------------------	---------------